

ПРИВАТНА АУДИТОРСЬКА ФІРМА «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА»

№0454 в Реєстрі аудиторських фірм та аудиторів
вулиця Клочківська, будинок 192, корпус А, офіс 315, місто Харків, 61045, Україна
телефон +38 057 7566503, +38 050 6692248
www.mas-audit.com.ua e-mail: masaud0454@gmail.com

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Адресат

- Національний банк України
- Акціонери та керівництво ПрАТ «СК «АРКС»);
- Акціонери та керівництво ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»);
- Акціонери та керівництво ПрАТ «СК «Універсальна»);
- Акціонери та керівництво ПрАТ «СК «Колоннейд Україна»);

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Небанківської фінансової групи "FAIRFAX" (далі - Група), що складається з:

- Консолідованого Балансу (Звіту про фінансовий стан) на 31.12.2021 року (Форма №1);
- Консолідованого Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) за 2021 рік (Форма №2);
- Консолідованого Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2021 рік (Форма №3);
- Консолідованого Звіту про власний капітал за 2021 рік (Форма №4);
- Приміток до річної фінансової звітності Небанківської фінансової групи " FAIRFAX " за 2021 рік, складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншої пояснювальної інформації.

Склад групи компаній (далі Група):

- Приватне акціонерне товариства "Страхова компанія " АРКС " (Скорочено – ПрАТ «СК«АРКС»);код за ЄДРПОУ 20474912, 04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8
- Товариства з додатковою відповідальністю "Страхова компанія " АРКС ЛАЙФ " (Скорочено – ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»); код за ЄДРПОУ 35692536 місцезнаходження: 04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8
- Приватне акціонерне товариства "Страхова компанія " УНІВЕРСАЛЬНА" (Скорочено – ПрАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА») код за ЄДРПОУ 25395057 місцезнаходження: 01133 м.Київ, бул.Лесі Українки, 9
- Приватне акціонерне товариства "Страхова компанія " АРКС ЛАЙФ " (Скорочено – ПрАТ «СК «Колоннейд Україна») код за ЄДРПОУ 25395057 місцезнаходження: 04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8

Відповідальною особою за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності Групи є управлінський персонал Приватного акціонерного товариства "Страхова компанія " УНІВЕРСАЛЬНА".

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2021 року, та її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV, із змінами, щодо складання консолідованої фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (включно з Міжнародними стандартами незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, що застосовуються в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Звертаємо увагу на примітку 2 «Економічні умови в яких працюють Компанії групи» та примітку 30 «Події після закінчення звітного періоду» у фінансовій звітності, які вказують на те, що 24 лютого 2022 року Російська Федерація здійснила неспровокований військовий напад на Україну.

Ці події або умови, а також інші питання, викладені в Примітках 2 і 30 вказують на те, що Війна з Росією та шкода, яка завдається Україні щодня, є значним фактором невизначеності. Станом на дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності керівництво Групи не має можливості у повному обсязі оцінити остаточний вплив цього вторгнення в Україну на співробітників, фінансовий стан та результати діяльності Групи. Група також не може прогнозувати тривалість війни, можливість посилення її інтенсивності або вплив міграції населення на свою діяльність. Ці обставини являють собою фактор невизначеності поза контролем Групи і вказують на те, що існує суттєва невизначеність яка може поставити під сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності, в цілому, та при формуванні нашої думки стосовно цієї звітності, і ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

№ з/п	Ключове питання аудиту	Яким чином наш аудит розглядав ключове питання аудиту?
1.	Оцінка страхових резервів	<p><i>Природа питання</i></p> <p>Страхові резерви Групи на звітну дату становлять 3044324 тис.грн. та складають з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - резерву довгострокових зобов'язань в сумі 57665 тис.грн., - резерву збитків або резерв належних виплат в сумі 537388 тис.грн., - резерву незароблених премій в сумі 2449271 тис.грн., <p>що становить 78,22% загальної суми зобов'язань Групи.</p> <p>(див. Примітку 17 Примітки до Консолідованого Балансу розділ Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах).</p> <p><i>Що обговорено з управлінським персоналом</i></p> <p>Ми обговорили з управлінським персоналом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ризики, пов'язані з політичними та економічними змінами в умовах кризи, викликані військовим станом в Україні, епідемією COVID-19 і недосконалістю діючого законодавства; • ризики пов'язані з формуванням страхових резервів Групи; • облікові політики щодо визнання страхових резервів Групи;

		<ul style="list-style-type: none"> • професійне судження щодо оцінки страхових резервів Групи. <p><i>Виконані аудиторські процедури</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ми надали запити управлінському персоналу стосовно ризиків, пов'язаних з: <ul style="list-style-type: none"> ○ кризою, викликаною військовим станом в Україні, епідемією COVID-19 і недосконалістю діючого законодавства; ○ формуванням страхових резервів Групи; ○ методикою розрахунку резервів Групи; ○ обліковою політикою щодо визначення страхових резервів Групи; ○ професійним судженням щодо оцінки страхових резервів Групи. • ми отримали та проаналізували розрахунок страхових резервів Групи за звітний період; • ми перевірили математичну точність розрахунку страхових резервів, незароблених премій Групи за звітний період. <p><i>Результати аудиторських процедур</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ми отримали розуміння політики, процесів та контрольних процедур Групи щодо обліку страхових резервів; • ідентифіковані нами певні умови та події, які потенційно можуть мати ризики щодо оцінки страхових резервів Групи, є незначними; • облік страхових резервів Групи здійснюється відповідно до вимог МСФЗ. • ми встановили математичну точність розрахунку страхових резервів Групи за звітний період. • управлінський персонал вважає, що ним здійснюються всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Групи; • дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про необхідність таких коригувань буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.
--	--	---

Інша інформація, що не є консолідованою фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї

Управлінський персонал Групи несе відповідальність за інформацію, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї. Інформація, що не є консолідованою фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї складається з наступного.

Консолідований звіт про управління

Управлінський персонал Групи несе відповідальність за інформацію у Консолідованому звіті про управління, складеному ним за Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який містить іншу інформацію, окрім консолідованої фінансової звітності та нашого звіту аудитора щодо неї.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію в Консолідованому звіті про управління та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, що зазначена в Звіті про управління, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення, або чи цей Консолідований звіт відповідає вимогам законодавства.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації у Консолідованому звіті про управління, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання цієї фінансової звітності, відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV, зі змінами, та МСФЗ, що прийняті та застосовуються для складання та подання фінансової звітності та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визнає як необхідний для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень у наслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати підприємство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому. Ті, кого наділено найвищими повноваженнями несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, який містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо таке існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які значні недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які значні недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Додаткова інформація відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Ми були призначені на проведення обов'язкового аудиту Товариства за 2021 рік на підставі рішення правління Товариства, (Протокол від 25.01.2022). Загальна безперервна тривалість наших завдань з аудиту фінансової звітності Товариства складає 1 рік.

Під час аудиту консолідованої фінансової звітності, за результатами якого складено цей Звіт незалежного аудитора, ми виконали аудиторські оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевірялася, зокрема внаслідок шахрайства. Значущі ризики, які потребували нашої уваги, але не призвели до модифікації нашої думки наведені в розділі «Ключові питання аудиту». Жодний з ідентифікованих нами значущих ризиків не призвів до викривлень фінансової звітності, які потребували модифікації нашої думки.

За результатами нашого аудиту не було виявлено порушення, які потребували б обговорень з управлінським персоналом Групи необхідності внесення виправлень у фінансову звітність.

Наш звіт узгоджений з додатковим звітом для Аудиторського комітету Групи.

Ми не надавали Групі послуги, заборонені законодавством.

Ми та ключовий партнер у завданні з аудиту консолідованої фінансової звітності Групи станом на 31 грудня 2021 року є незалежними по відношенню до Групи.

Ми, а також контрольовані нашої фірмою суб'єкти господарювання не надавали Групі інші ніж обов'язковий аудит послуги, інформація про які не розкрита у консолідованій фінансовій звітності.

Метою нашого аудиту є підвищення ступеня довіри визначених користувачів до консолідованої фінансової звітності Групи. Це досягається через висловлення нами думки про те, чи складена консолідована фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV.

Наш аудит проведено згідно з МСА та відповідними етичними вимогами і він надає нам можливість формулювати таку думку. Внаслідок властивих для аудиту обмежень більшість аудиторських доказів, на основі яких сформовані наші висновки та на яких ґрунтується наша думка, є швидше переконливими, ніж остаточними, а отже аудит не надає абсолютної гарантії, що фінансова звітність не містить викривлень, і наш аудит не гарантує майбутню життєздатність Групи, ефективність чи результативність ведення справ Групи управлінським персоналом.

Ключовий партнер
з аудиту, результатом якого є цей звіт
незалежного аудитора
(номер реєстрації у Реєстрі аудиторів 100346)

Лазоренко Майя Володимирівна

Адреса аудитора: вул. Клочківська, буд. 192, корпус А, офіс 315, місто Харків, 61045, Україна
Дата аудиторського звіту незалежного аудитора: 22 липня 2022 року

НЕБАНКІВСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА FAIRFAX

**Консолідована фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів фінансової звітності**

31 грудня 2021 року

ЗМІСТ

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Звіт про фінансовий стан	1
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід	2
Звіт про зміни капіталу	3
Звіт про рух грошових коштів	4

Примітки до фінансової звітності

1	Компанії Групи та її діяльність	6
2	Економічні умови, в яких працюють Компанії Групи	10
3	Основні принципи облікової політики	11
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	30
5.	Нові положення бухгалтерського обліку	35
6.	Грошові кошти та їх еквіваленти	37
7.	Депозити в банках	38
8.	Інвестиції у боргові цінні папери та інші інвестиції	39
9.	Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	39
10.	Інвестиційна нерухомість, обладнання та інші основні засоби	40
11.	Нематеріальні активи	42
12.	Передоплати та інші активи	42
13.	Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податок на дохід за договорами страхування	43
14.	Суми, що підлягають сплаті перестраховикам, страховим агентам та власникам страхових полісів, інша поточна кредиторська заборгованість	43
15.	Зобов'язання з оренди	44
16.	Нарахування, резерви та інші зобов'язання	45
17.	Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах	47
18.	Зареєстрований капітал	50
19.	Аналіз страхових премій, виплат	51
20.	Аквізиційні витрати	53
21.	Інвестиційні доходи	53
22.	Адміністративні та інші операційні витрати (доходи)	53
23.	Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	54
24.	Управління фінансовими та страховими ризиками	56
25.	Управління капіталом	60
26.	Умовні та інші зобов'язання	61
27.	Справедлива вартість фінансових інструментів	62
28.	Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	63
29.	Операції з пов'язаними сторонами	63
30.	Події після закінчення звітного періоду	64

Актив	Примітка	31 грудня 2020 року	31 грудня 2021 року
Нематеріальні активи	11	54,281	81,186
Основні засоби	10	176,825	159,171
Інвестиційна нерухомість	10	11,152	10,368
Довгострокові фінансові інвестиції	7,8		1,122,836
Довгострокова дебіторська заборгованість	9	3,248	2,930
Відстрочені податкові активи	23	39,413	53,988
Відстрочені аквізиційні витрати	20	512,909	656,337
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	9	98,759	162,737
Усього необоротних активів		896,587	2,249,553
Запаси	12	1,193	1,141
Депозити перестраховування		0	0
Дебіторська заборгованість за послуги	9	647,552	775,156
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	9	18,003	20,751
Дебіторська заборгованість з бюджетом	12	285	2,746
<i>у тому числі з податку на прибуток</i>			2,281
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	12	2,993	2,647
Інша поточна дебіторська заборгованість	9	97,358	139,885
Поточні фінансові інвестиції	7,8	2,295,120	1,430,186
Гроші та їх еквіваленти	6	560,747	805,844
<i>Готівка</i>	6	15	7
<i>Рахунки в банках</i>	6	560,732	805,837
Витрати майбутніх періодів	12	503	258
Частка перестраховика у страхових резервах	17	156,141	190,409
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>		1,156	78
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>		40,377	54,258
<i>резервах незароблених премій</i>		114,608	136,073
Інші оборотні активи	12	108,115	139,399
Усього оборотних активів		3,888,010	3,508,423
Баланс		4,784,597	5,757,976
Зареєстрований (пайовий) капітал	18	513,975	513,975
Капітал у дооцінках		4,244	4,244
Додатковий капітал		-	-
Резервний капітал		124,901	124,901
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		934,212	1,222,733
Інші резерви		702	-
Усього власного капіталу		1,578,034	1,865,853
Інші довгострокові зобов'язання	15	66,623	57,047
Довгострокові забезпечення	16	35,898	7,011
Страхові резерви	17	2,420,366	3,044,324
<i>резерв довгострокових зобов'язань</i>		41,336	57,665
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>		412,328	537,388
<i>резерв незароблених премій</i>		1,966,702	2,449,271
Усього довгострокових зобов'язань та забезпечень		2,522,887	3,108,382
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	15	29,572	31,821
товари, роботи, послуги	16	5,875	3,195
розрахунками з бюджетом		47,967	61,850
<i>у тому числі з податку на прибуток</i>	13	47,208	61,175
розрахунками зі страхування	14	339	146
розрахунками з оплати праці	16	3,443	3,323
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	14	3,323	6,371
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	14	474,523	527,351
Поточні забезпечення	16	116,891	147,965
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	14	35	520
Інші поточні зобов'язання	16	1,708	1,199
Усього поточних зобов'язань та забезпечень		683,676	783,741
Баланс		4,784,597	5,757,976

Стаття	Примітка	2021 рік	2020 рік
Чисті зароблені страхові премії		4,515,603	3,624,438
Премії підписані, валова сума	19	5,365,264	4,195,783
Премії, передані у перестраховання	19	(388,557)	(315,450)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	19	(478,557)	(277,786)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	19	17,453	21,891
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	19	(1,819,946)	(1,418,577)
Валовий прибуток		2,695,946	2,205,861
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	19	(17,407)	(8,585)
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	19	(111,178)	(20,944)
Зміна інших страхових резервів, валова сума		(125,059)	(13,275)
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах		13,881	(7,669)
Інші операційні доходи		15,790	164,839
Адміністративні витрати	22	(703,265)	(646,942)
Витрати на збут	20	(1,432,106)	(1,132,702)
Інші операційні витрати	22	(118,903)	(212,451)
Фінансовий результат від операційної діяльності		328,588	349,076
Інші фінансові доходи	21	225,940	237,704
Інші доходи		43,060	154,850
Фінансові витрати		(11,230)	(13,113)
Інші витрати		(95,447)	(65,021)
Фінансовий результат до оподаткування		490,911	663,496
Витрати (дохід) з податку на прибуток	23	(203,092)	(213,821)
Чистий фінансовий результат		287,819	450,134
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів		-	(19,619)
Сукупний дохід		287,819	430,515

НФГ FAIRFAX
Звіт про зміни капіталу за 2021 рік

Стаття	Примітка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток	Інші резерви	Всього
Залишок на 01.01.2020	18	513,975	4,244	-	124,901	941,001	702	1,584,823
Виправлення помилок						(6,789)		(6,789)
Скоригований залишок на початок року		513,975	4,244	-	124,901	934,212	-	1,578,034
Чистий прибуток (збиток) за звітний період		-	-	-	-	287,819	-	287,819
Інший сукупний дохід за звітний період		-	-	-	-	-	-	-
<i>Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів</i>		-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі		-	-	-	-	702	(702)	(702)
Разом змін у капіталі		-	-	-	-	288,521	(702)	287,819
Залишок на 31.12.2021	18	513,975	4,244	-	124,901	1,222,733	-	1,865,853

НФГ FAIRFAX
Звіт про рух грошових коштів за 2021 рік

Стаття	Примітка	2021 рік	2020 рік
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Повернення податків і зборів		21	3
Цільового фінансування		3,488	3,043
Надходження авансів від покупців і замовників		2,540	1,869
Надходження від повернення авансів		2,458	5,045
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		2,585	13,478
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		-	40
Надходження від операційної оренди		1,154	1,052
Надходження від страхових премій		5,142,935	4,101,353
Інші надходження		1,280,269	326,194
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(842,795)	(1,424,762)
Праці		(351,211)	(287,875)
Відрахувань на соціальні заходи		(76,937)	(62,943)
Зобов'язань з податків і зборів		(324,160)	(295,174)
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток</i>		(220,303)	(209,255)
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість</i>		(2,855)	(1,599)
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів</i>		(101,002)	(84,320)
Витрачання на оплату авансів		(210)	(190)
Витрачання на оплату повернення авансів		(2,599)	(1,999)
Витрачання на оплату цільових внесків		(75)	(207)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами		(3,015,307)	(1,750,198)
Інші витрачання		(1,628,870)	(143,413)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		193,286	485,316
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій		14,000	511,652
необоротних активів		2,240	2,266
Надходження від отриманих:			
відсотків		255,410	163,369
дивідендів		-	-
Надходження від погашення позик		1,498	96,839
Інші надходження		959,060	4,083
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій		(56,311)	(1,057,839)
необоротних активів		(53,061)	(34,299)
Виплати за деривативами		-	-
Витрачання на надання позик		(1,830)	(111,590)
Інші платежі		(1,056,410)	(229)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		64,596	(425,748)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Інші надходження		-	-
Витрачання на:			
Погашення позик		-	(153)
Витрачання на сплату відсотків		-	-
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди		-	-
Інші платежі		(885)	(840)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		(885)	(993)
Чистий рух грошових коштів за звітний період		256,997	58,575
Залишок коштів на початок року		560,747	450,362
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		(11,900)	51,810
Залишок коштів на кінець року	6	805,844	560,747

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

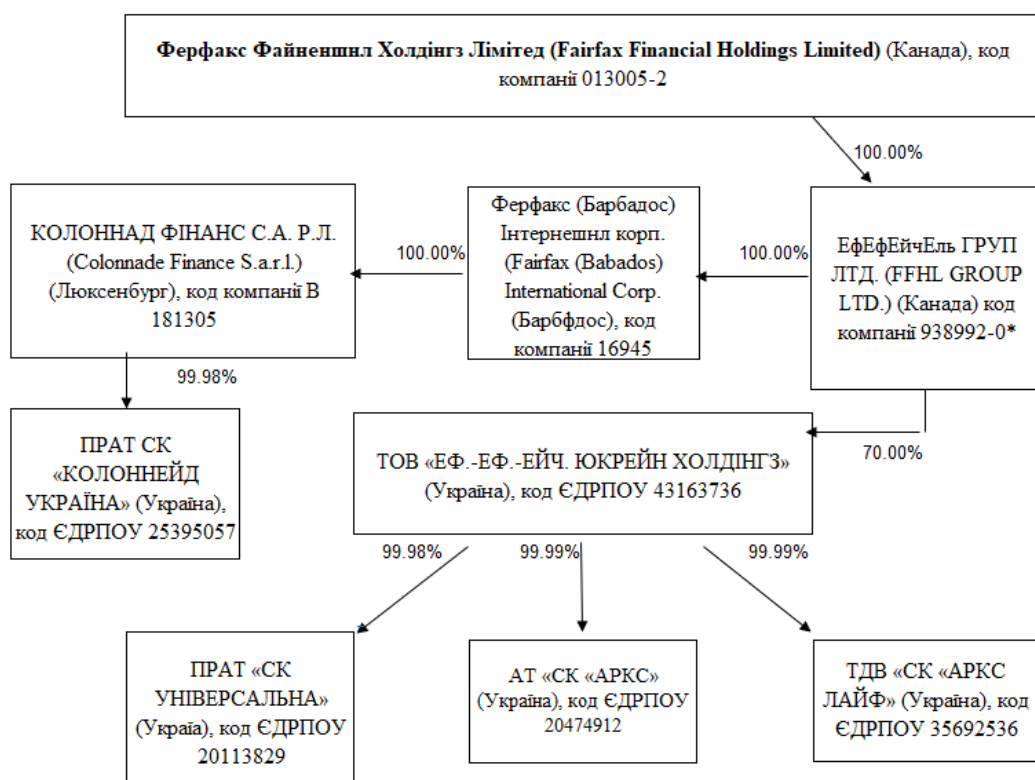
1 Компанії Групи та її діяльність

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - «МСФЗ») станом на 31 грудня 2021 року та за 2021 фінансовий рік для компаній небанківської фінансової групи **FAIRFAX** (далі по тексту НФГ FAIRFAX або Група).

Розпорядженням Нацкомфінпослуг № 2751 від 19.12.2019р. відповідальною особою групи FAIRFAX затверджено ПРАТ «СК» УНІВЕРСАЛЬНА»

Нижче наведено структуру власності Групи:

СТРУКТУРА
власності небанківської фінансової групи FAIRFAX

Склад Небанківської фінансової групи FAIRFAX:

№ з/п	Повне найменування учасника небанківської фінансової групи	Код за ЄДРПОУ	Місце-знаходження	Основний та інші види економічної діяльності	Країна реєстрації	Розмір участі контролера НФГ в учаснику ¹ (%) ²
1	2	3	4	5	6	7
1	Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія Групи «АРКС»	20474912	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8	65.12 Інші види страхування, крім страхування життя; 65.20 Перестрахування; 66.21 оцінювання ризиків та завданої шкоди; 66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів; 66.29 Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення.	Україна	99,99%

2	Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова Компанія Групи «АРКС ЛАЙФ»	35692536	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8	65.92 Інші види страхування; 65.11 Страхування життя; 65.20 Перестраховання; 66.21 оцінювання ризиків та завданої шкоди; 66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів; 66.29 Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення.	Україна	99,99%
3	Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія Групи «Універсальна»	20113829	01133 м. Київ, бул.Лесі Українки, 9	65.12 Інші види страхування, крім страхування життя; 65.20 Перестраховання.	Україна	99,99%
4	Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія Групи «Колоннейд Україна»	25395057	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8	65.12 Інші види страхування, крім страхування життя.	Україна	99,98%

Власники істотної участі кожного учасника небанківської фінансової групи FAIRFAX:

№ з/п	Найменування юридичної	Пряма участь (% статутного капіталу)	Опосередкова на участь (% статутного капіталу)	Загальний відсоток участі	
1	ПрАТ «СК «АРКС	ТОВ «ЕФ.-ЕФ.ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНЗ»	99,99	X	99,99
2	ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»	ТОВ «ЕФ.-ЕФ.ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНЗ»	99,99	X	99,99
3	ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»	ТОВ «ЕФ.-ЕФ.ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНЗ»	99, 99	X	99, 99
4	ПРАТ «СК «Колоннейд Україна»	КОЛОННАД ФІНАНС С.А.Р.Л. (Colonnade Finance S.a.r.l.)	99,98	X	99,98

Опис Компаній Групи

1. **АТ «СК «АРКС»** зареєстрована в Україні як фінансова установа 17 вересня 2009 року за реєстраційним номером 11100795 та є резидентом України. Компанія Групи є акціонерним товариством, яке створене за українським законодавством.

2 листопада 1993 року було створено ЗАТ «Страхова Компанія Групи «Запоріжжя-Вексель», яке 31 березня 1999 року змінило свою назву на ЗАТ «Страхова Компанія Групи «Вексель – Фінансово-Страховий Альянс». 22 серпня 2003 року Компанія Групи змінила назву на ЗАТ «Страхова Компанія Групи «Веско», 15 вересня 2008 року Компанія Групи зареєструвала назву ЗАТ «Страхова Компанія Групи «АХА Страхування».

Протоколом №47 Загальних зборів акціонерів від 11 червня 2019 року прийнято рішення про зміну найменування Приватного акціонерного товариства «Страхова Компанія Групи «АХА Страхування» на Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія Групи «АРКС», і 20 червня 2019 року відбулась державна реєстрація таких змін.

Протягом 2019 року зміна складу власників істотної участі компанії Групи відбулась двічі:

14 лютого 2019 року FFHL Group Ltd. (Канада) придбала 26 193 416 простих іменних акцій Компанії номінальною вартістю 10.00 грн. (десять гривень 00 копійок) кожна, що загалом складають 99.98 відсотків (з округленням до сотих) статутного капіталу Компанії.

06 листопада 2019 року ТОВ «Еф.-Еф.-Ейч. Юкрейн Холдінгз» набуло право власності на 26 197 517 простих іменних акцій Компанії номінальною вартістю десять гривень кожна, що загалом складають 99,99% (з округленням до сотих) статутного капіталу Компанії.

Компанії Групи провадить свою діяльність у складі міжнародної фінансової компанії FFHL Group Ltd. (Канада).

Станом на 31 грудня 2021 року акціонером – власником істотної участі в АТ «СК «АРКС» є ТОВ «Еф.-Еф.-Ейч. Юкрейн Холдінгз» розмір частки 99,99%, юридична особа створена за законодавством України. Компанії Групи Fairfax Financial Holdings Limited здійснює фактичний контроль АТ «СК «АРКС». Виконавчий директор компанії Fairfax Financial Holdings Limited, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє часткою 43,6% у статутному капіталі Fairfax Financial Holdings Limited, та має суттєвий вплив на компанію Fairfax Financial Holdings Limited.

2. **ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»** зареєстровано в Україні як фінансова установа 27 березня 2008 року за реєстраційним номером 11102186 та є резидентом України. Товариство є Товариством з додатковою відповідальністю, яке створено за українським законодавством.

06 лютого 2008 року було створено ТДВ «Страхова Компанії Групи «ЄвростандартЛайф», 05 грудня 2012 року були зареєстровані зміни в Статуті у зв'язку зі зміною учасників Товариства, а 02 грудня 2013 року Товариство зареєструвало назву ТДВ «Страхова Компанії Групи «АХА Страхування Життя».

11 червня 2019 року згідно з протоколом Загальних зборів учасників Товариства було прийнято рішення про зміну найменування Товариства на нове в наступній редакції:

Повне найменування Товариства: Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова Компанії Групи «АРКС ЛАЙФ». *Скорочене найменування:* ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»

Протягом 2019 року зміна складу власників істотної участі Товариства відбулась двічі:

14 лютого 2019 року відбулися Загальні збори учасників Товариства, на яких було затверджено нову редакцію Статуту та відбулась зміна трьох учасників у зв'язку з відчуженням Учасниками належних їм часток у статутному капіталі Товариства. Один з акціонерів (ЕфЕфЕйчЕль Груп Лтд) набув 99,9989% статутного капіталу Товариства.

06 листопада 2019 року відбулась зміна складу учасників Товариства. Замість ЕфЕфЕйчЕль Груп Лтд (FFHL GROUP LTD) код 938992-0, учасником ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ» стало Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ», резидент України, індекс 04070, м. Київ, Подільський район, вул. Іллінська, будинок 8, яке набуло у власність 99,9989 частки в статутному капіталі Товариства.

Компанія Групи Fairfax Financial Holdings Limited здійснює фактичний контроль ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ». Виконавчий директор компанії Fairfax Financial Holdings Limited, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє часткою 43,6% у статутному капіталі Fairfax Financial Holdings Limited, та має суттєвий вплив на компанію Fairfax Financial Holdings Limited.

3. **Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія «Універсальна»** була зареєстрована як відкрите акціонерне товариство за законами України у травні 2002 р. Після реорганізації страхового центру "Поділля". У серпні 2019 року Компанії Групи була перереєстрована як приватне акціонерне товариство відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» та змінила назву на Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанії Групи «Універсальна».

Протягом 2019 року структура значних акціонерів Компанії змінювалася таким чином:

6 листопада 2019 року ТОВ «FFH Ukraine Holdings» придбало право власності на 192 699 998 іменних простих акцій Компанії номіналом 1 гривня кожна, що становить 99,99% (округлених до двох знаків після коми) статутного капіталу Компанії.

Компанії Групи працює у складі міжнародної фінансової компанії FFHL Group Ltd. (Канада).

Станом на 31 грудня 2021 року материнською компанією ПРАТ «СК« Універсальна» є ТОВ «FFH Ukraine Holdings», юридична особа, створена відповідно до законодавства України, яка має 99,99% відсотків. Fairfax Financial Holdings Limited є кінцевою контрольною стороною Компанії. Голова та генеральний директор Fairfax Financial Holdings Limited, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє 43,6% акцій статутного капіталу Fairfax Financial Holdings Limited та має значний вплив на Fairfax Financial Holdings Limited.

4. Приватне акціонерне Товариство «Страхова компанія «Колоннейд Україна»

ПРАТ «Страхова компанія «Колоннейд Україна» є правонаступником Приватного акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Страхова компанія «К'Ю БІІ Україна».

Дата державної реєстрації 05.02.1998 р. Номер запису про включення відомостей про юридичну особу до ЄДРПОУ 1 067 120 0000 000978.

Юридична адреса і фактичне місцезнаходження - 04070, м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8.

Відокремлених підрозділів Компанія не має.

Предметом діяльності Компанії є страхування і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням, а також інша діяльність у межах, визначених Законом України «Про страхування» та іншими нормативними актами України.

Останні зміни у складі акціонерів відбувалися у 2015 році, що мали метою консолідацію акцій Товариства у складі Fairfax Financial Holdings Limited. Голова та генеральний директор Fairfax Financial Holdings Limited, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє 43,6% акцій статутного капіталу Fairfax Financial Holdings Limited та має значний вплив на Fairfax Financial Holdings Limited.

Рішенням загальних зборів акціонерів ПРАТ «Страхова компанія з іноземними інвестиціями «К'Ю БІІ Україна» від 18 грудня 2015 року (Протокол № 18-12/15) було прийняте рішення про зміну назви компанії на Приватне акціонерне Товариство «Страхова компанія «Колоннейд Україна» (скорочене найменування ПРАТ «СК «Колоннейд Україна») та затверджено нову редакцію Статуту товариства.

Протягом 2021 року змін у складі акціонерів не відбувалося.

12.12.2018 було зареєстровано нову редакцію Статуту, згідно рішення акціонерів Компанії (Протокол №19-11/18 від 19.11.18) в якій розмір статутного фонду приведено у відповідність до вимог чинного законодавства.

Надалі по тексту всі компанії – учасники групи зазначаються як – Компанії Групи.

Склад учасників Компаній Групи розкрито у Примітці 18.

Основна діяльність. Основний вид діяльності Компаній Групи – надання страхових послуг на території України.

Компанії здійснюють свою діяльність на підставі ліцензій, виданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національним Банком України

Страхові послуги Компаній включають: страхування від нещасних випадків, медичне страхування (безперервне страхування здоров'я), страхування здоров'я на випадок хвороби, страхування залізничного транспорту, страхування наземного транспорту (крім залізничного), страхування повітряного транспорту, страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, страхування майна, страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), страхування відповідальності перед третіми особами, страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту), страхування інвестицій, страхування фінансових ризиків, страхування судових витрат, страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій, страхування медичних витрат, медичне страхування, особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд), особисте страхування від нещасних випадків на транспорті, страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми договорами), страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру, страхування

відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів, страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї, страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування, страхування сільськогосподарської продукції, страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса, авіаційне страхування цивільної авіації, страхування судових витрат, страхування здоров'я на випадок хвороби, інші види страхування та перестраховання.

Одна з Компаній Групи здійснює страхування життя та операції перестраховання на підставі ліцензії на проведення страхової діяльності у формі добровільного страхування життя №284381 Серія АЕ видана Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 11 лютого 2014 року. Ліцензія є безстроковою

Юридичні адреси та місце провадження діяльності Компаній Групи:

Назва Компанії Групи	Код ЄДРПОУ	Юридична адреса
ПРАТ «СК «АРКС»	20474912	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8
ТДВ «СК«АРКС ЛАЙФ»	35692536	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8
ПРАТ «Страхова Компанії Групи «Універсальна»	20113829	01133 м. Київ, бул. Лесі Українки, 9
ПРАТ «Страхова Компанії Групи «Колоннейд Україна»	25395057	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8

Валюта представлення. Цю фінансову звітність подано в тисячах українських гривень, якщо не вказано інше.

2 Економічні умови, в яких працюють Компанії Групи

Стрімке поширення пандемії коронавірусу COVID-19 і запроваджені для її стримання обмеження визначали ситуацію на глобальних товарних і фінансових ринках протягом 2021 року.

Макроекономічна ситуація протягом перших місяців 2021 року сприяла стабілізації фінансової системи України. Втрати внаслідок посилення карантинних заходів взимку та навесні були значно меншими для країни (приблизно 0,6% ВВП) порівняно з минулим роком. Бізнес в Україні адаптувався до ведення діяльності в нових реаліях – організував віддалений режим роботи, режим поставок і продажів.

Національний банк України (НБУ) проводив процентну політику, що відповідала цільовим показникам інфляції, та утримував плаваючий курс гривні. Внаслідок зростання цін на енергоресурси та паливо, яке вплинуло на всі сектори економіки, темп інфляції в Україні підвищився до 10.0% за 2021 рік (порівняно з 5.0% у 2020 році), що змусило НБУ розпочати реалізацію політики з підвищення облікової ставки після тривалого періоду її зниження – з 6.0% з червня 2020 року до 6.5% з березня 2021 року, 7.5% з квітня 2021 року, 8.0% з червня 2021 року, 8.5% з вересня 2021 року, 9.0% з грудня 2021 року і далі до 10.0% з січня 2022 року та до 25% з 3 червня 2022 року. Станом на 31 грудня 2021 року встановлений НБУ офіційний курс обміну гривні по відношенню до євро становив 30.9226 гривні за 1 євро порівняно з 34.7396 гривні за 1 євро на 31 грудня 2020 року; офіційний курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 27.28 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2021 року порівняно з 28.27 гривні за 1 долар США на 31 грудня 2020 року. Офіційний середній курс обміну гривні по відношенню до євро становив 32.31 гривні за 1 євро за 2021 рік порівняно з 30.79 гривні за 1 євро за 2020 рік; офіційний середній курс обміну гривні по відношенню до долара США становив 27.28 гривні за 1 долар США за 2021 рік порівняно з 26.96 гривні за 1 долар США за 2020 рік

Військовий конфлікт на окремих територіях східної України, що розпочався навесні 2014 року, дотепер залишався неврегульованим. У грудні 2021 року – січні 2022 року новини про нарощування збройних сил Росії вздовж російсько-українського кордону призвели до зростання занепокоєння з приводу можливого відкритого вторгнення російських збройних сил в Україну. 24 лютого 2022 року Росія почала широкомасштабне військове вторгнення в Україну, яке має суттєвий негативний вплив на українську економіку, людей і, відповідно, на бізнес, фінансовий стан та результати діяльності Групи (для отримання докладнішої інформації див. Примітку 30). Наразі Уряд України визначив

оборонну галузь та забезпечення соціальних виплат пріоритетними напрямками, при цьому не допускаючи дефолту зобов'язань по зовнішньому боргу. Бізнес продовжує працювати, наскільки це можливо за умов війни, та сплачувати податки, відповідно забезпечуючи необхідний для фінансової системи обіг грошових коштів.

Протягом березня-квітня 2022 року активні бойові дії продовжувалися в напрямку таких великих міст України, як Харків, Чернігів, Суми, Київ, Херсон, Запоріжжя, Маріуполь, Северодонецьк та інші, не припиняються ракетні удари по різних містах України, в тому числі на заході. Вже загинули та поранені десятки тисяч мирних жителів та військових, зруйнована велика кількість об'єктів як військової, так і цивільної інфраструктури, а саме: аеропорти, військові бази, житлові будинки, лікарні, школи, складські приміщення, виробничі потужності тощо. Призупинено роботу всіх портів в акваторії Чорного та Азовського морів, авіасполучення було призупинено ще до початку повномасштабного вторгнення, пошкоджена значна кількість транспортних шляхів в північних, південних та східних регіонах, основним засобом пересування в межах країни залишається залізничне сполучення. На початку квітня українським військовим вдалося звільнити від окупаційних військ країни-агресора частину захоплених територій, а саме Київську, Чернігівську, Сумську області. У свою чергу ворог активно перенаправляє сили на схід та південний схід України, де найближчим часом очікуються найважчі бої.

Окрім того, за даними ООН, кількість біженців, що виїхали з України за час війни, становить більше 7 млн осіб, кількість внутрішньо-переміщених осіб перевищує 14 млн. осіб.

З метою підтримання фінансової системи України були введені обмеження на зняття готівки, а також купівлю іноземної валюти, та запроваджено політику фіксованого, а не плаваючого валютного курсу – на рівні 29.25 гривні за 1 долар США. Більш того, була введена заборона на проведення операцій з резидентами Росії та Білорусі, а також юридичними особами, чії бенефіціарні власники зареєстровані в цих країнах. Незважаючи на поточну невизначеність та військовий стан банківська система наразі залишається стабільною з достатнім рівнем ліквідності, усі необхідні банківські послуги доступні фізичним та юридичним особам.

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 2120-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану», відповідно до якого було запроваджено:

- Право на застосування спрощеної системи оподаткування III групи за ставкою 2% суб'єктами господарювання з річним доходом до 10 млрд. грн., окрім того, знята умова щодо кількості працівників;
- Норми про звільнення від ПДВ у разі постачання товарів на користь Збройних Сил, Нацгвардії та військ територіальної оборони України, у тому числі медичних установ, крім випадків, коли такі операції з постачання товарів і послуг оподатковуються за 0% ставкою ПДВ;
- Орендодавці звільняються від сплати земельного податку та вартості оренди землі (у державній та комунальній власності), що знаходиться на територіях, на яких ведуться бойові дії, що є тимчасово окупованими територіями за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України, та які визначаються як забруднені вибухонебезпечними предметами та/або містять укріплення;
- До припинення дії воєнного стану, а також протягом дванадцяти місяців після його припинення приватні підприємці та особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, мають право не сплачувати за себе єдиний внесок на соціальне страхування;
- Призупинення податкових перевірок до припинення дії воєнного стану (якщо немає запиту на відшкодування з бюджету);
- та численні інші зміни, які мають набагато менший вплив на діяльність Компанії.

В таких умовах Група продовжує вести операційну діяльність (для отримання докладнішої інформації див. Примітку 30).

Остаточний результат зазначених обставин та їх поточні наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший негативний вплив на економіку України та бізнес Групи.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю. Нижче описані основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї консолідованої

фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувались послідовно протягом всіх періодів, представлених у звітності.

Підготовка консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Групи її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки консолідованої фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Група випустила свою першу консолідовану фінансову звітність відповідно до МСФЗ за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, з порівняльною інформацією за період з 01 січня 2019 по 31 грудня 2019 року. Під час підготовки першої консолідованої фінансової звітності Група застосувала МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» (МСФЗ 1). Група застосувала обов'язкові винятки з ретроспективного застосування інших МСФЗ відповідно до МСФЗ 1 та не застосувала звільнення за вибором. З урахуванням цих винятків та звільнень, Група послідовно застосувала облікову політику при підготовці її вхідного консолідованого звіту про фінансовий стан в усіх періодах, представлених у її першій консолідованій фінансовій звітності відповідно до МСФЗ.

Безперервність діяльності. Керівництво Групи підготувало цю консолідовану фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності.

Консолідована фінансова звітність. Компанії Групи – це фінансові установи, нагляд за якими здійснює Національний банк України, які пов'язані відносинами контролю та підлягають нагляду на консолідованій основі.

Підготовка консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Групи її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки консолідованої фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Група представляє консолідований звіт про фінансовий стан у порядку ліквідності. Аналіз відшкодування або погашення протягом дванадцяти місяців після звітної дати (поточної частини) та понад дванадцять місяців після звітної дати (необоротної частини) представлений у примітках.

Всі внутрішньогрупові операції, залишки та нереалізовані прибутки за операціями між компаніями Групи виключаються при консолідації; нереалізовані збитки також виключаються при консолідації, крім випадків, коли витрати не можуть бути відшкодовані. Компанія і всі її дочірні підприємства застосовують єдину облікову політику, що відповідає обліковій політиці Групи. За необхідності, суми, відображені у звітності дочірніх підприємств, були скориговані для приведення їх у відповідність обліковій політиці Групи.

Коригування раніше поданої звітності та зміна формату представлення. Після випуску фінансової звітності за 2020 рік, керівництвом однієї з компаній групи було виявлено помилку за попередні періоди в розрахунках зі страховими агентами, що призвело до того, що певна сума аквізиційних витрат була визнана у некоректному періоді та суми, що підлягають сплаті страховим агентам, були занижені станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року. Відповідно до МСБО 8, виявлена помилка була виправлена ретроспективно, порівняльні показники були скориговані належним чином.

Нижче показаний вплив виправлені на звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2020 року:

Актив	За попередньою звітністю	Вплив виправлення помилок	31 грудня 2020 року
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	54,281	-	54,281
Основні засоби	176,825	-	176,825
Інвестиційна нерухомість	11,152	-	11,152
Довгострокова дебіторська заборгованість	3,248	-	3,248
Відстрочені податкові активи	37,923	1,490	39,413
Відстрочені аквізиційні витрати	512,909	-	512,909

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	98,759	-	98,759
Усього за розділом I	895,097	1,490	896,587
II. Оборотні активи			
Запаси	1,193	-	1,193
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	647,552	-	647,552
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	18,003	-	18,003
з бюджетом	285	-	285
<i>у тому числі з податку на прибуток</i>	-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	2,993	-	2,993
Інша поточна дебіторська заборгованість	97,358	-	97,358
Поточні фінансові інвестиції	2,295,120	-	2,295,120
Гроші та їх еквіваленти	560,747	-	560,747
Готівка	15	-	15
Рахунки в банках	560,732	-	560,732
Витрати майбутніх періодів	503	-	503
Частка перестраховика у страхових резервах	156,141	-	156,141
<i>у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань</i>	1,156	-	1,156
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	40,377	-	40,377
<i>резервах незароблених премій</i>	114,608	-	114,608
Інші оборотні активи	108,115	-	108,115
Усього за розділом II	3,888,010	-	3,888,010
Баланс	4,783,107	1,490	4,784,597
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	513,975	-	513,975
Капітал у дооцінках	4,244	-	4,244
Резервний капітал	124,901	-	124,901
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	941,001	-6,789	934,212
Інші резерви	702	-	702
Усього за розділом I	1,584,823	-6,789	1,578,034
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Інші довгострокові зобов'язання	66,623	-	66,623
Довгострокові забезпечення	35,898	-	35,898
Страхові резерви	2,420,366	-	2,420,366
<i>у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань</i>	41,336	-	41,336
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	412,328	-	412,328
<i>резерв незароблених премій</i>	1,966,702	-	1,966,702
Усього за розділом II	2,522,887	-	2,522,887
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	29,572	-	29,572
товари, роботи, послуги	5,875	-	5,875
розрахунками з бюджетом	47,967	-	47,967
<i>у тому числі з податку на прибуток</i>	47,208	-	47,201
розрахунками зі страхування	339	-	339

НФГ FAIRFAX
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021

розрахунками з оплати праці	3,443	-	3,443
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	3,323	-	3,323
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	462,857	11,666	474,523
Поточні забезпечення	120,278	-3,387	116,891
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	35	-	35
Інші поточні зобов'язання	1,708	-	1,708
Усього за розділом III	675,397	8,279	683,676
Баланс	4,783,107	1,490	4,784,597

Нижче показаний вплив виправленні на звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за 2020 рік:

Стаття	За попередньою звітністю	Вплив виправлення помилок	2020 рік
Чисті зароблені страхові премії	3,624,438	-	3,624,438
Премії підписані, валова сума	4,195,783	-	4,195,783
Премії, передані у перестраховування	(315,450)	-	(315,450)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	(277,786)	-	(277,786)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	21,891	-	21,891
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	(1,418,577)	-	(1,418,577)
Валовий прибуток	2,205,861	-	2,205,861
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	(8,585)	-	(8,585)
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	(20,944)	-	(20,944)
Зміна інших страхових резервів, валова сума	(13,275)	-	(13,275)
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	(7,669)	-	(7,669)
Інші операційні доходи	164,839	-	164,839
Адміністративні витрати	(646,942)	-	(646,942)
Витрати на збут	(1,130,150)	(2,552)	(1,132,702)
Інші операційні витрати	(212,451)	0	(212,451)
Фінансовий результат від операційної діяльності	351,628	(2,552)	349,076
Інші фінансові доходи	239,806	(2,102)	237,704
Інші доходи	154,850	-	154,850
Фінансові витрати	(13,113)	-	(13,113)
Інші витрати	(67,123)	2,102	(65,021)
Фінансовий результат до оподаткування	666,048	(2,552)	663,496
Витрати (дохід) з податку на прибуток	(213,821)	459	(213,362)
Чистий фінансовий результат	452,227	(2,093)	450,134
II. СУКУПНИЙ ДОХІД		-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	(19,619)	-	(19,619)
Сукупний дохід	432,608	(2,093)	430,515

Придбання та продаж часток неконтролюючих акціонерів. Група застосовує модель суб'єкта економічної діяльності для обліку операцій із неконтролюючими акціонерами, які не призводять до втрати контролю. Будь-яка різниця між сплаченою сумою та балансовою вартістю придбаної частки неконтролюючих акціонерів відображається як операція з капіталом безпосередньо у складі капіталу. Різниця між отриманою від продажу сумою та балансовою вартістю реалізованої частки неконтролюючих акціонерів відображається як операція з капіталом у звіті про зміни капіталу.

Придбання дочірніх підприємств у сторін, що знаходяться під спільним контролем. Придбання дочірніх підприємств у сторін, що знаходяться під спільним контролем, обліковуються відповідно до методу балансової вартості у фінансовій звітності компанії-попередника з представленням відповідної інформації перспективно. Активи та зобов'язання дочірнього підприємства, передані під спільний контроль, показуються за балансовою вартістю компанії-попередника.

Компанією-попередником вважається компанія, що звітує, найвищого рівня, на якому була консолідована фінансова інформація дочірнього підприємства, підготовлена відповідно до МСФЗ. Гудвіл, що виник при початкових придбаннях компанії-попередника, також відображається у цій консолідованій фінансовій звітності. Різниця між балансовою вартістю чистих активів, включаючи гудвіл компанії-попередника, та відшкодуванням за придбання відображається у цій консолідованій фінансовій звітності як коригування додаткового капіталу у складі капіталу. Додатковий гудвіл у результаті такого придбання відсутній.

Вибуття дочірніх підприємств. Коли Група припиняє здійснювати контроль або суттєвий вплив, частка участі у капіталі підприємства, що залишилась, переоцінюється за її справедливою вартістю на дату втрати контролю, а зміна балансової вартості визнається у складі прибутку чи збитку. Справедлива вартість – це первісна балансова вартість для цілей подальшого обліку частки участі у капіталі, що залишилась, як асоційованої компанії, спільного підприємства або фінансового активу. Крім того, всі суми, раніше визнані в іншому сукупному доході щодо цієї організації, обліковуються так, ніби Група здійснила безпосереднє вибуття відповідних активів або зобов'язань. Це може означати, що суми, раніше відображені в іншому сукупному доході, рекласифікуються у прибуток чи збиток.

Якщо частка участі в асоційованій компанії зменшується, але при цьому зберігається суттєвий вплив, то лише пропорційна частка сум, раніше визнаних в іншому сукупному доході, переноситься на прибуток чи збиток у необхідних випадках.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на регулярній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, за якими відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методи оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, модель, заснована на інформації щодо останніх угод, здійснених між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки на основі цін котирування (без коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, (ii) до Рівня 2 – оцінки, отримані з використанням методів, згідно з якими всі суттєві вхідні дані, які використовуються, є наявними для активу чи зобов'язання безпосередньо (наприклад ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) і (iii) оцінки Рівня 3, які являють собою оцінки, що не базуються виключно на ринкових даних (тобто для оцінки необхідний значний обсяг вхідних даних, які не є наявними на ринку).

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо очікуваних кредитних збитків. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод визнання процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для такого інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента.

Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Первісне визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при первісному визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при первісному визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди "звичайної" купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Компанії Групи зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанії Групи класифікує фінансові активи у такі категорії оцінки: за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанії Групи управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанії Групи має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанії Групи враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанії Групи оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»).

Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанії Групи аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Фінансові активи – рекласифікація. Фінансові інструменти рекласифікуються тільки у випадку, якщо змінюється бізнес-модель для управління цим портфелем у цілому. Рекласифікація проводиться перспективно з початку першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі. Компанії Групи не змінювала свою бізнес-модель протягом поточного та порівняльного періодів і не здійснювала рекласифікації.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. На основі прогнозів Компанії Групи оцінює очікувані кредитні збитки, пов'язані з борговими інструментами, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Компанії Групи оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів і активів за договорами з покупцями на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Боргові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, інша дебіторська заборгованість, видані кредити та активи за договорами з покупцями відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки. Зміни в амортизованій вартості боргових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки, відображаються у складі прибутку чи збитку. Інші зміни у балансовій вартості відображаються у складі іншого сукупного доходу в статті «Інший сукупний дохід».

Для інших фінансових активів Компанії Групи застосовує триетапну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання. Фінансовий інструмент, який не є знеціненим при первісному визнанні, класифікується як такий, що відноситься до Етапу 1. Для фінансових активів Етапу 1 очікувані кредитні збитки оцінюються за сумою, яка дорівнює частині очікуваних кредитних збитків за весь строк, що виникають внаслідок дефолтів, які можуть відбутися протягом наступних 12 місяців чи до дати погашення відповідно до договору, якщо вона настає до закінчення 12 місяців («12-місячні очікувані кредитні збитки»).

Якщо Компанії Групи ідентифікує значне підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання, актив переводиться в Етап 2, а очікувані кредитні збитки за цим активом оцінюються на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк, тобто до дати погашення відповідно до договору,

але з урахуванням очікуваної передоплати, якщо вона передбачена («очікувані кредитні збитки за весь строк»). Якщо Компанії Групи визначає, що фінансовий актив є знеціненим, такий актив переводиться в Етап 3, і очікувані кредитні збитки щодо цього активу оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк. Визначення Компанією кредитно-знецінених активів та визначення дефолту описані у Примітці 25. Для придбаних чи створених кредитно-знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки завжди оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк. У Примітці 25 наведено інформацію про вхідні дані, припущення і методи розрахунку, використані для оцінки очікуваних кредитних збитків, включаючи пояснення способу включення Компанією прогнозованої інформації у моделі очікуваних кредитних збитків.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанії Групи вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання.

Компанії Групи може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Компанії Групи намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Компанії Групи припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на грошові потоки від них іншим чином закінчилися або (б) Компанії Групи передала права на грошові потоки від фінансових активів або уклала угоду щодо передачі, і при цьому (i) також передала, в основному, всі ризики та вигоди володіння цими активами або (ii) не передавала й не зберігала, в основному, всі ризики та вигоди володіння цими активами, але припинила здійснювати контроль.

Контроль зберігається, коли контрагент не має практичної можливості повністю продати актив незв'язаній стороні, не накладаючи при цьому обмежень на продаж.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Фінансові зобов'язання класифікуються як у подальшому оцінювані за амортизованою вартістю, крім: (i) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваним для торгівлі (наприклад, короткі позиції по цінних паперах), умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні; та (ii) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Фінансові зобов'язання Групи класифікуються як у подальшому оцінювані за амортизованою вартістю.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансового зобов'язання припиняється, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув. Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, то така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід.

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Компанією та її первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними, якщо дисконтована приведена вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи всі сплачені винагороди за вирахуванням отриманих винагород, дисконтованих із використанням первісної ефективної процентної ставки, як мінімум, на 10% відрізняється від дисконтованої приведеної вартості решти грошових потоків від первісного фінансового зобов'язання. Крім того, враховуються інші якісні фактори, такі як валюта, в якій деномінований інструмент, зміна виду процентної ставки, нові умови конвертації інструмента та зміна обмежувальних умов за кредитом. Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи

збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації, при цьому прибуток або збиток відображається у складі прибутку чи збитку, якщо економічна суть різниці у балансовій вартості не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій з первісним строком не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю, оскільки (i) вони утримуються для отримання передбачених договором грошових потоків і ці грошові потоки являють собою виключно виплати основної суми боргу та процентів та (ii) вони не віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Депозити в банках. Депозити в банках – це розміщення коштів у банках з первісним строком розміщення більше трьох місяців. Депозити в банках обліковуються за амортизованою вартістю за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

Враховуючи законодавчі вимоги до страхових компаній щодо забезпечення платоспроможності та вимоги щодо якості активів страхової компанії, розміщення вільних коштів на депозитних рахунках можливе лише у банківських установах із високим рівнем кредитного рейтингу. Отже, при прийнятті рішення щодо розміщення коштів Компанії Групи перевіряє кредитний рейтинг банківської установи та аналізує наявну інформацію щодо зміни кредитного рейтингу банківської установи за попередні звітні періоди. У разі відсутності негативної інформації приймається рішення щодо розміщення коштів на депозитних рахунках.

На кожен звітну дату здійснюється обов'язкова перевірка кредитного рейтингу банківської установи, у якій Компанії Групи розмістили кошти на депозитних рахунках.

Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю. Дебіторська заборгованість, що виникла в результаті безпосередньої реалізації страхових полісів Компанією своїм клієнтам, вважається дебіторською заборгованістю, що не призначена для перепродажу, та визнається за амортизованою вартістю за вирахуванням резерву під кредитні збитки. Сума резерву під кредитні збитки дебіторської заборгованості визначається керівництвом Компанії, виходячи з оцінки ймовірності відшкодування заборгованості після проведення аналізу строків виникнення дебіторської заборгованості, а також інших факторів, які впливають на залишки заборгованості, насамперед той факт, що за більшістю договорів страхування (іншими ніж страхування відповідальності власників транспортних засобів та добровільного страхування витрат осіб, які подорожують за кордон) у випадку прострочення страхового платежу понад 30 днів, відповідні договори страхування вважаються такими, що припинили свою дію (відповідно, за такими договорами страхування Компанії Групи не формують резерв під кредитні збитки).

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Сума передоплати за придбання активу включається в його балансову вартість при отриманні Компаніями

контролю над цим активом і наявності ймовірності того, що пов'язані з ним майбутні економічні вигоди будуть отримані Компанією. Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо є ознака того, що активи, товари або послуги, що відносяться до передоплати, не будуть отримані, балансова вартість передоплати підлягає списанню, і відповідний збиток від знецінення відображається в прибутку або збитку за період.

Обладнання та інші основні засоби. Обладнання та інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо необхідно. Первісна вартість об'єкта основних засобів складається з сум, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (за вирахуванням непрямих податків), реєстраційних зборів, державного мита та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів, сум ввізного мита, непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються Компанією), витрат зі страхування ризиків доставки основних засобів, витрат на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів та інших витрат, безпосередньо пов'язаних із доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання із запланованою метою. Основні засоби амортизуються прямолінійним методом протягом строку корисного використання активу.

Компанії Групи використовує прямолінійний метод амортизації із використанням таких строків експлуатації:

Групи основних засобів	Роки
Комп'ютери та пов'язані з ними пристрої, телефони	4-5
Інструменти, прилади, інвентар та меблі	4-5
Транспортні засоби	5
Інші основні засоби	12
Будівлі та споруди	15-50

Прибутки або збитки від реалізації основних засобів визначаються виходячи з їхньої балансової вартості та беруться до уваги при визначенні операційного прибутку.

Інвестиційна нерухомість До інвестиційної нерухомості Група відносить нерухомість (землю чи будівлі або частину будівлі або їх поєднання) утримувану на правах власності або згідно з угодою про оренду з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: (а) використання у виробництві чи при постачанні товарів при наданні послуг чи для адміністративних цілей або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Інвестиційна нерухомість визнається як актив тоді і тільки тоді коли: (а) є ймовірність того, що Група отримає майбутні економічні вигоди, які пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Якщо будівлі включають одну частину, яка утримується з метою отримання орендної плати, та другу частину для використання у процесі діяльності Групи або для адміністративних цілей, в бухгалтерському обліку такі частини об'єкту нерухомості оцінюються та відображаються окремо, якщо вони можуть бути продані окремо.

Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на операцію включаються до первісної вартості. Собівартість придбаної інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати, які безпосередньо віднесені до придбання.

Безпосередньо віднесені витрати охоплюють, наприклад, винагороди за надання професійних юридичних послуг, податки, пов'язані з передачею права власності та інші витрати на операцію.

Подальша оцінка інвестиційної нерухомості відбувається відповідно до норм МСБО 40 за моделлю обліку за справедливою вартістю.

Справедливою вартістю є ціна, за якою може відбутися обмін нерухомістю між добре поінформованими, незалежними сторонами, що бажають зробити такий обмін. При цьому справедлива вартість інвестиційної нерухомості повинна відображати ринкові умови на кінець звітного періоду.

Група один раз на рік здійснює перегляд справедливої вартості інвестиційної нерухомості. Дохід або збиток від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості визнається у складі прибутку або збитку за той період, у якому вони виникли.

За відсутності поточних цін на активному ринку, Група розглядає інформацію з різних джерел, включаючи:

(а) поточні ціни на активному ринку нерухомості іншого характеру, стану чи місцезнаходження, скориговані з урахуванням цих відмінностей;

(б) останні ціни на подібні об'єкти нерухомості на менш активних ринках із коригуваннями, щоб відобразити будь-які зміни в економічних умовах з дати операцій, що відбулися за цими цінами; і

(в) прогнозування дисконтованого грошового потоку на основі достовірних оцінок майбутніх грошових потоків, підкріплених умовами будь-яких існуючих договорів оренди та інших контрактів та (коли це можливо) зовнішніх доказів, таких як поточна ринкова орендна плата за подібні об'єкти нерухомості в тому самому місці та стані, та використання дисконтних ставок, що відображають поточні ринкові оцінки невизначеності у розмірі та термінах руху грошових потоків.

Ринкова вартість інвестиційної нерухомості Групи визначається на основі звітів незалежних оцінювачів, які мають визнану та відповідну професійну кваліфікацію та мають нещодавній досвід оцінки подібного майна.

Зароблений орендний дохід відображається у складі прибутку або збитку за рік у складі інших інвестиційних доходів. Прибутки чи збитки, спричинені зміною справедливої вартості інвестиційної нерухомості, відображаються у прибутку або збитку за рік та відображаються у складі інших доходів або інших витрат.

Активи у формі права користування. Компанії Групи орендують різноманітні офісні приміщення та транспортні засоби. Договори можуть включати як компоненти, які є договорами оренди, так і компоненти, які не є договорами оренди. Компанії Групи розподіляє винагороду за договором між компонентами оренди та компонентами, які не є орендою, на основі їх відносної ціни відокремленої угоди.

Активи, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю.

Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, яка включає:

- суму первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- орендні платежі на дату початку оренди чи до неї, за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів за орендою;
- будь-які первісні прямі витрати; та
- витрати на відновлення активу до стану, який вимагається умовами договорів оренди.

Активи у формі права користування, як правило, амортизуються лінійним методом протягом строку корисного використання активу або строку оренди, залежно від того, який з них закінчиться раніше. Якщо Компанії Групи достатньо мірою упевнена у виконанні опціону на придбання, Компанії Групи амортизує актив у формі права користування протягом строку корисного використання базового активу. Компанії Групи розраховує амортизацію активів у формі права користування лінійним методом протягом оціночного строку їх корисного використання.

Зобов'язання з оренди. Зобов'язання, що виникають за договорами оренди, спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання,
- змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Компанією за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Компанії Групи достатньо мірою упевнена у виконанні цього опціону, та
- сплату штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання опціону на припинення оренди.

Опціони на подовження та припинення оренди передбачені у низці договорів оренди будівель та автомобілів Компанії. Ці умови використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанії Групи використовує у своїй діяльності. Компанії Групи мають переважне право на подовження договорів оренди. Опціони на подовження (або період часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено). В оцінку зобов'язання також включаються орендні платежі, які будуть здійснені у межах виконання опціонів на подовження, якщо існує достатня впевненість у тому, що оренду буде подовжено.

Орендні платежі дисконтуються з використанням процентної ставки, закладеної у договір оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо, що, як правило, має місце у випадку наявних у Компанії договорів оренди, Компанії Групи використовує ставку залучення додаткових позикових коштів – це ставка, за якою кожна з Компаній Групи могла б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах.

Компанії Групи зазнають впливу ризику потенційного збільшення змінних орендних платежів у майбутньому, що залежать від індексу чи ставки, яке не відображається в орендному зобов'язанні, доки не вступить у силу. Після проведення коригувань орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки, виконується переоцінка зобов'язання з оренди з коригуванням вартості активу у формі права користування.

Орендні платежі розподіляються між основною сумою зобов'язань та фінансовими витратами. Фінансові витрати відображаються у складі прибутку чи збитку протягом усього періоду оренди для того, щоб забезпечити постійну періодичну процентну ставку за непогашеним залишком зобов'язання за кожний період.

Платежі за короткостроковою орендою офісів, обладнання, транспортних засобів та орендою будь-яких активів із низькою вартістю визнаються лінійним методом як витрати у складі прибутку чи збитку.

Короткострокова оренда - це договір оренди строком не більше 12 місяців.

Активи з низькою вартістю включають ІТ-обладнання та невеликі предмети офісних меблів, вартість яких не перевищує 10 тисяч гривень.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Компаній Групи включають капіталізоване комп'ютерне програмне забезпечення, ліцензії та програмне забезпечення. Нематеріальні активи обліковуються за їхньою вартістю придбання плюс будь-які витрати, які можна прямо віднести до підготовки цього активу для використання за призначенням:

- витрати на установку і налагодження нематеріального активу, у тому числі витрати на виплати працівникам або гонорари спеціалістам, які виникають безпосередньо в результаті приведення активу до робочого стану;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням нематеріального активу до стану, у якому він придатний до використання за призначенням.

Програмне забезпечення, розроблене власними спеціалістами Компанії, що відповідає критеріям капіталізації, капіталізується у сумі прямих витрат на розробку, які включають зовнішні витрати та витрати на оплату праці працівників безпосередньо залучених до проекту по розробці програмного забезпечення.

Після первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації.

Витрати на придбання (виготовлення) нематеріальних активів капіталізуються та амортизуються за лінійним методом протягом розрахункового строку служби активів. Розрахунковий строк служби програмного забезпечення визначається для кожного конкретного виду активу на основі строків використання аналогічних нематеріальних активів, очікуваного морального старіння, юридичних та інших подібних обмежень щодо строку використання та інших факторів і становить 3-10 років.

Витрати на обслуговування програмного забезпечення відносяться до витрат того періоду в якому вони понесені. При цьому витрати, які призводять до вдосконалення програмного забезпечення або подовження строку його використання, включаються до балансової вартості активу.

Податок на прибуток та податок на дохід за договорами страхування. Податок на прибуток відображається у фінансовій звітності відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування включають поточний податок, відстрочений податок та податок за договорами страхування і відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому звітному періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний та попередні періоди. Поточні витрати з податку на прибуток визнаються на основі податкового законодавства та чинних ставок оподаткування протягом періоду, за який отримано дохід. Якщо фінансова звітність затверджується до подання відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування, відображаються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток.

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені на майбутні періоди податкові збитки визнаються лише в тій мірі, в якій існує імовірність отримання достатнього оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці. Взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань можливий тоді, коли законодавством передбачене право взаємозаліку поточних податкових активів та поточних податкових зобов'язань і коли відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться до податку на прибуток, що сплачується одному й тому ж податковому органу або одною й тою ж оподатковуваною особою, або різними оподатковуваними особами, при цьому існує намір здійснити розрахунки шляхом взаємозаліку.

Податок на дохід за договорами страхування – розраховується відповідно до норм чинного податкового законодавства. Оскільки базою для розрахунку податку на дохід за договорами страхування є безпосередньо страхова премія за договором страхування, дотримуючись принципу відповідності доходів і витрат, Група визнає у складі витрат періоду тільки ту частину податку на доходи за договорами страхування, яка відповідає частині заробленої страхової премії, яку визнають у складі доходу. Капіталізований баланс з податку на дохід за договорами страхування включається до складу дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страховою діяльністю з його подальшою амортизацією через витрати з податку на дохід за договорами страхування

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Компанії на кінець кожного звітного періоду. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх не вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з

тлумачення Компанією податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань.

Нарахування, резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань (забезпечення) – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Компанії Групи мають теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Забезпечення переглядаються на кінець кожного звітного періоду та коригуються для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення припиняють визнавати у обліку.

Кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю нараховується, коли контрагент (кредитор) виконав свої зобов'язання за договором, і обліковується за амортизованою вартістю.

Капітал. Зареєстрований капітал включає в себе внески засновників відповідно до установчих документів Компанії. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Резервний капітал формується шляхом внесків із чистого прибутку за рішенням Акціонерів компанії.

Виплати на основі акцій. Група може використовувати плани компенсаційних виплат на основі акцій із розрахунком грошовими коштами чи дольовими інструментами, відповідно до яких організація отримує послуги від працівників в якості компенсації за надані винагороди на основі акцій.

Послуги працівників, винагороду за які виплачують у формі дольових інструментів. Справедлива вартість послуг працівників, наданих в обмін на опціони або акції, визнається як витрати. Загальна сума витрат, що визнаються протягом періоду набуття права, визначається з урахуванням справедливої вартості наданих опціонів або акцій, яка встановлюється на дату надання, без урахування впливу будь-яких неринкових умов передачі акцій (наприклад, планових показників зростання доходності та обсягу реалізації). Виконання умов надання прав на опціони та акції, які пов'язані з результатами послуг і не передбачають досягнення ринкових показників, враховується у припущеннях про кількість опціонів, які передбачається реалізувати, або кількість акцій, які працівник зрештою отримає. Оцінка переглядається на кожну звітну дату, а різниця відноситься/кредитується на рахунок прибутку чи збитку із відповідним коригуванням капіталу. Сума, віднесена на рахунок, не змінюється, якщо очікуваний або фактичний обсяг запропонованих винагород відрізняється від первісної оцінки внаслідок невиконання умов, які передбачають досягнення ринкових показників, наприклад, сукупного прибутку акціонерів або ціни акції.

Товари або послуги, розрахунки за які здійснюються грошовими коштами. Товари чи послуги, у тому числі послуги, які надають працівники, в обмін на виплати на основі акцій, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами, визнаються за справедливою вартістю прийнятого зобов'язання та відносяться на витрати в момент використання або капіталізуються як активи, що амортизуються. Поки зобов'язання не буде погашене, Група проводить переоцінку зобов'язання за справедливою вартістю на кінець кожного звітного періоду і на дату погашення, а всі зміни справедливої вартості визнає у складі прибутку чи збитку за період. Сума, визнана стосовно товарів та послуг, отриманих протягом періоду надання прав, оснований на найкращій доступній розрахунковій оцінці кількості винагород, права на які, як очікується, будуть надані. Група за необхідності переглядає цю розрахункову оцінку, якщо подальша інформація свідчить про те, що кількість винагород, права на які, як очікується, будуть надані, відрізняється від їх попередньої розрахункової кількості. На дату набуття прав Група переглядає цю оцінку так, щоб вона стала рівною кількості винагород, права на які у кінцевому підсумку були надані. Кумулятивна сума, визнана у кінцевому підсумку стосовно товарів або послуг, отриманих як винагорода за виплати на основі акцій із розрахунком грошовими коштами, дорівнює сумі виплачених грошових коштів.

Визнання доходів і витрат. Дохід визнається, коли виникає зростання майбутніх економічних вигід, які можливо достовірно оцінити. Дохід пов'язаний із збільшенням активу або зменшенням зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок

внесків учасників підприємства), за умови, що сума доходу може бути достовірно визначена. Облік та визнання доходу ведеться дотримуючись принципів нарахування та відповідності доходів та витрат. Витратами звітного періоду визнаються зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу Компанії (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені. Комісійні витрати за операціями страхування визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами.

Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами обліковуються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Витрати, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із створенням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання, наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою.

Процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до валової балансової вартості фінансових активів, крім: (i) фінансових активів, які стали кредитно-знеціненими (Етап 3) і для яких процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до їх амортизованої вартості (за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки); і (ii) створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, для яких первісна ефективна процентна ставка, скоригована на кредитний ризик, застосовується до амортизованої вартості.

Операції ризикового страхування. Страховий контракт (договір) – це контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса – надалі «страхувальника»), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на страхувальника. Визнання страхового контракту (договору) посиляється на страховий ризик, що визначається МСФЗ 4 як ризик інший, ніж фінансовий ризик, переданий страхувальником емітентові. Контракт, який наражає емітента на фінансовий ризик без значного страхового ризику, не є страховим контрактом.

Страховий ризик існує, коли на момент підписання договору Компанії Групи не впевнена в таких аспектах: настання страхової події, дата настання страхової події та сума відшкодування за страховою подією.

Якщо контракт віднесений до категорії страхових контрактів, він залишається таким до тих пір, поки не припиняться всі права та зобов'язання по ньому або не закінчиться термін їх дії, навіть якщо страховий ризик істотно зменшується протягом цього періоду.

Операції страхування життя. Премії за договорами страхування життя визнаються як доходи у тому періоді, в якому вони підлягають сплаті відповідно до договору. Валова сума страхових премій за укладеними договорами страхування життя являє собою премії за договорами, укладеними протягом року, незалежно від їх повного чи часткового відношення до будь-якого наступного облікового періоду, та визнається в повному обсязі незалежно від сплати чергових платежів.

Зобов'язання з майбутніх виплат за договорами страхування життя, розраховуються із використанням методу нетто-премій (приведена вартість майбутніх чистих грошових потоків) на основі актуарних припущень, сформованих на основі історичного досвіду та стандартів, які застосовуються у страховій діяльності.

Резерв нетто-премій включає частку валової суми премій за договорами страхування життя, що, як очікується, буде зароблена у наступному фінансовому році чи у подальших роках, з урахуванням розподілу ризиків протягом дії страхового договору.

Резерв нетто-премій розраховується для кожного окремого договору пропорційно строку до кінця дії договору, розрахованому по днях, і коригується, у разі необхідності, з метою відображення змін розподілу ризиків протягом періоду дії такого договору.

Премії подаються у звітності з урахуванням комісій, належних до сплати посередникам. Дія страхових договорів може бути достроково припинена, якщо існують об'єктивні ознаки того, що страхувальник не бажає або не може продовжувати сплачувати страхові премії. Таким чином, дострокове припинення дії страхових договорів стосується переважно тих договорів, умовами яких передбачена сплата страхових премій на основі графіку платежів.

Премії зароблені та резерв незароблених премій. Страхова премія визнається як премія підписана у періоді, в якому згідно з умовами договору страхування, страховик починає нести відповідальність перед страхувальником. За страховими договорами, премія за якими визначається після закінчення договору страхування (або після закінчення періоду, вказаного у договорі) та може істотно змінюватися, залежно від умов, зазначених у договорі, премія визнається в тому періоді, в якому її можна достовірно оцінити. Якщо таку премію можливо достовірно оцінити після закінчення звітного періоду, але до дати оприлюднення фінансової звітності, то така премія визнається у звітному періоді.

Премія поступово на пропорційній основі протягом терміну дії відповідного полісу формує зароблену премію. Резерв незароблених премій складається з частини премій, яка стосується незавершеного терміну дії полісу.

Розрахунок розміру резерву незароблених премій здійснюється за кожним видом страхування окремо. Загальний розмір резерву незароблених премій дорівнює сумі розмірів резервів незароблених премій, розрахованих окремо за кожним видом страхування.

Розмір резерву незароблених премій розраховується методом "1/365" ("pro rata temporis") за всіма видами страхування та визначається як сумарне значення незароблених страхових премій за кожним договором.

Математичні резерви. Товариство створює математичні резерви за договорами страхування відповідно до затвердженої методики Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг щодо формування резервів зі страхування життя. Більш детальну інформацію щодо складу математичних резервів наведено у Примітці 4.

Страхові відшкодування. Виплачені страхові відшкодування у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід включають суми відшкодування і відповідні витрати на врегулювання, кошти щодо яких були перераховані пред'явникам вимог або постачальникам послуг. Суми, що підлягають відшкодуванню за регресами, вираховуються з валової суми страхових виплат у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід, та визнаються у момент їх отримання.

Резерви на покриття збитків. Резерви на покриття збитків являють собою сукупні розрахунки остаточних збитків і включають резерв заявлених, але не виплачених збитків і резерв збитків, які виникли, але не заявлені.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків – це оцінка обсягу зобов'язань для здійснення виплат страхових сум (страхового відшкодування) за відомими вимогами страхувальників, включаючи витрати на врегулювання збитків (експертні, консультаційні та інші витрати, пов'язані з оцінкою розміру збитку), які не оплачені або оплачені не в повному обсязі на звітну дату та які виникли в зв'язку зі страховими подіями, що мали місце в звітному або попередніх періодах, та про факт настання яких Компанію повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов страхового договору.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків визначається за кожним видом страхування з урахуванням умов відповідних договорів на підставі відомих вимог страхувальників, отриманих у будь-якій формі (письмова заява, факсимільне повідомлення тощо), залежно від сум фактично понесених або очікуваних страхувальниками збитків у результаті настання страхового випадку. Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків визначається як сума резервів заявлених, але не виплачених збитків, розрахованих за всіма видами страхування за кожною неврегульованою претензією. Якщо про страховий випадок заявлено, але розмір збитку не визначений, для розрахунку

цього резерву використовується оціночна середня величина збитку, що відноситься до відповідного виду страхування, яка не перевищує страхову суму за договором страхування.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені – це оцінка загальної суми зобов'язань для здійснення страхових виплат, які виникли у зв'язку зі страховими випадками у звітному та попередніх періодах, про факт настання яких Компанії не було заявлено на звітну дату в установленому законодавством України та/або договором порядку.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені розраховується за ланцюговим методом (Chain Ladder), методом Борнхуеттера-Фергюсона (Bornhuetter-Ferguson), лінійною комбінацією вищезазначених актуарних методів або методом фіксованого відсотка у відповідності до Розпорядження №1638 Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 18 вересня 2018 року.

Модифікацією актуарних методів є розрахунок резерву збитків, які виникли, але не заявлені, з урахуванням впливу інфляції, факторів розвитку збитків (тренду), зміни коефіцієнтів збитковості.

Розрахунки резерву ланцюговим методом (включаючи модифікацію) можуть базуватися як на даних тільки за сплаченими на звітну дату збитками (страховими виплатами), так і на даних за сплаченими та заявленими збитками на звітну дату.

Розрахунок резерву збитків, які виникли, але не заявлені здійснюється за кожним видом страхування окремо. Величина резерву збитків, які виникли, але не заявлені, визначається як сума резервів збитків, які виникли, але не заявлені, розрахованих за всіма видами страхування.

При розрахунку резервів на покриття збитків дисконтування не проводиться, оскільки вимоги про виплату відшкодування і самі виплати надходять і розглядаються досить швидко.

При розрахунку резерву методом фіксованого відсотка, розмір резерву складає 10% від заробленої страхової премії за останні 4 повних звітних квартали (розрахунковий період). Зароблена страхова премія визначається збільшенням суми надходжень страхових премій протягом розрахункового періоду на суму незаробленої премії на початок розрахункового періоду і зменшенням отриманого результату на суму незаробленої премії на кінець розрахункового періоду (за вирахуванням частки перестраховика).

Очікувана сума збитків збільшується для резервування додаткових витрат, пов'язаних з врегулюванням збитків.

Тест адекватності зобов'язань. Станом на кінець кожного звітного періоду Компанії Групи проводить тест адекватності зобов'язань для перевірки достатності визнаних зобов'язань за вирахуванням відповідних неамортизованих відстрочених аквізиційних витрат. При проведенні цього тесту використовуються поточні оцінки майбутніх грошових потоків, витрат на врегулювання та адміністративних витрат. Будь-яка недостатня сума негайно відноситься на прибуток або збиток: спочатку списуються неамортизовані відстрочені аквізиційні витрати, а потім створюється резерв непередбачуваного ризику, що виникає в результаті тестування адекватності зобов'язань.

При проведенні перевірки адекватності зобов'язань можуть використовуватись такі методи оцінки: модель дисконтованих грошових потоків, модель опціонного ціноутворення та стохастичне моделювання.

Припущення, сформовані для перевірки адекватності зобов'язань, використовуються у майбутньому для оцінки страхових зобов'язань станом на кінець кожного наступного звітного періоду за окремими видами страхування, які за результатами перевірки виявились неадекватними. Збитки за результатами перевірки адекватності зобов'язань сторнуються у майбутніх роках на суму додатково створених зобов'язань, якщо недостатності зобов'язань більше не існує.

Описана вище перевірка адекватності зобов'язань здійснюється на рівні окремих контрактів або на рівні портфелю контрактів, які, в цілому, наражаються на схожі ризики та управляються разом як єдиний портфель.

Перестраховання. У ході нормальної діяльності Компанії Групи передають ризики в перестраховання. Політика Компанії передбачає перестраховання всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту.

Витрати на перестраховання відображаються поступово на пропорційній основі протягом терміну дії відповідного полісу. Частина премії, переданої у перестраховання, яка стосується незавершеного терміну дії полісу, відображається у складі частки перестраховика у резерві незароблених премій.

Договори страхування, передані в перестраховання, не звільняють Групу від її зобов'язань перед власниками страхових полісів. Активи перестраховання включають суми до отримання від перестраховувальних компаній за виплаченими відшкодуваннями, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість за перестрахованням являє собою зобов'язання Групи передати перестраховикам премії з перестраховання.

Група регулярно оцінює свої активи перестраховання на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестраховання знецінено, Компанії Групи зменшують балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування та визнає у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід відповідний збиток від знецінення. Група збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестраховання з використанням тих же методів, які вона застосовує до фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Аквізиційні витрати — це витрати, пов'язані із залученням страхувальників, укладанням договорів страхування. Вони включають оплату послуг із розробки умов правил страхування та проведення актуарних розрахунків; комісійну винагороду страховим посередникам (брокерам, агентам) за укладання й обслуговування договорів страхування, за консультування потенційних та діючих клієнтів Компаній Групи та їх рекламування; відшкодування страховим агентам витрат на службові поїздки, пов'язані з виконанням їхніх обов'язків; оплату послуг спеціалістів, які оцінюють прийняті на страхування ризики; витрати на виготовлення бланків страхової документації; витрати на рекламу та інші. Аквізиційні витрати поділяються на постійні та змінні витрати.

Відстрочені аквізиційні витрати. Аквізиційні витрати, які включають витрати на виплату комісійних страховим агентам, брокерам та деякі інші витрати на здійснення страхової діяльності, які є змінними та виникають у зв'язку з придбанням або продовженням страхових полісів, відносяться на витрати майбутніх періодів і амортизуються протягом періоду, за який будуть зароблені відповідні премії отримані. Відстрочені аквізиційні витрати розраховуються та аналізуються окремо по кожному напрямку діяльності в момент видачі страхового полісу або в кінці кожного звітного періоду, щоб переконатися в можливості їх відшкодування.

Опис страхових продуктів. Діяльність Групи представлена наступними основними видами страхових продуктів:

КАСКО – страхування наземного транспорту (крім залізничного). Це є вид страхування, за яким предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням наземним транспортним засобом, у тому числі причепом до нього, та всіма видами транспортних засобів спеціального призначення.

Об'єктом страхування за договором є автомобіль або інший наземний транспортний засіб (крім залізничного), зареєстрований в територіальних сервісних центрах, які підпорядковуються Головному Сервісному Центру Міністерства внутрішніх справ України, або в інших уповноважених державних органах. Разом з транспортним засобом може бути застраховане додаткове обладнання та / або комплектуючі елементи ТЗ, які встановлені на ньому, але не входять в заводську комплектацію ТЗ відповідно до документації заводу-виробника або його офіційного дилера (наприклад, автомобільна аудіо- і відеоапаратура, обробка салону, чохли на сидіння, додаткові прилади, світлове і сигнальне обладнання, захисна плівка, встановлена на ТЗ, інше). Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

ОСЦПВ - обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Об'єктом обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з відшкодуванням особою,

цивільно-правова відповідальність якої застрахована, шкоди, заподіяної життю, здоров'ю, майну потерпілих внаслідок експлуатації забезпеченого транспортного засобу.

Строк дії договорів ОСЦПВ може становити від 15 днів до 1 року. Укладення договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності на строк менший, ніж один рік, але не менш як на 15 днів допускається виключно щодо транспортних засобів: незареєстрованих - на час до їх реєстрації, тимчасово зареєстрованих - на час до їх постійної реєстрації, зареєстрованих на території іноземних держав - на час їх перебування на території України. Договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів, що підлягають обов'язковому технічному контролю, укладаються на строк, що не перевищує строку чергового проходження транспортним засобом обов'язкового технічного контролю відповідно до вимог Закону України "Про дорожній рух".

Страхування майна, у тому числі від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника (вигодонабувача), що не суперечать закону та пов'язані з володінням, користуванням, і розпорядженням застрахованим майном (іншим, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж)).

Найпоширенішими страховими ризиками, що покриваються договором, є: пожежа, вибух, удар блискавки, стихійні лиха, сторонній вплив (безпосередній наїзд наземних транспортних засобів або саморушних машин; безпосередній вплив водних транспортних засобів або самохідних плаваючих інженерних споруджень; падіння на застраховане майно дерев та впливу інших об'єктів; безпосередня дія ударної хвилі надзвукового літака), задимлення, протиправні дії третіх осіб. Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

Добровільне медичне страхування (безперервне страхування здоров'я). Предметом страхування є ризики пов'язані із здоров'ям та працездатністю страхувальника чи застрахованої особи. Страховим ризиком є необхідність застрахованої особи в медичних товарах та послугах під час дії договору страхування, спричинена її захворюванням, загостренням хронічного захворювання, розладом здоров'я внаслідок нещасного випадку або іншими обставинами, що обумовлюють необхідність застрахованої особи в медичних товарах та послугах. Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

Авіастрахування. Предметом договору страхування є страхування КАСКО повітряних суден; страхування відповідальності експлуатанта та/або авіаперевізника за шкоду, заподіяну третім особам, пасажиром, багажу, пошті, вантажу; страхування членів екіпажу та іншого авіаційного персоналу; страхування працівників замовника авіаційних робіт, осіб, пов'язаних із забезпеченням технологічного процесу під час виконання авіаційних робіт; страхування відповідальності аеропортів; страхування відповідальності виробників продукції авіаційного призначення; страхування відповідальності провайдера аеронавігаційного обслуговування. Як правило, строк дії таких договорів страхування становить один рік.

Опис страхових продуктів Компанії страхування життя. Діяльність Компанії ТДВ «СК» АРКС ЛАЙФ» представлена наступними основними видами страхових продуктів:

- банкострахування
- корпоративне (групове) страхування

На даний час страхові програми як корпоративного так і банківського страхування побудовані на основі затвердженої Правилами страхування Програми «Страхування життя на строк» (згідно додатку 2 до Правил страхування). Основним страховим ризиком зазвичай є ризик смерті застрахованої особи. Програми страхування в переважній більшості випадків містять в собі, крім основного ризику «Смерть», додаткові ризики – ризик інвалідності 1, 2, 3 групи (в результаті нещасного випадку та з інших причин), травматичних ушкоджень, критичних захворювань; рідше – ризики тимчасової непрацездатності, госпіталізації (в результаті нещасного випадку та з інших причин).

Переоцінка іноземної валюти. Функціональною валютою кожної компанії Групи є валюта первинного економічного середовища, в якому вона працює. Функціональною валютою Компанії та її дочірніх підприємств і валютою представлення Групи є національна валюта України – українська

гривня. Суми у цій консолідованій фінансовій звітності подані в українській гривні, яка є валютою представлення Групи.

Монетарні активи та зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець відповідного звітного періоду. Прибуток чи збитки, що виникають у результаті розрахунків за операціями в іноземній валюті та від перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, включаються до звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід (як прибутки чи збитки від курсових різниць). Перерахунок за обмінними курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей.

Основні обмінні курси, що використовувались для перерахунку сум у іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2021 року, гривень	31 грудня 2020 року, гривень
1 долар США	27.2782	28.2746
1 євро	30.9226	34.7396

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Зарплата, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплачувані щорічні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавалися працівниками Компаній. Компанії Групи не мають жодних правових чи таких, що впливають зі сформованої ділової практики, зобов'язань з виплати пенсій або аналогічних виплат, крім платежів згідно з державним планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

Умовні зобов'язання. Умовні зобов'язання не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються, за винятком випадків, коли ймовірний будь-який відтік коштів. Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкривається, коли можливий приплив економічних вигод.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та судження постійно оцінюються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компаній також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Об'єднання бізнесу. Облік операцій з об'єднання бізнесу вимагає оцінок справедливої вартості сплаченої винагороди, придбаних активів і прийнятих зобов'язань. Для визначення справедливої вартості Група використовує усю наявну інформацію, у тому числі незалежні оцінки третіх сторін у разі необхідності. Зміни в оцінках справедливої вартості в результаті додаткової інформації, що стосується фактів та обставин, які існували на дату придбання, впливають на суму визнаного гудвілу або прибутку від вигідного придбання. Група має один рік після дати придбання для завершення розрахунку справедливої вартості об'єднання бізнесу у разі потреби.

Оціночне знецінення гудвілу. Група тестує гудвіл на предмет знецінення, принаймні, щороку. Вартість відшкодування одиниць, які генерують грошові кошти, визначається на основі розрахунку вартості використання.

Оцінка бізнес-моделі. Фінансові активи класифікуються на основі бізнес-моделі. У ході оцінки бізнес-моделі керівництво застосувало судження для визначення рівня агрегування і портфелів фінансових інструментів. У процесі оцінки операцій продажу Група аналізує їхню регулярність у минулих періодах, строки та вартість, причини продажу та очікування щодо діяльності з продажу у майбутньому. Вважається, що операції продажу, націлені на мінімізацію потенційних збитків

внаслідок погіршення якості обслуговування фінансового активу, відповідають бізнес-моделі, за якою інструмент утримується в портфелі для отримання потоків грошових коштів. Інші операції продажу до настання строку погашення, не пов'язані з діяльністю з управління кредитним ризиком, також відповідають бізнес-моделі, за якою інструмент утримується в портфелі для отримання потоків грошових коштів, за умови, якщо вони не є регулярними або мають незначну вартість як окремо, так і в сукупності. Група оцінює суттєвість операцій продажу за рахунок порівняння вартості продажів із вартістю портфеля, щодо якого проводиться оцінка бізнес-моделі, протягом середнього строку портфеля. Крім того, операції продажу фінансового активу, що очікуються лише у випадку стресового сценарію або у відповідь на поодинокі події, яка знаходиться поза межами контролю Групи, не є повторюваною і не може бути прогнозована Групою, вважаються невластивими меті бізнес-моделі і не впливають на класифікацію відповідних фінансових активів.

Бізнес-модель «утримання для отримання грошових потоків і продажу» означає, що активи утримуються для отримання грошових потоків, але продаж активів є невід'ємною складовою досягнення цілі бізнес-моделі, такої як управління потребами ліквідності, досягнення конкретної доходності або приведення строку фінансових активів у відповідність до строку зобов'язань, за рахунок яких фінансуються ці активи.

Залишкова категорія включає портфелі фінансових активів, які управляються з метою реалізації грошових потоків, у першу чергу, через продажі, що використовуються для отримання прибутку. Група застосовує дану бізнес-модель для управління фінансовими інвестиціями у державні облігації України. Даний вибір відображає бізнес-модель управління цими фінансовими активами, оскільки відповідно до підходів та принципів інвестиційного управління Групи Fairfax, Групою було запроваджено стратегію загальної прибутковості. Стратегія загальної прибутковості має завдання забезпечувати суцільну дохідність інвестиційного портфелю від ширшого переліку джерел фінансового прибутку, включаючи отримання доходу від надходження відсоткових платежів, переоцінки вартості цінних паперів, включаючи переоцінку інвестицій деномінованих в іноземній валюті.

Впровадження зазначених підходів дозволяє Групі збільшити та зробити більш рівномірними грошові надходження від інвестицій, незважаючи на неминучі коливання на ринку.

Застосування стратегії загальної прибутковості може передбачати активнішу торговельну діяльність з цінними паперами для збалансування загальної терміновості портфелю шляхом продажу цінних паперів з коротшою датою погашення та використання надходжень для купівлі облігацій з більш довгим терміном погашення, процес, відомий як "подовження дюрації портфелю". Цільова дюрація інвестиційного портфелю встановлюється та регулярно переглядається, в тому числі на Інвестиційному комітеті, разом з представниками Групи Fairfax.

Резерви на покриття збитків і витрати на врегулювання збитків. У відповідності з діючими законодавчими та нормативними актами, які регулюють страхову діяльність, а також у відповідності до вимог МСФЗ, Група зобов'язана створювати резерви на покриття збитків та резерви витрат на врегулювання збитків, що виникають у результаті діяльності компаній Групи по загальному страхуванню. Ці резерви являють собою очікувані остаточні витрати на виплату відшкодувань за страховими подіями, які настали до закінчення звітного періоду, але які все ще залишаються невиплаченими станом на кінець звітного періоду. Група створює резерви за напрямками діяльності, видами і сумами страхового покриття. Резерви на покриття збитків відносяться до двох категорій: резерви нерегульованих вимог і резерви збитків понесених, але ще не заявлених.

Група створює резерви на покриття заявлених збитків на основі оціночних майбутніх виплат для покриття заявлених збитків по загальній страховій діяльності. Оціночні розрахунки Групи базуються на фактах, які є наявними у момент резервування. При створенні цих резервів дисконтування не проводиться. При цьому в обліку визнаються оціночні витрати на остаточне врегулювання невиконаних вимог, а також інші фактори, які можуть впливати на суми відповідних резервів, одні з яких є суб'єктивними, а інші залежать від майбутніх подій.

При створенні резервів збитків понесених, але ще не заявлених, Група не проводить їх дисконтування. При цьому в обліку визнаються оціночні витрати на покриття збитків по страхових подіях, які вже настали, але про які ще не було заявлено. Ці резерви створюються для відображення оціночних витрат, необхідних для остаточної виплати відшкодувань на покриття цих ще не заявлених збитків. Оскільки ці збитки ще не заявлені, Група використовує історичну інформацію та статистичні моделі за напрямками діяльності, видами і сумами страхового покриття для розрахунку резервів збитків понесених, але ще не заявлених. При оцінці резервів збитків понесених, але ще не заявлених Група також використовує дані про тенденції заявлених збитків, суттєвості сум збитків, збільшення ризику, а також враховує інші фактори. Група переглядає оцінку цих резервів після отримання додаткової інформації та фактичних повідомлень про виникнення збитків. У Групі відсутні значні

довгострокові напрямки діяльності. Аналіз чутливості резервів на покриття збитків надано у Примітці 26.

Додатково Група проводить тест адекватності зобов'язань для перевірки адекватності договірних зобов'язань за вирахуванням відповідних неамортизованих відстрочених аквізиційних витрат станом на кінець кожного звітного періоду. При проведенні цього тесту використовуються поточні оцінки майбутніх договірних грошових потоків, витрат на врегулювання та адміністративних витрат. Будь-яка недостатня сума негайно відноситься на прибуток або збиток, а саме створюється резерв непередбачуваного ризику, що виникає в результаті тестування адекватності зобов'язань. Резерв непередбачуваного ризику відображається у складі резерву на покриття збитків.

При створенні резервів Групи важливим аспектом є час, необхідний для отримання повідомлення про настання страхової події та виплати відповідного відшкодування. Повідомлення за короткостроковими страховими зобов'язаннями по відшкодуванню збитків наприклад, тих, які виникають в результаті пошкодження майна, зазвичай надходять одразу після настання страхової події. Відповідні відшкодування, як правило, виплачуються протягом місяця з моменту отримання заяви на виплату страхового відшкодування.

При визначенні суми резервів та проведенні тесту адекватності зобов'язань Група враховує попередній досвід і минулі виплати на покриття збитків, існуючі суми невиплачених відшкодувань і види страхового покриття. Крім того, судові рішення, економічні умови і громадська думка можуть впливати на суму остаточних витрат на врегулювання, отже, і на оцінку резервів Групи. Протягом періоду між датою настання страхової події, датою повідомлення про настання страхової події та датою остаточної виплати відшкодування можуть відбуватися зміни обставин, які можуть призвести до зміни суми створених резервів. Відповідно, Група регулярно переглядає та переоцінює суми відшкодувань і резервів. Суми, які остаточно виплачуються на покриття збитків (у тому числі тих, що виникли, але не заявлені) та витрат на врегулювання збитків, можуть істотно відрізнитися від сум первісно створених резервів.

Математичний резерв та резерв на покриття збитків. Згідно з чинним законодавчими та нормативними актами, які регулюють страхову діяльність, а також у відповідності до вимог МСФЗ, Група формує математичні резерви за договорами страхування життя, що складаються з:

- резервів нетто-премій;
- резервів витрат на ведення справи;
- резерву бонусів;

та резерви належних виплат страхових сум, що складаються з:

- резерву заявлених, але не виплачених збитків;
- резерву збитків, що виникли, але не заявлені.

Розрахунок резерву нетто-премій здійснюється проспективно – як актуарна вартість потоку майбутніх страхових виплат (без урахування бонусів).

Резерв витрат на ведення справи формується у розмірі 5% від страхової премії у момент її нарахування та зменшується лінійно протягом періоду, за який ця премія була сплачена, таким чином, що у момент закінчення цього періоду розмір резерву витрат на ведення справи дорівнює нулю.

Резерв бонусів є оцінкою актуарної вартості додаткових зобов'язань страховика, що виникають при збільшенні розмірів страхових сум та (або) страхових виплат за результатами отриманого інвестиційного доходу.

Група створює резерв бонусів відповідно до вимог чинного законодавства щодо додаткового інвестиційного доходу від активів, які забезпечують договори страхування життя та реалізовані до кінця року.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків є оцінкою грошових зобов'язань Групи щодо страхових випадків, що мали місце у звітному або звітних періодах, що передують йому, але не були виконані або виконані неповністю на звітну дату. Розрахунок резерву заявлених, але не виплачених збитків здійснюється за кожним чинним на звітну дату договором окремо.

Станом на кожну звітну дату Група оцінює необхідність у формуванні резерву збитків, що виникли, але не заявлені.

При визначенні суми резервів та проведенні тесту адекватності зобов'язань Група використовує методичний підхід відносно тестування адекватності математичних резервів, що створюються Групою по договорах страхування життя. Підхід полягає в оцінюванні справедливої вартості

зобов'язань по цих договорах страхування і порівнянні отримуваної оцінки з величиною сформованих на звітну дату математичних резервів після зменшення їх на суму відкладених аквізційних витрат за вирахуванням витрат, що були враховані при модифікації резерву нетто-премій. Резерв заявлених та нерегульованих збитків зазвичай не підлягає переоцінці, оскільки суми зарезервовані до виплати є остаточними, та очікується погашення усіх вимог протягом року.

Оцінювання справедливої вартості зобов'язань Групи за договорами страхування полягає в розрахунку дисконтованої вартості всіх майбутніх грошових потоків за страховими контрактами на основі реалістичних актуарних припущень. Ця оцінка включає якнайкращі поточні оцінки всіх майбутніх контрактних грошових потоків та пов'язаних з ними таких грошових потоків, як витрати на врегулювання збитків, адміністративні витрати за страховими полісами, а також грошових потоків, що походять від вбудованих опціонів та гарантій, якщо вони передбачені договором страхування. Якщо така оцінка показує, що балансова вартість страхових зобов'язань є недостатньою, тобто меншою за чисту поточну вартість розрахункових майбутніх грошових потоків, нестачу (дефіцит) слід визнавати у складі витрат.

Можливості подовження та припинення договорів оренди. Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів оренди будівель та автомобілів Групи. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Група використовує у своїй діяльності. Група має переважне право на подовження договорів оренди.

При визначенні строку оренди керівництво враховує усі факти та обставини, які створюють економічні стимули для використання можливості подовження договору чи відмови від можливості його припинення. Опціони на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для оренди будівель та автомобілів, як правило, найбільш значущими є такі фактори:

- У Групи, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо для припинення (чи відмови від подовження) договору оренди встановлені значні штрафи.
- У Групи, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо будь-які капіталізовані витрати на покращення орендованого активу, як очікується, матимуть істотну ліквідаційну вартість.
- В інших випадках Група розглядає інші фактори, у тому числі тривалість оренди у минулих періодах, а також витрати і порушення у звичайному порядку діяльності, які потребуватимуться для заміни орендованого активу.

Термін оренди переоцінюється, якщо опціон фактично реалізований (або не реалізований) або Компанія зобов'язана його здійснити (або не використовувати). Оцінка обґрунтованої достовірності переглядається лише у випадку, якщо відбувається суттєва подія або суттєва зміна обставин, що впливає на цю оцінку, і яка знаходиться під контролем Групи.

Виплати на основі акцій. Група визнає витрати на винагороди працівникам за операціями, виплати за якими здійснюються на основі акцій, і застосовує суттєві професійні судження у процесі розрахунку цих витрат. Витрати переважно основані на справедливій вартості винагород, наданих працівникам. Справедлива вартість оцінюється із використанням оптимальних оціночних моделей та моделей оцінки опціонів, де доречно, виходячи з оцінки:

- (а) характеру наданих винагород, та
- (б) власних прав і зобов'язань Компанії.

Якщо Група є стороною, що отримує послуги, вона оцінює отримані послуги як операцію, виплата за якою здійснюється на основі акцій із розрахунком дольовими інструментами, коли:

- (а) надані винагороди є її власними дольовими інструментами, чи
- (б) організація не має зобов'язання здійснити розрахунки за операцією, виплата за якою здійснюється на основі акцій.

У всіх інших обставинах Група оцінює отримані послуги як операцію, виплата за якою здійснюється на основі акцій із розрахунком грошовими коштами.

Числові значення, присвоєні ключовим припущенням, використаним в оціночних моделях стосовно значних схем заохочення, виплати за якими здійснюються на основі акцій, розкриті у Примітці 16.

Безперервність діяльності. Керівництво Групи підготувало цю консолідовану фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. При формуванні цього професійного

судження керівництво врахувало її фінансовий стан, поточні плани, прибутковість діяльності та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив макроекономічних тенденцій та подій після звітної дати на діяльність Групи.

Після дати цієї консолідованої фінансової звітності, 24 лютого 2022 року, Російська Федерація розпочала неспровоковану повномасштабну військову агресію в Україні. Негайно після цього урядом України було введено військовий стан та відповідні тимчасові обмеження, які впливають на економічні умови. Додаткову інформацію про ці події після закінчення звітної періоду наведено також у Примітці 30.

Оскільки російське воєнне вторгнення в Україну відбувається з численних напрямків, деякі регіони України залишаються ареною інтенсивних бойових дій або тимчасово окуповані. Група проводить діяльність та надає послуги на всій території України за винятком тимчасово окупованих територій або територій, де ведуться активні бойові дії, отже, ці події мають суттєвий негативний вплив на українську економіку і, відповідно, на бізнес, фінансовий стан та результати діяльності Групи.

Станом на дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності не було пошкоджень критично важливих активів, які перешкоджали б Компанії продовжувати діяльність. Група не має суттєвих активів у зоні активних військових дій або на тимчасово окупованих територіях.

Станом на 31 грудня 2021 року компанії Групи дотримувалася усіх зовнішніх регуляторних вимог. Керівництво планує своєчасно обслуговувати зобов'язання Групи у відповідності до умов укладених договорів. Виходячи з прогнозів керівництва, очікується, що компанії Групи матимуть достатньо ліквідних активів для виконання всіх вимог законодавства щодо платоспроможності та достатності капіталу. Виходячи зі стану справ на дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності, а також прогнозів менеджменту, компанії Групи не очікують значних складнощів з виконанням вимог НБУ щодо платоспроможності та достатності капіталу протягом наступних 12 місяців. Група має достатній обсяг ліквідних активів (грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках, інвестиції в цінні папери) для покриття короткострокових фінансових зобов'язань та страхових резервів.

Виходячи з наступних прогнозів керівництво Групи не очікує проблем з ліквідністю та дотриманням регуляторних вимог:

- 1) падіння продажів у порівнянні з минулим роком за рахунок різкого скорочення нового бізнесу, погіршення поновлення та зростання списання неоплаченої дебіторської заборгованості у 2-му кварталі 2022 року з помірним покращенням у 3-4 кварталах 2022 року;
- 2) зосередження на роботі з підтримки поновлення існуючого бізнесу в основних напрямках – КАСКО, ОСЦВП, добровільне медичне страхування та страхування майна - та використання можливостей для розширення продажів – активація он-лайн продажів, старт нового продукту – “Зелена карта”;
- 3) поліпшення збитковості у 1-2 кварталах 2022 року за рахунок скорочення кількості звернень та поступове повернення до довоєнного рівня у 3-4 кварталах 2022 року; скорочення страхових витрат у зв'язку з падінням бізнесу;
- 4) скорочення адміністративних витрат за рахунок скорочення незайнятих вакансій, перегляд зайнятості співробітників, скорочення рекламних та корпоративних витрат.

У разі найгіршого сценарію розвитку подій, за якого інтенсивні військові дії відбуватимуться по всій території України, можна припустити, що це матиме вплив на діяльність Групи, тривалість якого неможливо спрогнозувати. Ці обставини являють собою фактор невизначеності поза контролем Групи.

Керівництво вжило належних заходів для забезпечення безперервної діяльності Групи та зробило такі припущення у своєму прогнозі на дванадцять місяців з дати цієї фінансової звітності:

- інтенсивність військових дій та охоплення територій України, на які вторглися російські війська, значно не збільшаться;
- Група зможе забезпечити безперебійну роботу критичної ІТ-інфраструктури та доступність свого персоналу у відповідності до заходів, вжитих керівництвом та передбачених планом безперервності діяльності;
- наявна ліквідність, а також надходження від погашення існуючої дебіторської заборгованості та укладення нових договорів страхування дозволять Групі фінансувати операційні витрати та продовжувати обслуговувати зобов'язання Групи, в тому числі щодо страхових відшкодувань.

Керівництво проаналізувало здатність Групи продовжувати подальшу безперервну діяльність станом на дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності та дійшло висновку, що існує лише

один суттєвий фактор невизначеності, який може викликати значні сумніви у спроможності Групи продовжувати безперервну діяльність, а саме подальша значна ескалація воєнних дій, що може призвести до дестабілізації діяльності Групи. Отже, Група може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності. Спираючись на ці фактори, керівництво обґрунтовано очікує наявність у Групі достатніх ресурсів для управління діяльністю протягом наступних дванадцяти місяців з дати цієї консолідованої фінансової звітності. Керівництво продовжить відстежувати потенційний вплив та вживатиме усіх можливих заходів для мінімізації будь-яких наслідків.

З урахуванням цих та інших заходів керівництво Групи дійшло висновку, що застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки консолідованої фінансової звітності є доцільним.

5. Нові положення бухгалтерського обліку

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2021 року, але не мали суттєвого впливу на Групу:

- Зміна МСФЗ 16 "Пільгові умови оренди у зв'язку з COVID-1" (опублікована 28 травня 2020 року і вступила у силу для річних періодів, які починаються з 1 червня 2020 року або після цієї дати).
- Реформа базової процентної ставки (IBOR) – зміни МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 – Етап 2 (опубліковані 27 серпня 2020 року і вступили у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2022 року та пізніших періодах. Група не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати; дату набуття чинності було в подальшому перенесено на 1 січня 2023 року змінами МСФЗ 17, як зазначено нижче). МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який дозволяв компаніям застосовувати існуючу практику обліку договорів страхування. Отже, інвесторам було складно порівнювати і зставляти фінансові результати в інших відносинах аналогічних страхових компаній. МСФЗ 17 є єдиним, заснованим на принципах, стандартом обліку всіх видів договорів страхування, включаючи договори перестрахування, наявні у страховика. Відповідно до цього стандарту, визнання і оцінка груп договорів страхування повинні виконуватися за: (i) приведеною вартістю майбутніх грошових потоків (грошові потоки після виконання договорів), скоригованою з урахуванням ризику, в якій врахована вся наявна інформація про грошові потоки після виконання договорів, яка відповідає спостережуваній ринковій інформації, плюс (якщо вартість є зобов'язанням) чи мінус (якщо вартість є активом) (ii) сумою, яка являє собою незароблений прибуток по групі договорів (сервісна маржа за договорами). Страховики відобразатимуть прибуток від групи договорів страхування за період, протягом якого вони надають страхове покриття, і в міру того, як вони звільняються від ризику. Якщо група договорів є чи стає збитковою, організація негайно відобразатиме збиток.

Наразі Група має план дій щодо впровадження МСФЗ 17, вивчає та визначає підходи стандарту на їх вплив на класифікацію та оцінку контрактів, формує параметри облікових політик. Для імплементації МСФЗ 17, Група залучає зовнішніх спеціалістів (консультантів, аудиторів). Також Група провела аналіз та визначила заходи відносно модернізації/оновлення ІТ систем для впровадження нового стандарту. Група аналізує попередньо отримані результати та визначає вплив переходу на МСФЗ 17 на прибуток та виконання обов'язкових нормативів страховика.

Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни включають роз'яснення для полегшення запровадження МСФЗ 17 і спрощення окремих вимог стандарту та перехідних положень. Ці зміни стосуються восьми областей МСФЗ 17 і не передбачають зміни основоположних принципів стандарту. До МСФЗ 17 були внесені такі зміни:

- **Дата набуття чинності:** Дату набуття чинності МСФЗ 17 (зі змінами) відкладено на два роки. Стандарт має застосовуватися до річних звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати. Встановлений у МСФЗ 4 строк дії тимчасового звільнення від застосування МСФЗ 9 також перенесено на річні звітні періоди, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати.
- **Очікуване відшкодування страхових аквізиційних грошових потоків:** Організації повинні відносити частину своїх аквізиційних витрат на відповідні договори, які очікується продовжити, та визнавати такі витрати як активи до моменту визнання організацією продовження договору.

Організації повинні оцінювати ймовірність відшкодування активу на кожну звітну дату і надавати інформацію про конкретний актив у примітках до фінансової звітності.

- *Маржа за передбачені договором послуги, що відноситься на інвестиційні послуги:* Слід ідентифікувати одиниці покриття з урахуванням обсягу вигод і очікуваного періоду страхового покриття та інвестиційних послуг за договорами зі змінними платежами та іншими договорами з послугами по отриманню інвестиційного доходу відповідно до загальної моделі. Витрати, пов'язані з інвестиційною діяльністю, слід включати як грошові потоки у межі договору страхування у тих випадках, в яких організація здійснює таку діяльність для збільшення вигод від страхового покриття для власника страхового полісу.
- *Утримувані договори перестраховування – відшкодування збитків:* Коли організація визнає збиток при первісному визнанні обтяжливої групи базових договорів страхування чи при додаванні обтяжливих базових договорів страхування до групи, організація повинна скоригувати маржу за передбачені договором послуги відповідної групи утримуваних договорів перестраховування і визнати прибуток за такими договорами перестраховування. Сума збитку, відшкодованого за утримуваним договором перестраховування, визначається множенням збитку, визнаного за базовими договорами страхування, на процент вимог за базовими договорами страхування, який організація очікує відшкодувати за утримуваним договором перестраховування. Ця вимога застосовуватиметься тільки у тому випадку, коли утримуваний договір перестраховування визнається до визнання збитку від базового договору страхування або одночасно з таким визнанням.
- *Інші зміни:* Інші зміни включають виключення зі сфери застосування для певних договорів кредитних карт (або аналогічних договорів) і для певних кредитних договорів; представлення активів і зобов'язань за договорами страхування у звіті про фінансовий стан у портфелях, а не в групах; застосовність варіанту зниження ризику при зниженні фінансових ризиків за допомогою утримуваних договорів перестраховування та непохідних фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; вибір облікової політики для зміни оцінок, зроблених у попередній проміжній фінансовій звітності, при застосуванні МСФЗ 17; включення платежів і надходжень з податку на прибуток, що відносяться на конкретного власника страхового полісу, за умовами договору страхування до грошових потоків; і вибіркове звільнення від вимог протягом перехідного періоду та інші незначні зміни.

Наразі Компанії Групи оцінюють вплив цих змін на її фінансову звітність.

Перехідна опція для страхових компаній, що застосовують МСФЗ 17, – зміни МСФЗ 17 (опубліковані 9 грудня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Зміна до перехідних положень МСФЗ 17 надає страховим компаніям опцію, спрямовану на підвищення корисності інформації, яка надається інвесторам при початковому застосуванні МСФЗ 17. Зміна стосується лише переходу страхових компаній на облік згідно з МСФЗ 17 та не впливає на будь-які інші вимоги МСФЗ 17. Перехідні положення МСФЗ 17 та МСФЗ 9 застосовуються на різні дати та призведуть до таких разових відмінностей у класифікації у порівняльній інформації, представленій станом на дату початкового застосування МСФЗ 17: облікова невідповідність між зобов'язаннями за договорами страхування, що оцінюються за поточною вартістю, та відповідними фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю, а також якщо організація прийняла рішення скоригувати порівняльну інформацію у відповідності до вимог МСФЗ 9, відмінності між класифікацією фінансових активів, визнання яких припинене за порівняльний період (до яких МСФЗ 9 не застосовується), та інших фінансових активів (до яких МСФЗ 9 застосовується). Зміна стандарту допоможе страховим компаніям уникнути цих тимчасових облікових невідповідностей, а отже, підвищить корисність порівняльної інформації для інвесторів. Для цього страховим компаніям надається опція щодо представлення порівняльної інформації про фінансові активи. При початковому застосуванні МСФЗ 17 організаціям для цілей представлення порівняльної інформації дозволяється застосовувати підхід накладання при класифікації фінансових активів, за якими організація не коригує порівняльну інформацію згідно з МСФЗ 9. Перехідна опція може застосовуватися окремо за кожним інструментом, дозволяє організації представляти порівняльну інформацію так, якби до цього фінансового активу застосовувалися вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки, але не вимагає від організації застосовувати вимоги МСФЗ 9 щодо знецінення, а також вимагає від організацій, які застосовують при класифікації фінансового активу підхід накладання, використовувати обґрунтовану та підтверджену інформацію, наявну на дату переходу на облік згідно зі стандартом для визначення того, як організація очікує класифікувати цей фінансовий актив із застосуванням МСФЗ 9.

Наступні інші нові положення бухгалтерського обліку, як очікується, не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Компанії після їх прийняття:

- Пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 31 березня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 квітня 2021 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Надходження, отримані до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3.
- Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 1 і Практичного керівництва 2 з МСФЗ: розкриття інформації про облікову політику (опубліковані 12 лютого 2021 року та застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 8: визначення бухгалтерських оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Відстрочені податки, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають за однією операцією, – зміни МСБО 12 (опубліковані 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Грошові кошти в касі	7	15
Кошти на поточних банківських рахунках та рахунках до запитання	523,793	283,189
Строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців	282,044	277,543
Всього грошових коштів та їх еквівалентів на 31 грудня	805,844	560,747

Нижче у таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2021 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 24.

У тисячах гривень	Кошти на поточних рахунках	Строкові депозити	Всього
- uaA - і вище	523,793	282,044	805,836
- uaB + та нижче	-	-	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, крім грошових коштів у касі	523,793	282,044	805,836

Нижче у таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2020 року. Опис системи класифікації

кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 24.

<i>У тисячах гривень</i>	Кошти на поточних рахунках	Строкові депозити	Всього
- uaA - і вище	283,189	277,543	560,732
- uaB + та нижче	-	-	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, крім грошових коштів у касі	283,189	277,543	560,732

Аналіз грошових коштів та їх еквівалентів за валютами представлений у Примітці 24.

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала залишки у 4 банках-контрагентах (на 31 грудня 2020 року – 2 банках-контрагентах) із сукупною сумою коштів на поточних рахунках та рахунках до запитання в банках понад 10,000 тисяч гривень в кожному банку. Загальна сума цих коштів становила 389,480 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 183,280 тисяч гривень), або 74% від загальної суми коштів на поточних рахунках та рахунках до запитання (на 31 грудня 2020 року – 65%).

7. Депозити в банках

Нижче у таблиці подано інформацію щодо депозитів в банках за кредитною якістю на основі рівнів кредитного ризику станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року. Опис системи класифікації кредитного ризику Компанії наведено у Примітці 24.

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 рік	31 грудня 2020 року
- uaA - і вище	844,191	760,165
Всього депозитів в банках	844,191	760,165

Аналіз депозитів у банках за валютами представлений у Примітці 24.

Станом на 31 грудня 2021 року процентну ставку за депозитами у гривні встановлено у діапазоні від 4.25% до 10.75% річних (станом на 31 грудня 2020 року: у діапазоні від 4.25% до 16.0% річних) залежно від дати розміщення та строків погашення.

Станом на 31 грудня 2021 року процентну ставку за депозитами у доларах США встановлено у діапазоні від 0.3% до 2.5% річних (на 31 грудня 2020 року: у діапазоні від 1.0% до 2.3% річних) залежно від дати розміщення та строків погашення.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року депозити в банках є короткостроковими.

Всі депозити в банках є не простроченими та не мають ознак знецінення. Резерв під знецінення за депозитами в банках станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року не формувався.

Депозит Групи в сумі 2,000 тисяч гривень та 500 тисяч гривень є забезпеченням за договором про надання гарантії між комерційним банком та третьою стороною.

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала залишки у 15 банках-контрагентах (на 31 грудня 2020 року – 15 банках-контрагентах) із сукупною сумою депозитів в банках понад 10,000 тисяч гривень в кожному банку. Загальна сума цих депозитів становила 777,695 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 713,285 тисяч гривень), або 92% від загальної суми депозитів в банках (на 31 грудня 2020 року – 93%).

8. Інвестиції у боргові цінні папери та інші інвестиції

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Державні облигації України	1,698,116	1,524,955
Облигації компаній	10,000	10,000
Інвестиції для продажу	715	715
Всього інвестицій у боргові цінні папери (справедлива вартість)	1,708,831	1,535,670

Станом на 31 грудня 2021 року, Державні облигації України класифіковані як такі, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибуток чи збиток та не мають забезпечення.

Державні облигації України котируються на Позабіржовій фондовій торговельній системі України (ПФТС), Українській біржі, Фондовій біржі «Перспектива».

Станом на 31 грудня 2021 року строк погашення державних облигацій, деномінованих у гривні, – 2022-2027 роки, дохідність до погашення – 9.3%-16.5% (станом на 31 грудня 2020 року строк облигацій, деномінованих у гривні, – 2021-2027 роки, дохідність до погашення – 9.3%-18.5%).

Станом на 31 грудня 2021 року строк погашення державних облигацій, деномінованих у доларах США, – 2022-2027 роки, дохідність до погашення – 3.5%-4,16% (станом на 31 грудня 2020 року строк облигацій, деномінованих у доларах США, – 2021-2022 роки, дохідність до погашення – 3,2%-7.5%).

Корпоративні облигації класифіковані як такі, що обліковуються за амортизованою вартістю та не мають забезпечення. Корпоративні облигації не торгуються на ринку.

Станом на 31 грудня 2021 року строк погашення корпоративних облигацій, деномінованих у гривні, – 2022 рік, дохідність до погашення – 16.0% (на 31 грудня 2020 року – строк погашення корпоративних облигацій, деномінованих у гривні, – 2021-2025 роки, дохідність до погашення – 18.0%).

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року інвестиції у боргові цінні папери не прострочені. Резерв під очікувані кредитні збитки за інвестиціями у боргові цінні папери станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року не формувався.

9. Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Дебіторська заборгованість за договорами прямого страхування	767,225	641,068
Дебіторська заборгованість за перестрахованням	31,092	21,684
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	164,018	99,431
Позови щодо регресних вимог	75,827	54,661
Передплата по податку на дохід за договорами страхування	65,829	53,455
Інша дебіторська заборгованість	122,235	91,881
Мінус резерв під кредитні збитки	(3,472)	(4,155)
Всього дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страховою діяльністю	1,222,754	958,025

Дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року незабезпечена.

У таблиці нижче показано рух резерву під кредитні збитки за 2020 і 2021 роки:

<i>У тисячах гривень</i>	Всього
Резерв під кредитні збитки на 1 січня 2020 р.	(2,587)
Збільшення резерву під кредитні збитки протягом року	(1,155)
Суми, списані протягом року як безнадійні	<u>2,794</u>
Резерв під кредитні збитки на 31 грудня 2020 р.	(4,155)
Збільшення резерву під кредитні збитки протягом року	(558)
Зменшення (розформування) резерву під кредитні збитки протягом року	954
Суми, списані протягом року як безнадійні	<u>287</u>
Резерв під кредитні збитки на 31 грудня 2021 р.	(3,472)

До складу дебіторської заборгованості, у тому числі дебіторської заборгованості за страховою діяльністю, включено капіталізований податок на доходи за договорами страхування. Капіталізований податок на доходи за договорами страхування амортизується у складі фінансового результату протягом терміну дії відповідних договорів страхування.

Дебіторська заборгованість прострочена понад 30 днів включає дебіторську заборгованість за контрактами зі страхування відповідальності власників транспортних засобів та інших видів страхування, за умови якщо такі контракти продовжують свою дію до кінця терміну незалежно від надходження оплати по контрактах.

За іншими контрактами страхування, у випадку прострочення терміну сплати страхового платежу понад 30 днів, відповідні договори страхування вважаються такими, що припинили свою дію.

Дебіторська заборгованість Групи є короткостроковою.

Інформацію щодо залишків за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 29. Інформацію щодо кредитного, валютного ризиків та ризику ліквідності подано в Примітці 24.

10. Інвестиційна нерухомість, обладнання та інші основні засоби

Інвестиційна нерухомість

<i>в тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 1 січня	11,152	9,865
Збитки від справедливої вартості за вирахуванням прибутку	(193)	1,287
Вибуття	(591)	
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 31 грудня	10,368	11,152

НФГ FAIRFAX

Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року інвестиційна нерухомість включала низку офісних приміщень у декількох регіонах України, які утримувались з метою отримання доходу від оренди.

Інвестиційна нерухомість оцінюється щорічно 31 грудня за справедливою вартістю незалежним, професійним кваліфікованим оцінювачем, який має актуальний досвід оцінки подібних об'єктів нерухомості в Україні.

У 2021 році Групою був реалізований один об'єкт інвестиційної нерухомості. В 2020 році Група не здійснювала операцій щодо продажу інвестиційної нерухомості.

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни:

	Транс- портні засоби	Вироб- ниче та інше облад- нання	Інші основні засоби	Незавер- шені капі- тальні вкладе- ння	Будівлі, примі- щення, земельні ділянки	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	28,644	24,748	12,240	-	113,267	178,899
Надходження	7,717	3,883	4,603	7,998	60,398	84,599
Переведення до іншої категорії	-	4,550	3,448	(7,998)	-	-
Вибуття	(2,829)	(3,638)	(555)	-	(63,072)	(70,094)
Первісна вартість на 31 грудня 2020 року	48,553	79,398	44,631	-	159,057	331,639
Амортизаційні відрахування	10,626	10,991	6,568	-	31,431	59,616
Переведення до іншої категорії	-	(2,309)	2,309	-	-	-
Вибуття	(300)	(3,445)	(542)	-	(38,750)	(43,037)
Накопичений знос на 31 грудня 2020 року	25,347	55,092	33,230	-	41,145	154,814
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	23,206	24,306	11,401	-	117,912	176,825
Надходження	7,222	3,368	1,253	7,444	31,474	50,761
Переведення до іншої категорії	386	4,552	2,506	(7,444)	-	-
Вибуття	(2,649)	(1,222)	(6,706)	-	(22,669)	(33,246)
Первісна вартість на 31 грудня 2021 року	53,512	86,096	41,684	-	167,862	349,154
Амортизаційні відрахування	8,550	10,417	5,701	-	19,424	44,092
Переведення до іншої категорії	-	-	-	-	-	-
Вибуття	-	(600)	(6,899)	-	(1,424)	(8,923)
Накопичений знос на 31 грудня 2021 року	33,897	64,909	32,032	-	59,145	189,983
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	19,615	21,187	9,652	-	108,717	159,171

У балансовій вартості активів у формі права користування відбулися такі зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Будівлі	Транспортні засоби	Всього
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	74,789	14,854	89,643
Надходження	60,329	5,717	66,046
Вибуття	(26,001)	(2,474)	(28,475)
Амортизаційні відрахування	(29,896)	(6,677)	(36,573)

НФГ FAIRFAX

Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021

Вибуття амортизації	2,95	-	2,095
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	81,316	11,420	92,736
Надходження	31,356	6,817	38,173
Вибуття	(22,416)	(2,154)	(24,570)
Амортизаційні відрахування	(17,898)	(5,120)	(23,018)
Вибуття амортизації	1,288	-	1,288
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	73,646	10,963	84,609

11. Нематеріальні активи

<i>У тисячах гривень</i>	Всього
Первісна вартість на 31 грудня 2019 р.	85,263
Накопичена амортизація на 31 грудня 2019 р.	(44,054)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	41,209
Надходження	48,045
Переведення до іншої категорії	(23,116)
Вибуття	(414)
Амортизаційні відрахування	(11,857)
Первісна вартість на 31 грудня 2020 р.	109,778
Накопичена амортизація на 31 грудня 2020 р.	(55,497)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	54,281
Надходження	37,940
Переведення до іншої категорії	-
Вибуття	(4,146)
Амортизаційні відрахування	(11,035)
Первісна вартість на 31 грудня 2021 р.	143,572
Накопичена амортизація на 31 грудня 2021 р.	(62,386)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	81,186

12. Передоплати та інші активи

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Інші нефінансові активи		
Інші нефінансові активи	8,421	8,740
Інші передоплати	12,423	9,352

Передплата податку на прибуток та інших податків	2,603	155
Матеріали	1,141	1,193
Відкладені витрати	258	503
Всього інші нефінансові активи	24,846	19,943
Інші фінансові активи		
Позики працівникам	50	42
Всього інші фінансові активи	50	42
Всього інші активи	24,896	19,985

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі передплати та інші активи були включені до складу оборотних активів.

13. Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податок на дохід за договорами страхування

Станом на 31 грудня 2021 року Компанії Групи мають зобов'язання зі сплати податку на прибуток, включаючи податок на дохід за договорами страхування, за результатами діяльності у 2021 фінансовому році у розмірі 61,175 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 47,208 тисячі гривень).

Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування включено до поточних зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року.

14. Суми, що підлягають сплаті перестраховикам, страховим агентам та власникам страхових полісів, інша поточна кредиторська заборгованість

Компанії Групи здійснюють перестрахові операції, переважно з перестраховиками-нерезидентами, які характеризуються високим рейтингом фінансової надійності.

Нижче поданий аналіз сум, що підлягають сплаті перестраховикам, за строком погашення:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Кредиторська заборгованість зі сплати сум належних перестраховикам	149,220	162,908
Всього сум, що підлягають сплаті перестраховикам	149,220	162,908

Аналіз сум, що підлягають сплаті перестраховикам, за валютами поданий у Примітці 24.

Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
<i>Фінансова кредиторська заборгованість за страховою діяльністю:</i>		
Комісії до сплати страховим агентам	300,651	236,593
Нарахування на виплати агентам	6,309	9,591
Всього фінансової кредиторської заборгованості за страховою діяльністю	306,960	246,184

НФГ FAIRFAX**Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021**

Нефінансова кредиторська заборгованість за страховою діяльністю:

Аванси, отримані від страховальників	69,141	64,037
Страхові відшкодування та викупні суми до сплати	506	318
Інша кредиторська заборгованість з страхової діяльності	1,524	1,041
Всього нефінансової кредиторської заборгованості за страховою діяльністю	71,171	65,396
Всього сум, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	378,131	311,580

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року вся кредиторська заборгованість перед агентами та власниками страхових полісів віднесена до категорії поточних зобов'язань.

15. Зобов'язання з оренди

Компанії Групи станом на звітну дату визнала зобов'язання з оренди наступним чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Короткострокові зобов'язання з оренди	31,821	29,964
Довгострокові зобов'язання з оренди	57,047	66,231
Всього зобов'язань з оренди	88,868	96,195

Загальна сума грошових платежів за орендою у 2021 році склала 40,127 тисяч гривень (у 2020 році – 47,810 тисяч гривень) з врахуванням процентних витрат за зобов'язаннями з оренди.

Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди, включені до фінансових витрат у 2021 році – 10,770 тисяч гривень (у 2020 році – 12,600 тисяч гривень).

Договори оренди не передбачають жодних ковенантів, окрім забезпечення виконання зобов'язань за орендованими активами, які належать орендодавцю.

У таблиці нижче представлено аналіз зобов'язань за фінансовою діяльністю та змін у сумі зобов'язань за фінансовою діяльністю Компанії за кожен представлений у звітності період. Сплата основної суми зобов'язання з оренди представлена у звіті про рух грошових коштів у складі грошових потоків від фінансової діяльності, сплата відсотків – у складі грошових потоків від операційної діяльності.

<i>У тисячах гривень</i>	Зобов'язання з оренди
	88,306
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 01 січня 2020 р.	
Грошові потоки	(47,810)
Нараховані проценти	12,600
Укладання нових договорів	42,559
Розірвання договорів	(20,441)
Переоцінка зобов'язань з оренди, пов'язана з модифікацією оренди та зміною інших умов	16,543
Курсові різниці	4,438
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 31 грудня 2020р.	96,195
Грошові потоки	(40,127)
Нараховані проценти	10,770

Укладання нових договорів	21,310
Розірвання договорів	(12,770)
Переоцінка зобов'язань з оренди, пов'язана з модифікацією оренди та зміною інших умов	14,628
Курсові різниці	(1,138)
Зобов'язання за фінансовою діяльністю на 31 грудня 2021р.	88,868

У таблиці далі показані зобов'язання з оренди за строком погашення, що залишився. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами (до вираховання майбутніх фінансових витрат). Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих станом на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

Далі подано порівняльний аналіз зобов'язань з оренди станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року за строками погашення на основі недисконтованих грошових потоків:

<i>У тисячах гривень</i>	Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	
	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
До запитання та до 1 місяця	3,078	2,926
Від 1 до 3 місяців	6,258	5,857
Від 3 до 12 місяців	27,660	25,699
Від 12 місяців до 5 років	43,875	50,740
Понад 5 років	16,098	15,947
Всього майбутніх платежів	96,969	101,169

Аналіз зобов'язання з оренди за валютами поданий у Примітці 24.

16. Нарахування, резерви та інші зобов'язання

Резерви та інші зобов'язання складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
<i>Інші фінансові зобов'язання:</i>		
Нарахування за іншими витратами і платежами	21,281	23,798
Нарахована заробітна плата	3,468	3,783
Інші поточні зобов'язання	10,738	10,476
Всього інших фінансових зобов'язань	35,487	38,057
<i>Інші нефінансові зобов'язання:</i>		
Резерв під судові позови	16,000	13,471
Забезпечення оплати відпусток	38,539	31,149
Забезпечення інших виплат персоналу	72,171	84,378
Забезпечення під виплати керівництву на основі акцій	7,011	421
Зобов'язання за розрахунками з бюджетом, окрім податку на прибуток	677	767
Всього інших нефінансових зобов'язань	134,398	130,186
Всього інших фінансових та нефінансових зобов'язань	169,885	168,243

Забезпечення під судові позови представляє собою резервування сум додаткових претензій, пред'явлених Групі застрахованою особою щодо отримання страхового відшкодування.

Забезпечення інших виплат персоналу станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року представляють собою переважно забезпечення на виплату премій персоналу.

Керівництво очікує, що вся сума забезпечень, окрім забезпечень під виплати керівництву на основі акцій, сформованих станом на 31 грудня 2021 року, буде використана до кінця 2022 року. Забезпечення під виплати керівництву на основі акцій очікується до використання у 2026 році.

Інформацію щодо залишків за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 29.

Інформацію щодо валютного ризику та ризику ліквідності подано в Примітці 24. Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року всі інші фінансові та нефінансові зобов'язання Групи, окрім забезпечень під виплати керівництву на основі акцій, є поточними зобов'язаннями.

Виплати на основі акцій. У лютому 2021 року Наглядова рада Компанії ухвалила рішення про надання винагород вищому управлінському персоналу за планом компенсаційних виплат на основі акцій. План компенсаційних виплат на основі акцій призначений для надання винагород управлінському персоналу за довгостроковою програмою заохочень, щоб приносити прибуток акціонерам у довгостроковій перспективі. Усі винагороди надаються за умови завершення працівниками періоду надання відповідних послуг (набуття права на винагороди), який складає п'ять років. Винагороди, набуття права на які не відбулося, підлягають анулюванню в момент припинення трудових відносин.

Виплати на основі акцій надаються за ціною виконання, яка дорівнює нулю. План надає управлінському персоналу право на грошові виплати після п'яти років роботи в Компанії. Сума до виплати визначатиметься на основі ціни акцій Fairfax Financial Holdings Limited (Канада) станом на кінець періоду набуття права (25 лютого 2026 року). Fairfax Financial Holdings Limited здійснює фактичний контроль Компанії.

Право на участь у плані надається на розсуд Наглядової ради, і жодна посадова особа не має договірною права брати участь у плані чи отримувати будь-які гарантовані виплати.

Протягом періоду, що закінчився 31 грудня 2021 року, Компанія мала наступну схему виплат на основі акцій:

Схема	План компенсаційних виплат на основі акцій
Характер схеми	Фантомні акції
Період набуття права	Набуття права на всі винагороди настає за період п'яти років
Класифікація за МСФЗ 2	Розрахунок грошовими коштами

План компенсаційних виплат на основі акцій був класифікований як виплати на основі акцій із розрахунком грошовими коштами, оскільки преміальні виплати будуть реалізовані Компанією за рахунок надання грошових коштів працівникам, і Компанія має зобов'язання розрахуватися за операцією, виплата за якою здійснюється на основі акцій із використанням грошових коштів.

Станом на 31 грудня 2021 року не було набуто права на жодну винагороду.

У звіті про фінансовий стан були визнані наступні зобов'язання, що стосуються зобов'язань Компанії з виплат на основі акцій, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами:

У тисячах гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Зобов'язання з виплат на основі акцій		
Загальна балансова вартість зобов'язання з виплат на основі акцій, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами	7,011	421
Поточна частина зобов'язання з виплат на основі акцій	-	-
Довгострокова частина зобов'язання з виплат на основі акцій	7,011	421

Нижче показано загальну суму витрат, що виникають внаслідок операцій, виплати за якими здійснюються на основі акцій, визнаних протягом періоду у складі адміністративних та інших операційних витрат у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід (див. Примітку 24):

Витрати	2021 рік	2020 рік
Схеми виплат, розрахунки за якими здійснюються грошовими коштами	6,590	421
Всього витрат	6,590	421

17. Страхові резерви та частка перестраховика у страхових резервах

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Резерв незароблених премій	2,449,271	1,966,701
Резерв на покриття збитків	537,388	412,329
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя	40,480	27,933
Резерв витрат на ведення справи за договорами страхування життя	4,317	3,245
Резерв бонусів за договорами страхування життя	12,868	10,158
Всього страхових резервів, валова сума	3,044,324	2,420,366
Частка перестраховика		
Резерв незароблених премій	(136,073)	(114,608)
Резерв на покриття збитків	(54,258)	(40,377)
Резерви довгострокових зобов'язань	(78)	(1,156)
Всього частка перестраховика у страхових резервах	(190,409)	(156,141)
Чисті суми резервів		
Резерв незароблених премій	2,313,198	1,852,094
Резерв на покриття збитків	483,130	371,952
Резерви довгострокових зобов'язань	44,719	30,022
Резерв бонусів за договорами страхування життя	12,868	10,158
Всього страхових резервів, чиста сума	2,853,915	2,264,226

У сумах страхових резервів відбулись наступні зміни:

<i>У тисячах гривень</i>	Загальна сума	Частка перестра- ховиків в резервах	Чиста сума
Резерв незароблених премій на 01 січня 2020 року	1,694,480	(98,282)	1,596,198
Страхові премії підписані	4,195,772	(315,439)	3,880,333
Премії зароблені	(3,923,550)	299,113	(3,624,347)
Резерв незароблених премій на 31 грудня 2020 року	1,966,702	(114,608)	1,852,094
Страхові премії підписані	5,365,264	(388,557)	4,976,707
Премії зароблені	(4,882,695)	367,092	(4,515,603)
Резерв незароблених премій на 31 грудня 2021 року	2,449,271	(136,073)	2,313,198
Резерв на покриття збитків на 01 січня 2020 року	399,055	(48,045)	351,010
Понесені збитки на страхові відшкодування	1,532,045	(36,042)	1,496,003
Страхові відшкодування виплачені	(1,518,772)	43,710	(1,475,062)
Резерв на покриття збитків на 31 грудня 2020 року	412,328	(40,377)	371,951
Понесені збитки на страхові відшкодування	2,125,365	(32,661)	2,092,704
Страхові відшкодування виплачені	(2,000,305)	18,780	(1,981,525)
Резерв на покриття збитків на 31 грудня 2021 року	537,388	(54,258)	483,130
Всього страхових резервів на 1 січня 2020 року	2,093,535	(146,327)	1,947,208
Зміни за період	285,495	(8,658)	276,837

НФГ FAIRFAX
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021

<i>У тисячах гривень</i>	Загальна сума	Частка перестра- ховиків в резервах	Чиста сума
Всього страхових резервів на 31 грудня 2020 року	2,379,030	(154,985)	2,224,045
Зміни за період	607,629	(35,346)	572,283
Всього страхових резервів на 31 грудня 2021 року	2,986,659	(190,331)	2,796,328

У сумах страхових резервів відбулись наступні зміни :

<i>У тисячах гривень</i>	Загальна сума	Частка перестра- ховиків в резервах	Чиста сума
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя на 01 січня 2020 року	24,578	(522)	24,056
Збільшення за період, чиста сума	3,355	(634)	2,721
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя на 31 грудня 2020 року	27,933	(1,156)	26,777
Збільшення за період, чиста сума	12,547	1,078	13,625
Резерв нетто-премій за договорами страхування життя на 31 грудня 2021 року	40,480	(78)	40,402
Резерв витрат на ведення справи та резерв бонусів за договорами страхування життя на 31 грудня 2019 року	7,539	-	7,539
Збільшення за період, чиста сума	5,864	-	5,864
Резерв витрат на ведення справи та резерв бонусів за договорами страхування життя на 31 грудня 2020 року	13,403	-	13,403
Збільшення за період, чиста сума	3,782	-	3,782
Резерв витрат на ведення справи та резерв бонусів за договорами страхування життя на 31 грудня 2021 року	17,185	-	17,185
Всього страхових резервів на 01 січня 2020 року	2,125,652	(146,849)	1,978,803
Зміни за період	294,714	(9,292)	285,422
Всього страхових резервів на 31 грудня 2020 року	2,420,366	(156,141)	2,264,225
Зміни за період	623,958	(34,268)	589,690
Всього страхових резервів на 31 грудня 2021 року	3,044,324	(190,409)	2,853,915

Інформацію щодо залишків за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 29.

Станом на 31 грудня 2021 року усі страхові резерви класифіковані як поточні зобов'язання та активи відповідно, крім частини резерву незароблених премій у сумі 49,810 тисячі гривень, частини математичних резервів у сумі 40,402 тисяч гривень та частини частки перестраховиків у резерві незароблених премій у сумі 17,720 тисяч гривень, які є довгостроковими.

Станом на 31 грудня 2020 року усі страхові резерви класифіковані як поточні зобов'язання та активи відповідно, крім частини резерву незароблених премій у сумі 37,143 тисяч гривень, частини математичних резервів у сумі 23,876 тисяч гривень та частини частки перестраховиків у резерві незароблених премій у сумі 1,669 тисяч гривень, які є довгостроковими.

Далі подано аналіз резерву незароблених премій станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року за строками погашення:

НФГ FAIRFAX**Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021**

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
До запитання та до 1 місяця	139,798	106,791
Від 1 до 3 місяців	284,549	237,495
Від 3 до 12 місяців	1,975,114	1,585,273
Від 12 місяців до 5 років	49,749	37,112
Понад 5 років	61	31
Всього резерву незароблених премій	2,449,271	1,966,702

Далі подано аналіз математичних резервів станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року за строками погашення:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
До запитання та до 1 місяця	5,554	4,913
Від 1 до 3 місяців	2,197	1,200
Від 3 до 12 місяців	22,890	11,347
Від 12 місяців до 5 років	26,827	23,862
Понад 5 років	197	14
Всього математичних резервів	57,665	41,336

18. Зареєстрований капітал

Номинальна зареєстрована сума акціонерного капіталу Групи Компаній станом на 31 грудня 2021 року складає 513,975 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 513,975 тисяч гривень). Змін в статутному капіталі та складі учасників в 2021 році не відбувалось.

Учасники:	Всього зареєстрований капітал	СК Аркс		СК Аркс Лайф		СК Універсальна		СК Колоннейд	
		Частка володіння, %	Номинальна вартість	Частка володіння, %	Номинальна вартість	Частка володіння, %	Номинальна вартість	Частка володіння, %	Номинальна вартість
Станом на 31.12.2021р									
Учасники:									
Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ"	483,975	100.000	261,975	99.999	29,300	100.000	192,700		
Канада Інк. [11083961 Canada Inc.]	0	0.000	0	0.001	0	0.000	0		
Канада Інк. [11083945 Canada Inc.]	0	0.000	0	0.001	0	0.000	0		
КОЛОННАД ФІНАНС С.А	29,995							99.983	29,995
ФЕАРФЕКС ХОЛДІНГС ІНК.	3							0.008	3
ФЕАРФЕКС ФАЙНЕНШНЛ	3							0.008	3
Всього зареєстрованого капіталу	513,975	100%	261,975	100%	29,300	100%	192,700	100%	30,000

Станом на 31.12.2020 р.									
Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ"	483,975	100.000	261,975	99.999	29,300	100.000	192,700		
Канада Інк. [11083961 Canada Inc.]	0	0.000	0	0.001	0	0.000	0		
Канада Інк. [11083945 Canada Inc.]	0	0.000	0	0.001	0	0.000	0		
КОЛОННАД ФІНАНС С.А	29,995							99.983	29,995
ФЕАРФЕКС ХОЛДІНГС ІНК.	3							0.008	3
ФЕАРФЕКС ФАЙНЕНШНЛ	3							0.008	3
Всього зареєстрованого капіталу	513,975	100%	261,975	100%	29,300	100%	192,700	100%	30,000

19. Аналіз страхових премій, виплат

Аналіз страхових премій та виплат за видами страхової діяльності за 2021 рік подано нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	ПрАТ «СК «Універса- льна»	ПрАТ «СК «АРКС»	ТДВ «АРКС ЛАЙФ»	ПрАТ «СК» Колоннейд»	Всього
Премії підписані, загальна сума	1,242,327	3,405,070	320,907	396,960	5,365,264
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	(95,218)	(359,673)	-	(23,666)	(478,557)
Премії зароблені, загальна сума	1,147,109	3,045,397	320,907	373,294	4,886,707
Премії, передані у перестраховання	(191,462)	(162,510)	(335)	(34,250)	(388,557)
Зміна частки перестраховика у резерві незароблених премій	12,588	4,530	-	335	17,453
Чисті премії зароблені	968,235	2,887,417	320,572	339,379	4,515,603
Збитки відшкодовані та витрати на врегулювання збитків	(409,321)	(1,400,765)	(54,118)	(136,101)	(2,000,305)
Дохід за регресами	33,359	120,536	-	7,684	161,579
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	6,048	12,633	-	99	18,870
Чисті відшкодування виплачені	(369,914)	(1,267,596)	(54,118)	(128,318)	(1,819,946)
Зміни в резервах на покриття збитків, загальна сума	(27,129)	(67,789)	(19,149)	(27,321)	(141,389)
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	10,597	2,881	(694)	19	12,803
Зміна у резерві на покриття збитків, чиста сума	(16,532)	(64,908)	(19,843)	(27,302)	(128,585)
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування	(386,446)	(1,332,504)	(73,961)	(155,620)	(1,948,531)
Аквізиційні витрати понесені впродовж року	(387,913)	(885,124)	(187,716)	(92,710)	(1,553,463)
Зміна відстрочених аквізиційних витрат	12,947	81,984	-	26,426	121,357
Аквізиційні витрати	(374,966)	(803,140)	(187,716)	(66,284)	(1,432,106)
Інші витрати страхової діяльності	(8,920)	-	-	(863)	(9,783)
Чистий результат від страхової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат	197,903	751,773	58,895	116,612	1,125,183
Адміністративні та інші операційні витрати (доходи)	(145,544)	(546,932)	(35,209)	(68,910)	(796,595)
Результат від страхової діяльності	52,359	204,841	23,686	47,702	328,588

Аналіз страхових премій та виплат за видами страхової діяльності за 2020 рік подано нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	ПрАТ «СК «Універсальна»	ПрАТ «СК «АРКС»	ТДВ «АРКС ЛАЙФ»	ПрАТ «СК» Колоннейд»	Всього
Премії підписані, загальна сума	953,818	2,680,022	259,631	302,312	4,195,783
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	(31,861)	(206,994)	-	(38,931)	(277,786)
Премії зароблені, загальна сума	921,957	2,473,028	259,631	263,381	3,917,997
Премії, передані у перестраховання	(138,761)	(145,234)	(3,623)	(27,832)	(315,450)
Зміна частки перестраховика у резерві незароблених премій	771	22,766	-	(1,646)	21,891
Чисті премії зароблені	783,867	2,350,560	256,008	233,903	3,624,438
Збитки відшкодовані та витрати на врегулювання збитків	(327,698)	(1,062,695)	(34,063)	(94,316)	(1,518,772)
Дохід за регресами	15,807	62,244	-	5,906	83,957
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	24,989	18,649	-	72	43,710
Чисті відшкодування виплачені	(286,902)	(981,802)	(34,063)	(88,338)	(1,391,105)
Зміни в резервах на покриття збитків, загальна сума	10,969	(23,768)	(13,791)	4,097	(22,493)
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	(10,100)	2,437	634	(5)	(7,034)
Зміна у резерві на покриття збитків, чиста сума	869	(21,331)	(13,157)	4,092	(29,527)
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування	(286,033)	(1,003,133)	(47,220)	(84,246)	(1,420,632)
Аквізиційні витрати понесені впродовж року	(299,133)	(664,480)	(159,281)	(57,180)	(1,180,074)
Зміна відстрочених аквізиційних витрат	(4,196)	47,221	-	4,347	47,372
Аквізиційні витрати	(303,329)	(617,259)	(159,281)	(52,833)	(1,132,702)
Інші витрати страхової діяльності	(8,646)	(13,368)	-	-	(22,014)
Чистий результат від страхової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат	185,959	716,800	49,507	99,824	1,049,090
Адміністративні та інші операційні витрати (доходи)	(118,407)	(495,215)	(29,572)	(56,820)	(700,014)
Результат від страхової діяльності	67,552	221,585	19,935	40,004	349,076

20. Аквізиційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Відстрочені аквізиційні витрати на 1 січня	512,909	465,537
Витрати, понесені впродовж року	1,383,895	1,017,124
Витрати, амортизація яких відноситься на прибуток чи збиток	(1,240,467)	(969,752)
Відстрочені аквізиційні витрати на 31 грудня	656,337	512,909

Аквізиційні витрати включають переважно комісії, виплачені агентам та брокерам. Компанія з страхування життя не формує відстрочені аквізиційні витрати. Витрати на комісії агентам та брокерам компанії з страхування життя в 2021 році склали 187,716 тисяч гривень (в 2020 році – 159,281 тисяч гривень).

Загальна сума аквізиційних витрат, що відноситься на прибуток чи збиток компанії групи за 2021 рік склала 1,432,106 тисяч гривень, в 2020 році – 1,132,702 тисяч гривень.

21. Інвестиційні доходи

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Процентні доходи за інвестиціями у боргові цінні папери	148,973	106,806
Процентні доходи за банківськими депозитами і грошовими коштами та їх еквівалентами	87,445	135,309
Інший інвестиційний дохід	957	860
Всього інвестиційних доходів	237,375	242,975
Інвестиційні витрати	(10,478)	(4,411)
Всього чистих інвестиційних доходів	226,897	238,564

22. Адміністративні та інші операційні витрати (доходи)

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Витрати на персонал	392,149	347,148
Витрати на соціальне страхування	65,678	57,513
Амортизація і знос	65,139	70,012
Витрати, пов'язані зі страховою діяльністю (превентивні заходи в страхуванні)	63,056	61,629
Інформаційно-консультаційні послуги та ІТ витрати	47,439	51,798
Інші адміністративні та операційні витрати (доходи)	47,307	(3,267)
Реклама та маркетинг	34,757	31,990
Витрати на утримання та обслуговування приміщень та транспорту	25,585	20,902
Плата за банківські послуги та комісія з купівлі валюти	22,175	16,754
Професійні послуги	17,214	14,618
Матеріальні витрати	8,292	9,695
Витрати на наглядову Раду та витрати Холдингу	8,880	7,969
Витрати на зв'язок	4,229	4,199
Витрати на відрядження та представницькі витрати	2,278	1,375
Витрати на оренду короткострокову	2,090	1,869
Штрафні санкції	110	350
Всього адміністративних та інших операційних витрат (доходів)	806,378	694,554

Витрати, які стосуються короткострокової оренди та оренди активів з низькою вартістю, включаються до загальних та адміністративних витрат.

Інформацію щодо операцій із пов'язаними сторонами надано в Примітці 29.

23. Витрати з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Поточний податок	75,821	108,444
Відстрочений податок	(13,978)	(10,431)
Витрати з податку на прибуток за рік	(61,843)	(98,013)
Нараховані витрати з податку на дохід за договорами страхування	155,518	122,056
Зміна балансу капіталізованого податку на дохід за договорами страхування	(14,269)	(6,707)
Всього податку на дохід за договорами страхування	(141,249)	(115,349)
Всього податку	(203,092)	(213,362)

Зобов'язання за сплатою поточного податку на прибуток включене до складу поточних зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року.

Податок на прибуток визначається згідно з діючим законодавством України, а саме – згідно з Податковим Кодексом України:

- Об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього розділу;
- Об'єктом оподаткування податком на дохід за договорами страхування є сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування.

Таким чином, у 2020-2021 роках Група сплачувала податок на прибуток на загальних підставах за ставкою 18% від фінансового результату до оподаткування, визначеного у цій консолідованій фінансовій звітності та відкоригованого на податкові різниці.

Крім того, Група сплачувала податок на дохід за ставкою 3% від суми страхових премій, нарахованих за договорами страхування.

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат представлена нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Прибуток/ (збиток) до оподаткування	490,911	663,496
Нараховані витрати з податку на дохід за договорами страхування	(141,249)	(115,349)
Прибуток/ (збиток) до оподаткування податком на прибуток	349,662	548,147
Теоретична сума податку на прибуток за встановленою законом ставкою податку 18% (у 2020 році – 18%)	62,939	98,666

Податковий ефект статей, які не враховуються для цілей оподаткування:

НФГ FAIRFAX

Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2021

- витрати, що не включаються до валових	12,882	9,778
- зміна відстроченого податку	(13,978)	(10,431)
Витрати з податку на прибуток за рік	61,843	98,013
Податок на дохід за договорами страхування	141,249	115,349
Всього витрат з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	203,092	213,362

Через відмінності між МСФЗ та правилами оподаткування в Україні у Групі виникають певні постійні податкові різниці внаслідок того, що певні витрати не враховуються для цілей оподаткування, а також певні тимчасові різниці між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей консолідованої фінансової звітності та їхньою податковою базою.

Податковий ефект зміни цих тимчасових різниць показаний далі та обліковується за ставкою 18%.

Податковий ефект змін тимчасових різниць за 2021 рік і за 2020 рік :

	01 січня 2020 року	Віднесено на прибуток або збиток	31 грудня 2020 року	Віднесено на прибуток або збиток	31 грудня 2021 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування:					
Резерв забезпечень для відшкодування майбутніх витрат	26,832	11,803	38,635	14,633	53,268
Інші різниці	652	118	770	(50)	720
Відстрочений податковий актив	27,484	11,921	39,405	14,583	53,988

24. Управління фінансовими та страховими ризиками

Функція управління ризиками в Компаніях Групи здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних, страхових та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Управління операційними та юридичними ризиками спрямоване на забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики для скорочення цих ризиків до мінімуму.

Кредитний ризик. Компанії Групи наражаються на кредитний ризик, який визначається як ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків Групи. Основні статті, у зв'язку з якими у Групи виникає кредитний ризик, - це грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках та дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю та перестраховуванням.

Управління кредитним ризиком. Кредитний ризик – це суттєвий ризик для бізнесу Компаній Групи, отже, керівництво приділяє особливу увагу управлінню кредитним ризиком.

Управління кредитним ризиком. Кредитний ризик – це суттєвий ризик для бізнесу Групи, отже, керівництво приділяє особливу увагу управлінню кредитним ризиком.

Оцінювання кредитного ризику для управління ризиками – це складний процес, який потребує використання моделей, оскільки ризик змінюється залежно від ринкових умов, очікуваних грошових потоків і з плином часу. Оцінювання кредитного ризику за портфелем активів вимагає додаткового оцінювання ймовірності настання дефолту, відповідних коефіцієнтів збитковості й кореляції дефолтів між контрагентами. Значна концентрація кредитного ризику обмежується розміщенням грошових коштів та їх еквівалентів і депозитів у банках, які характеризуються незначним кредитним ризиком, та інвестиціями у державні боргові цінні папери.

Система класифікації кредитного ризику.

Для оцінки кредитного ризику та класифікації фінансових інструментів за сумою кредитного ризику Компанії Групи використовує підхід, оснований на оцінці категорій ризику локальними рейтинговими агентствами, які мають статус уповноваженого згідно законодавства України. Перелік уповноважених рейтингових агентств та вся інформація, що є обов'язковою до розкриття публікується на сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Кредитні рейтинги порівнюються за єдиною національною рейтинговою шкалою, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України №665 від 26 квітня 2007 року, що зазначена нижче:

Рейтинг позичальника інвестиційного рівня

uaAAA	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAAA характеризуються найвищою кредитоспроможністю у порівнянні до інших українських позичальників або боргових інструментів
uaAA	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризуються дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами
uaA	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaBBB	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов

Рейтинг позичальника спекулятивного рівня

uaBB	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBB характеризуються кредитоспроможністю, нижче за достатню порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaB	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaB характеризуються низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими

	інструментами. Дуже висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов
uaCCC	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaCCC характеризується дуже низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Потенційна вірогідність дефолту
uaCC	Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaCC характеризуються високою вірогідністю дефолту
uaC	Очікується дефолт за борговими зобов'язаннями позичальника
uaD	Дефолт. Виплати відсотків і основної суми за борговими зобов'язаннями позичальника припинені без досягнення згоди кредиторів щодо реструктуризації заборгованості до настання строку платежу

Такі рейтинги застосовуються до таких фінансових інструментів: грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках та інвестиції у боргові цінні папери.

Державні облигації України прирівнюються до безризикових цінних паперів, кредитний рейтинг яких встановлений на рівні uaAAA.

Група для власного аналізу визначає можливий рівень ймовірності настання дефолту для розрахунку величини резерву під очікувані кредитні збитки. На щомісячній основі Група проводить тестування портфеля фінансових інвестицій на вірогідність виникнення дефолту.

У випадку, коли результат тестування має матеріальний вплив на портфель фінансових інвестицій, Група визнає резерв під очікувані кредитні збитки, який зменшує балансову величину фінансового активу. У випадку несуттєвого впливу такий резерв не формується.

Група проводить якісний аналіз контрагента для прийняття рішень стосовно розміщення грошових активів. Група в основному інвестує у державні цінні папери (облігації внутрішньої державної позики) та розміщує депозити в банках високого інвестиційного рівня (банки що належать державі або міжнародним банківським групам). Для кожного контрагента Група встановлює індивідуальні ліміти на суму розміщення грошових активів. Як наслідок, в результаті якісного аналізу та постійного тестування у поданій консолідованій фінансовій звітності Група не створювала резерв на покриття збитків від знецінення активів в разі можливого невиконання контрагентом зобов'язань за договором.

Група вважає, що у разі наявності у банківської установи кредитного рейтингу не нижче ніж uaAAA, який затверджено рейтинговим агентством, вплив кредитного ризику, який може призвести до знецінення коштів майже відсутній.

Група визначає актив таким, що має ознаки значного збільшення кредитного ризику (SICR), коли погашення за фінансовим інструментом прострочене більше, ніж на 30 днів.

Група визначає дефолт як ситуацію, коли виконується один або декілька із зазначених критеріїв:

- Наявна прострочена заборгованість більш ніж на 90 днів;
- Присвоєння рейтингу uaD;
- Переконливі докази погіршення платіжної дисципліни, тобто будь-які фактори, що можуть вплинути на можливість клієнта виконувати зобов'язання перед Компанією згідно з договором.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року Група не мала кредитів юридичним особам. Також Група не видає фінансових гарантій та не має зобов'язань з кредитування.

Максимальний рівень кредитного ризику Групи, в цілому, відображається у балансовій вартості фінансових і страхових активів у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Група не видає фінансових гарантій та не має зобов'язань з кредитування.

Ринковий ризик. Компанії Групи наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (а) валютами та (б) процентними ставками, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Компанією, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансових інструментів буде коливатися внаслідок зміни курсів обміну валют.

У поданій нижче таблиці наведений аналіз валютного ризику Компаній Групи станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	586,960	140,760	78,124	805,844
Депозити в банках	777,036	67,155	-	844,191
Інвестиції у боргові цінні папери	1,222,134	485,982	-	1,708,116
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	1,078,110	75,260	3,555	1,156,925
Інші фінансові інвестиції	715	-	-	715
Передоплати та інші активи	50	-	-	50
Всього монетарних фінансових та страхових активів	3,665,005	769,157	81,679	4,515,841
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	(84,208)	(59,557)	(5,455)	(149,220)
Комісії до сплати страховим агентам	(306,960)	-	-	(306,960)
Зобов'язання з оренди	(63,789)	(25,079)	-	(88,868)
Інші фінансові зобов'язання	(34,958)	(342)	(187)	(35,487)
Всього монетарних фінансових та страхових зобов'язань	(489,915)	(84,978)	(5,642)	(580,535)
Чиста балансова позиція	3,175,090	684,179	76,037	3,935,306

У поданій нижче таблиці наведений аналіз валютного ризику Компаній Групи станом на 31 грудня 2020 року

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	395,502	87,388	77,857	560,747
Депозити в банках	678,875	81,290	-	760,165
Інвестиції у боргові цінні папери	1,036,239	498,716	-	1,534,955
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	804,285	41,629	1,003	846,917
Інші фінансові інвестиції	715	-	-	715
Передоплати та інші активи	55,100	-	-	55,100
Всього монетарних фінансових та страхових активів	2,970,716	709,023	78,860	3,758,599
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	(109,268)	(42,372)	(11,268)	(162,908)
Комісії до сплати страховим агентам	(237,910)	-	-	(237,910)
Зобов'язання з оренди	(66,859)	(29,336)	-	(96,195)
Інші фінансові зобов'язання	(52,596)	(122)	(558)	(53,276)
Всього монетарних фінансових та страхових зобов'язань	(466,633)	(71,830)	(11,826)	(550,289)
Чиста балансова позиція	2,504,083	637,193	67,034	3,208,310

Нижче в таблиці наведено аналіз чутливості прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін курсів обміну на звітну дату при незмінності всіх інших змінних:

У тисячах гривень	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
	Вплив на прибуток або збиток та капітал	Вплив на прибуток або збиток та капітал
Зміцнення долара США на 20%	136,836	127,439
Послаблення долара США на 10%	(68,418)	(63,719)
Зміцнення євро на 20%	15,207	13,407
Послаблення євро на 10%	(7,604)	(6,703)

Ризик процентної ставки. Група наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на її фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Цей ризик є наявним для державних цінних паперів. Група не має фінансових зобов'язань (боргових інструментів) чутливих до цього ризику. Керівництво Групи не встановлює ліміти прийнятного рівня невідповідності процентних ставок, але здійснює моніторинг тренду змін рівнів ринкової процентної ставки.

Якби станом на 31 грудня 2021 року процентні ставки були на 100 базисних пунктів нижче (у 2020 році – на 100 базисних пунктів нижче) при незмінності всіх інших змінних, прибуток за рік був б на 20,606 тисяч гривень більше (у 2020 році – на 15,187 тисячі гривень більше) у зв'язку зі збільшенням справедливої вартості фінансових активів з фіксованою процентною ставкою, облікованих за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

Якби станом на 31 грудня 2021 року процентні ставки були на 100 базисних пунктів вище (у 2020 році – на 100 базисних пунктів вище) при незмінності всіх інших змінних, прибуток за рік був б на 20,041 тисяч гривень менше (у 2020 році – на 14,719 тисяч гривень менше) у зв'язку зі зменшенням справедливої вартості фінансових активів з фіксованою процентною ставкою, облікованих за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Група щодня стикається з вимогами оплати від постачальників товарів і послуг та заявами страхувальників (вигодонабувачів) за договорами страхування про страхові випадки. Група має достатньо коштів для виконання більшості перерахованих вимог. Крім того, надходження грошових коштів, пов'язані з доходом від страхових премій, також є джерелом грошових ресурсів для виконання поточних зобов'язань. Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року всі фінансові зобов'язання Групи погашаються за вимогою або протягом 1 року після закінчення звітної періоду, окрім зобов'язання з оренди. Аналіз кредиторської заборгованості перед перестраховиками за термінами погашення наведено у Примітці 15. Аналіз зобов'язання з оренди за строками погашення наведено у Примітці 17. Недисконтовані грошові потоки за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами, окрім зобов'язань з оренди, приблизно дорівнюють балансовій вартості даних фінансових зобов'язань. Термін погашення дебіторської заборгованості не перевищує одного року. Періоди погашення резерву незароблених премій та математичних резервів (та частки перестраховика у резерві незароблених премій) та відстрочених аквізичних витрат наведено відповідно у Примітках 17 і 20.

Страховий ризик. Страховий ризик у межах будь-якого договору страхування – це ймовірність настання страхової події та невизначеність суми відповідного відшкодування. По самій суті договору страхування, цей ризик є випадковим і, внаслідок цього, непередбачуваним.

Для портфеля договорів страхування, де теорія ймовірності використовується для визначення ціни договору та створення резервів, основний ризик, впливу якого зазнає Група, полягає в тому, що фактичні виплати перевищать балансову вартість страхових зобов'язань. Це може відбутися в результаті того, що регулярність або розмір виплат будуть вищі, ніж за оціночними даними. Страхові випадки мають випадковий характер, і фактична кількість і сума виплат будуть із року в рік відрізнятися від даних, передбачених страховими моделями.

Як показує досвід, чим більший портфель подібних договорів страхування, тим менша відносна мінливість очікуваного результату. Крім того, якщо портфель договорів страхування є більш диверсифікованим, зміни в якій-небудь з його підгруп матимуть менший вплив на портфель у цілому.

Група контролює страховий ризик шляхом:

- стратегії андеррайтингу та проактивного моніторингу ризику. Група встановлює ліміти максимально можливої суми страхових збитків, які вона може відшкодувати, і передає відповідні контрольні повноваження співробітникам з урахуванням їх професійної компетентності. Оцінка потенційних нових продуктів проводиться з метою всебічного аналізу пов'язаних із ними ризиків і виправданості таких ризиків з точки зору майбутніх доходів.
- укладання відповідних договорів перестраховування. Група прагне диверсифікувати діяльність з перестраховування, використовуючи як договори облігаторного перестраховування, так і договори факультативного перестраховування.

Група здійснює страхову діяльність виключно в Україні, переважно всі договори страхування укладаються в українських гривнях (окрім договорів із нерезидентами з авіастрахування, які укладаються в доларах США або євро). Керівництво аналізує концентрацію страхового ризику за напрямками страхової діяльності (див. Примітку 19).

Аналіз залежності резерву на покриття збитків від використаних припущень. Для оцінки залежності збитків, які виникли, але не заявлені по видам страхування, за якими резерв розраховується з використанням актуарних методів (див. Примітку 3) були використані наступні припущення:

- збільшення кожного з коефіцієнтів розвитку збитковості і коефіцієнту очікуваних збитків протягом звітного періоду у середньому на 10% для аналізу впливу інфляції на збитки;
- збільшення резервів на покриття збитків по нерегульованих вимогах на 5%, для того щоб проаналізувати ефект змін в оцінках резерву збитків по нерегульованих вимогах;
- збільшення курсу іноземних валют на 10% (для таких видів страхування як авіастрахування, зелена карта та туризм) з метою аналізу ефекту від змін оцінок резерву заявлених збитків.

За результатами аналізу залежності від використаних припущень резерву збитків, які виникли, але не заявлені по видам страхування, за якими резерв розраховується з використанням актуарних методів, зміна резерву в порівнянні з базовим сценарієм є несуттєвою станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року.

Група прийняла рішення не наводити розкриття щодо розвитку збитковості, оскільки невизначеність щодо суми та строків відшкодувань за страховими договорами, як правило, вирішується протягом одного року.

25. Управління капіталом

Управління капіталом Групи спрямоване на досягнення наступних цілей: (i) дотримання вимог до капіталу компаній Групи, встановлених страховим регулятором (Національний банк України); і (ii) забезпечення здатності компаній групи функціонувати в якості безперервно діючих підприємств. Група вважає, що загальна сума капіталу, управління яким здійснюється, дорівнює сумі капіталу, показаного у звіті про фінансовий стан. Станом на кінець кожного звітного періоду Група аналізує наявну суму власного капіталу та може її коригувати шляхом виплати дивідендів учасникам або повернення капіталу часникам.

На компанії Групи поширюються зовнішні вимоги до капіталу. Основні зовнішні вимоги до капіталу - це мінімальна сума статутного капіталу, а також різні нормативи платоспроможності. Відповідно до Закону України «Про страхування» №85/96-вр від 7 березня 1996 року зі змінами та доповненнями:

- мінімальний розмір статутного капіталу страховика, який займається видами страхування іншими, ніж страхування життя становить еквівалент 1,000 тисяч євро за обмінним курсом валюти України;
- мінімальний розмір статутного капіталу страховика, який займається страхування життя становить еквівалент 1,500 тисяч євро за обмінним курсом валюти України;

Компанії Групи дотримувались всіх зовнішньо встановлених вимог до капіталу станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року (включаючи вимоги, встановлені Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг у Положенні № 850 про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика).

Дотримання вимог платоспроможності та достатності регулятивного капіталу Компаніями Групи:

Всі Компанії Групи дотримуються та виконують обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика.

Компанії небанківської фінансової дотримуються вимог законодавства відносно регулятивного капіталу.

Необхідний розмір регулятивного капіталу небанківської фінансової групи розраховується як сума необхідних розмірів регулятивного капіталу кожного з учасників цієї групи.

Нижче наведено розрахунок достатності регулятивного капіталу фінансової групи станом на 31 грудня 2021 року:

Учасники НФГ	Розмір регулятивного капіталу учасника НФГ	Сума вкладень інших учасників НФГ в капітал учасника ¹	Розмір регулятивного капіталу учасника НФГ за вирахуванням суми вкладень інших учасників групи в капітал учасника	Необхідний розмір регулятивного капіталу учасника НФГ
ПрАТ «СК «АРКС»	749,674	-	749,674	598,213
ТДВ «СК «АРКС-ЛАЙФ»	92,495	-	92,495	45,000
ПрАТ «СК «Універсальна»	291,870	-	291,870	206,317
ПрАТ «СК «Колоннейд Україна»	180,029	-	180,029	68,775
Розмір регулятивного капіталу небанківської фінансової групи (I) = сумі регулятивних капіталів учасників цієї групи, зменшеній на суму вкладень (акції, частки, паї) учасників в капітал інших учасників групи			1,314,068	X
Необхідний розмір регулятивного капіталу небанківської фінансової групи (II) = сумі необхідного розміру капіталів учасників групи			X	918,305
Величина перевищення розміру регулятивного капіталу небанківської фінансової групи над необхідним розміром регулятивного капіталу небанківської фінансової групи = (I) - (II)				395,763

26. Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Компанії Групи час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки та внутрішніх і зовнішніх професійних консультацій, керівництво Компанії вважає, що вони не призведуть до якихось значних збитків понад суму резервів, відображених у цій фінансовій звітності.

У 2019 році офісом великих платників податків Державної фіскальної служби України (надалі – «ОФІС») відповідно до затвердженого плану-графіку проведення документальних планових виїзних перевірок платників податків за 2019 рік була проведена планова виїзна документальна перевірка Компанії ПРАТ СК АРКС з питань дотримання вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 01 квітня 2016 року по 31 березня 2019 року та правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за період з 01 січня 2015 року по 31 березня 2019 року.

За результатами перевірки Компанії, загальна сума донарахувань податкового зобов'язання та штрафних санкцій склала 100 992 тисячі гривень, включаючи нарахування додаткового податкового зобов'язання з податку на прибуток у сумі 80 793 тисячі гривень та нарахування штрафних санкцій у сумі 20 199 тисяч гривень.

Відповідно, 18 жовтня 2019 року дана Компанія Групи подала позов до Окружного адміністративного суду м. Києва щодо оскарження додаткових нарахувань та штрафних санкцій. Наразі Компанія очікує на слухання в першій інстанції по даній справі.

Компанія не погоджується з висновками ОФІСУ, що ґрунтуються на припущеннях та неповному аналізі наданих до перевірки документів. На думку Компанії, вказані висновки є необґрунтованими та такими що, на думку Компанії, не відповідають чинному податковому законодавству.

Керівництво Компанії не створювало резерву, пов'язаного з цією справою, оскільки у результаті внутрішнього аналізу та консультацій з зовнішнім юридичним радником з цього питання воно впевнене, що настання значних збитків не є ймовірним.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюватися. Відповідні місцеві та центральні органи можуть оскаржувати тлумачення цього законодавства керівництвом Компанії та його застосування до операцій і діяльності Компанії.

Останні події в Україні свідчать про те, податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи більш складний підхід. Ці фактори в поєднанні з зусиллями податкових органів, спрямованих на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть призвести до збільшення рівня і частоти податкових перевірок. Зокрема, існує ймовірність того, що операції та діяльність, які раніше не оскаржувалися, можуть бути оскаржені. В результаті податкові органи можуть нарахувати істотні додаткові суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітну дату його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та готове відстоювати позицію Компанії з податкових питань, втім не виключено, що податкові органи можуть не погоджуватися з таким тлумаченням.

Трансфертне ціноутворення У 2021 році набули чинності зміни в українських правилах трансфертного ціноутворення, що стосуються введення трирівневої документації з трансфертного ціноутворення. Разом з тим, вартісні критерії для визнання операцій контрольованими залишаються незмінними. Так, операції вважаються контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення, якщо обсяг усіх операцій з одним і тим же контрагентом перевищує 10 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків за умови, що загальна сума річного доходу платника податків перевищує 150 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків. Кінцевий термін подання звіту про контрольовані операції – 1 жовтня року, що настає за звітним.

Підхід Групи до питань трансфертного ціноутворення заснований на принципах розумності, базується на роз'ясненнях Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), наявних роз'ясненнях від податкових органів України, а також відповідає міжнародній практиці.

З огляду на той факт, що практика застосування правил трансфертного ціноутворення в Україні ще остаточно не сформувалась, а щодо аналізу операцій страхових компаній взагалі відсутня, і тлумачення законодавства податковими органами невідоме, практично відсутня судова практика з питань застосування законодавства з трансфертного ціноутворення, та наявний лише обмежений перелік роз'яснень податкових органів з цього питання, вплив оскарження компетентними органами трансфертного ціноутворення Компанії не можна достовірно оцінити. Проте зрештою він може виявитись суттєвим для фінансового стану та/чи операцій Групи в цілому залежно від того, як податкові органи застосовуватимуть норми законодавства.

27. Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що відображаються за амортизованою вартістю, станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року приблизно дорівнює їх балансовій вартості ("Рівень 3" в ієрархії справедливої вартості, крім грошових коштів і їх еквівалентів, віднесених до категорії "Рівень 1").

Справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань рівня 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена за допомогою методики дисконтування грошових потоків.

Інвестиції у державні боргові цінні папери та інвестиційна нерухомість, які станом на 31 грудня 2021 та 2020 року обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку були оцінені з використанням порівняльних даних ринку. За ієрархією справедливої вартості інвестиції у державні боргові цінні папери відносяться до категорії "Рівень 1". За ієрархією справедливої вартості інвестиційна нерухомість відноситься до категорії "Рівень 3".

28. Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» встановлює такі категорії фінансових активів:

- (а) фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- (б) боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- (в) інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
- (г) фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року усі фінансові активи та зобов'язання Групи відображалися за амортизованою вартістю, окрім інвестицій у державні боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибуток або збиток.

29. Операції з пов'язаними сторонами

Сторони зазвичай вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна сторона має можливість контролювати іншу або може мати значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Компанії Групи входять до складу ЕфЕфЕйчЕль Груп Лтд. [FFHL Group Ltd).

Розкриття інформації щодо операцій із пов'язаними особами за 2021 та 2020 роки подано нижче.

Станом на 31 грудня 2021 року та 2020 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

Станом на 31 грудня 2021 року

<i>У тисячах гривень</i>	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Активи:		
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю:	4,804	
дебіторська заборгованість за операціями перестраховування	359	-
інша дебіторська заборгованість	23	-
Інвестиції доступні для продажу	-	
Частка перестраховиків у резерві незароблених премій	10,626	-
Частка перестраховиків у резерві на покриття збитків	1,577	-
Інші активи	-	
Депозити в банках	-	-
Зобов'язання:		
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	13,629	-
Нарахування, резерви та інші зобов'язання:		
- резерви інших виплат персоналу	-	30,512
- резерв невикористаних відпусток		4,343
- інші резерви	8,672	1,534
- інші фінансові та нефінансові зобов'язання	187	427

Станом на 31 грудня 2020 року

<i>У тисячах гривень</i>	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Активи:		
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю:	2,982	
дебіторська заборгованість за операціями перестраховування	57	-
інша дебіторська заборгованість	23	-
Інвестиції доступні для продажу	-	
Частка перестраховиків у резерві незароблених премій	7,148	-
Частка перестраховиків у резерві на покриття збитків	92	-
Інші активи	-	

Депозити в банках	-	-
Зобов'язання:		
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	8,502	-
Нарахування, резерви та інші зобов'язання:		
- резерви інших виплат персоналу	-	25,145
- резерв невикористаних відпусток		2,688
- інші резерви	4,838	1,058
- інші фінансові та нефінансові зобов'язання	558	373

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2021 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
<i>Премії підписані</i>	10,589	363
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	(26,704)	-
<i>Зміна частки перестраховика у резерві незароблених премій</i>	3,089	-
<i>Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків</i>	427	-
<i>Зміна частки перестраховика в резервах на покриття збитків</i>	1,190	-
<i>Інші доходи</i>	2,561	-
<i>Адміністративні та інші операційні витрати</i>	(10,942)	(60,820)
<i>Страхові відшкодування виплачені</i>	(2,598)	-

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2020 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
<i>Премії підписані</i>	5,564	156
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	(16,744)	-
<i>Зміна частки перестраховика у резерві незароблених премій</i>	(1,523)	-
<i>Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків</i>	2,249	-
<i>Зміна частки перестраховика в резервах на покриття збитків</i>	(1)	-
<i>Інші доходи</i>	333	-
<i>Адміністративні та інші операційні витрати</i>	(10,459)	(50,811)
<i>Страхові відшкодування виплачені</i>	(899)	-

Адміністративні та інші операційні витрати за операціями з основним управлінським персоналом складаються з компенсації основному управлінському персоналу, що включає заробітну плату, внески на соціальне страхування та короткострокові премії.

30. Події після закінчення звітного періоду

24 лютого 2022 року Російська Федерація здійснила неспровокований напад на Україну. Агресія була засуджена світом та призвела до численних заходів проти Російської Федерації та у підтримку України. Хоча вторгнення вважається некоригуючою подією для звітних періодів, які закінчуються 31 грудня 2021 року або раніше, ця війна має широкомасштабний вплив на населення та економіку України, і, відповідно, на бізнес, фінансовий стан та результати діяльності Групи. Станом на дату цієї консолідованої фінансової звітності воєнні дії тривають, і доцільно зазначити такі події:

- 24 лютого 2022 року в Україні було введено воєнний стан. У банківській системі введено обмеження на окремі види операцій, включаючи, крім іншого, мораторій на здійснення транскордонних валютних платежів, крім платежів для здійснення критичного імпорту та деяких інших винятків. Попри введені Національним банком України (НБУ) тимчасові обмеження на перерахування коштів у валюті Група зможе здійснити усі належні виплати після скасування таких обмежень, оскільки у її розпорядженні наразі є достатні обсяги коштів.

- Національний Банк України прийняв рішення на період дії воєнного стану не застосовувати заходів впливу за порушення строків подання звітності (зокрема фінансової звітності, окремої фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності за 2021 рік та проміжної фінансової звітності за 2022 рік, проміжної окремої фінансової звітності, проміжної консолідованої фінансової звітності, складених на основі таксономії), вимог щодо подання до НБУ документів та інформації, передбачених Положенням про ліцензування та реєстрацію. НБУ також не застосовуватиме до страховиків заходів впливу за порушення обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика.
- Попри переміщення багатьох співробітників вони мають усі можливості, обладнання та доступ для віддаленого виконання своїх обов'язків. За потребою, всі категорії працівників забезпечені мобільними робочими місцями, мобільним зв'язком, включаючи безлімітний інтернет), тому міграція працівників, з технічної точки зору, не вплинула на доступність робочих інструментів.
- Ключові працівники забезпечені супутниковим зв'язком. Усі користувачі мігрували для роботи з файлами в хмарні сервіси.
- Протягом 2022 року Група реалізує заплановані та нові заходи щодо підтримки безперервності діяльності та оперативного відновлення роботи в разі виникнення аварійних та катастрофічних ситуацій.
- Завдяки заходам, вжитим Групою до початку активної фази повномасштабної війни, були максимально збережені всі активні Групи, включаючи інвестиції, основні засоби, нематеріальні активи.
- Група обмежила грошові виплати до необхідних. Зокрема, Група продовжує здійснювати податкові платежі до державного бюджету та виплати з врегулювання страхових збитків, за винятком збитків, понесених через воєнні дії, оскільки вони спричинені форс-мажорними подіями під час введеного воєнного стану, але здійснює активне управління та контроль видатків грошових коштів з метою заощадження коштів. Група наразі має достатню ліквідність для виконання всіх зобов'язань перед клієнтами та партнерами.
- IT-інфраструктура Групи створена для гібридної моделі та включає в себе розподілену мережу датацентрів територіально розташованих в Києві та Львові, хмарних ресурсів і сервісів (Microsoft Azure). Впроваджений підхід повної віртуалізації рішень, які використовує підприємство у своїй бізнес-діяльності, дозволяє будувати адаптивні схеми розташування систем та сервісів у різних конфігураціях з високим рівнем доступності без прив'язки до фізичного розміщення робочих працівників. Воєнний стан не мав суттєвого впливу на IT-інфраструктуру Компанії і не було жодного руйнування активів IT-інфраструктури та втрати контролю над IT-інфраструктурою.
- З метою забезпечення погашення дебіторської заборгованості страхувальників та іншої дебіторської заборгованості, збереження відносин з партнерами та укладення нових договорів в березні 2022 року, Групою було вжито ряд необхідних заходів. Всім страхувальникам були надані канікули на оплату страхових премій на березень місяць, були проведені переговори з ключовим посередниками та партнерами щодо досягнення взаємовигідних умов по наданню страхового покриття та оплаті страхової премії на період дії воєнного стану. Групою на регулярній основі проводиться активна робота по забезпеченню погашення дебіторської заборгованості шляхом прямих перемовин з клієнтами та посередниками, перегляду умов договорів тощо.
- Група на постійній основі проводить аналіз активів на знецінення. Об'єкти інвестиційної нерухомості не знаходяться в зоні бойових дій чи тимчасово окупованих територіях. Об'єкти основних засобів, що знаходяться на таких територіях не мають суттєвої вартості і їх можлива втрата внаслідок військових дій не матиме жодного впливу на здатність Компанії продовжувати діяльність.
- Більшість фінансових інвестицій (депозити та цінні папери) розміщені в дочірніх банках міжнародних банківських груп і державних банках з достатньо високими рейтингами надійності та державних боргових цінних паперах. На даний момент всі фінансові інвестиції обслуговуються в повному обсязі. Депозитів в ліквідованих та банках чи таких, що знаходяться під санкціями, немає.
- В зв'язку з війною, сума зібраних страхових платежів суттєво знизалися на початку березня 2022 року. Ситуація покращилася під кінець березня та має таку ж тенденцію в квітні-червні

2022 року. Основне зниження активності збору страхових премій припало на регіони де ведуться активні бойові дії. Безумовно є страхувальники, які вирішили зупинити страхове покриття, але більшість продовжили співпрацю, а також з'явилися і нові клієнти. Група фактично зупинила надання послуг на тимчасово окупованих територіях, проте забезпечила безперебійне надання послуг на всій іншій території України.

- Група розміщує кошти переважно в державних банках та банках з іноземним капіталом для виконання аккредитаційних вимог та управління короткостроковою ліквідністю. За період військового стану Група не вносила зміни до лімітів на розміщення коштів в комерційних банках. На даному етапі Група не має проблем з обслуговуванням своїх поточних та депозитних рахунків у банках.
- Договори страхування, укладені компаніями Групи, в основному, не покривають ризики, пов'язані з військовими діями. У компаній Групи є група договорів страхування, яка покриває військові ризики, проте всі ці договори мають відповідне перестраховування у перестраховиків нерезидентів. Тому Група не очікує суттєвих чистих страхових збитків, пов'язаних з військовими діями.
- Виконання зобов'язань компаній Групи, в тому числі щодо страхових відшкодувань, не зазнало впливу, та здійснюється відповідно до умов укладених договорів, в тому числі договорів страхування. Будь-які обмеження, які виникають чи можуть виникати у зв'язку із введенням військово положення, не впливають та не обмежують можливість компаній Групи виконувати умови договорів страхування.
- В результаті введеного Національним банком України мораторію на купівлю та переказ іноземної валюти у компаній Групи є нараховані зобов'язання, насамперед перед перестраховиками, за якими немає можливості провести розрахунок. При першій можливості компанії Групи здійснять перерахування коштів перестраховикам, або будуть укладені відповідні угоди про взаємозалік зобов'язань між компаніями Групи та перестраховиками.
- Компанії Групи продовжують здійснювати розрахунок страхових резервів та оцінку адекватності страхових резервів в штатному режимі та згідно з методикою регулятора та внутрішньою політикою формування резервів. Поточна ситуація в Україні не мала негативного впливу на результати проведення тесту адекватності страхових зобов'язань.
- Незважаючи на низку податкових послаблень, Група сумлінно виконує свої обов'язки як платник податків: своєчасно нараховує податки, подає податкову звітність та своєчасно сплачує податки. Частина зі сплачених податків, з метою підтримки української економіки в період війни, сплачена компаніями Групи достроково. Однак, податкове законодавство залишається складним та нестабільним. Неоднозначне тлумачення окремих положень Податкового Кодексу з боку податкових органів не виключає можливості судових спорів в майбутньому. Разом із тим, політика компаній Групи по веденню податкового обліку спрямована на дотримання принципів обережності та обачливості. В зв'язку з чим Група не передбачає в період воєнного стану ризиків, пов'язаних з виникненням потенційних податкових зобов'язань та їх впливом на безперервність діяльності та бізнес Групи.
- За період з початку російського вторгнення, у компаній Групи відсутнє зберігання первинних документів на територіях населених пунктів, де проводяться чи проводилися бойові дії, звідки їх неможливо вивезти або вивезення пов'язане з ризиком для життя та здоров'я працівників.
- Група на постійній основі відслідковує впроваджені міжнародні та національні санкції щодо країн агресорів. Після подій 2014 року Група максимально обмежила діяльність з компаніями пов'язаними з Російською Федерацією, тому керівництво не очікує втрат від впровадження санкцій.
- Враховуючи наявність у структурі компаній Групи регіональних дирекцій, які знаходилися або продовжують знаходитись у місцях активних військових дій або місцях окупації Російською Федерацією (Донецька, Запорізька, Миколаївська, Одеська, Сумська, Харківська, Херсонська, Чернігівська регіональні дирекції) існує можливість втрати основних засобів у цих дирекціях або контролю на ними. Однак, такі події не матимуть суттєвого впливу на фінансовий стан Групи.
- Війна призвела до значного переміщення громадян України, переважно до сусідніх країн Європейського Союзу. За оцінками ООН, принаймні 7 мільйона громадян були змушені виїхати за кордон, і понад 14 мільйонів громадян полишили свої звичайні місця проживання.

Така значна та неочікувана міграція спричинила значний тиск на суспільство, послуги державних і місцевих органів влади та економічну діяльність.

Війна з Росією та шкода, яка завдається Україні щодня, є значним фактором невизначеності. Станом на дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності керівництво Групи не має можливості у повному обсязі оцінити остаточний вплив цього вторгнення в Україну на співробітників, фінансовий стан та результати діяльності Групи. Група також не може прогнозувати тривалість війни, можливість посилення її інтенсивності або вплив міграції на свою діяльність.

Музичко О.В.
Голова правління

Галицька Н.В.
Головний бухгалтер

**Звіт про управління
за 2021 рік**

НЕБАНКІВСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ ГРУПИ FAIRFAX

Організаційна структура та опис діяльності Компаній Групи

Небанківська фінансова Група **FAIRFAX** створена в 2019 році.

Предметом безпосередньої діяльності компаній Групи є лише страхування, перестрахування і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням (далі по тексту НФГ FAIRFAX або Група).

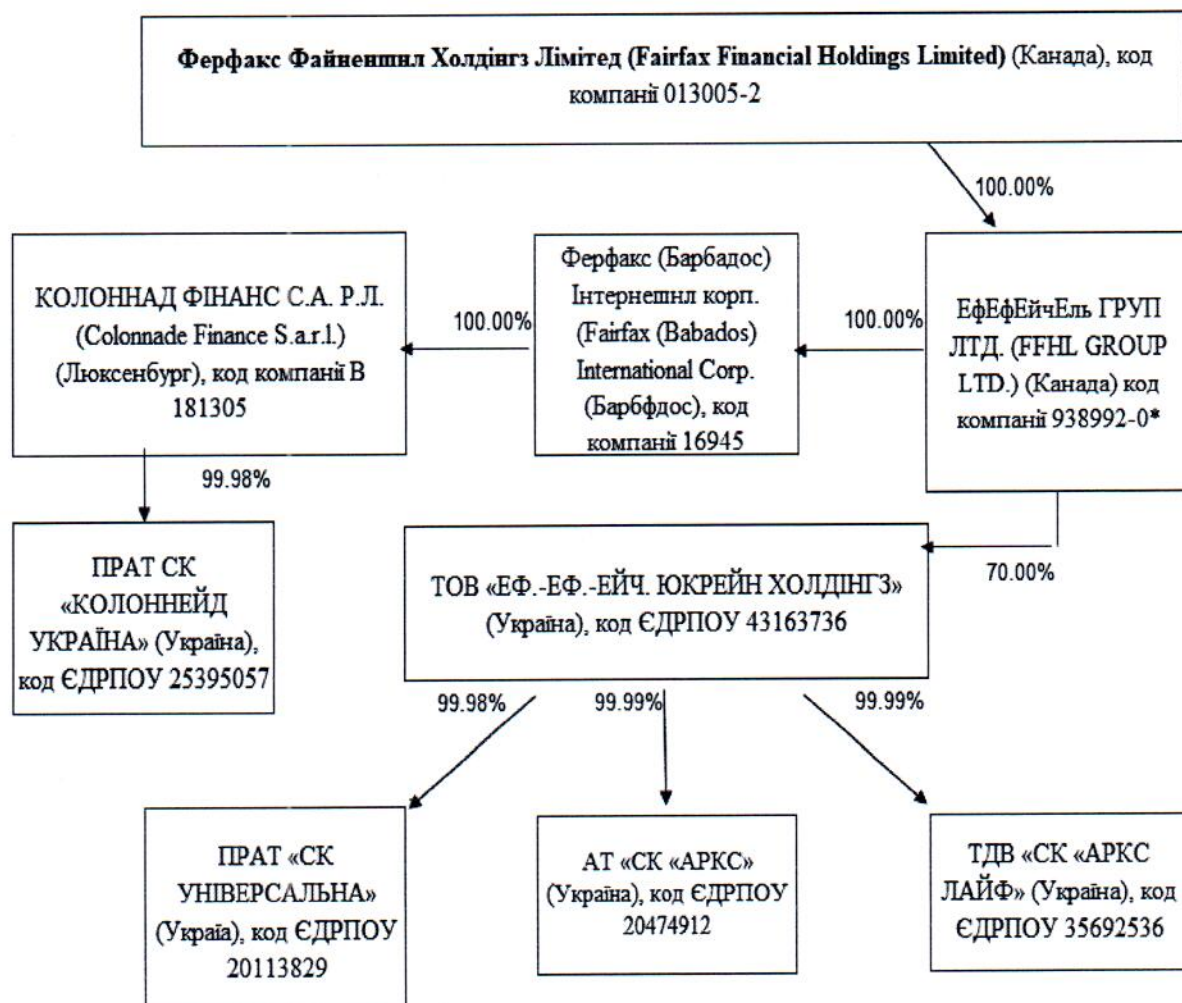
Розпорядженням Нацкомфінпослуг № 2751 від 19.12.2019р. відповідальною особою Групи FAIRFAX затверджено ПРАТ «СК» УНІВЕРСАЛЬНА»

Юридична адреса відповідальної особи Групи: 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, 9;
Сфера діяльності Групи за географічним розташуванням – Україна.

Змін у структурі власності та складі власників істотної участі в 2021 році не відбувалось.
Нижче наведено структуру власності Групи:

СТРУКТУРА

власності небанківської фінансової групи FAIRFAX

Склад Небанківської фінансової групи FAIRFAX:

№ з/п	Повне найменування учасника небанківської фінансової групи	Код за ЄДРПОУ	Місцезнаходження	Основний та інші види економічної діяльності	Країна реєстрації	Розмір участі контролера НФГ в учаснику ¹ (%) ²
1	2	3	4	5	6	7
1	Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія Групи «АРКС»	20474912	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8	65.12 Інші види страхування, крім страхування життя; 65.20 Перестраховання; 66.21 оцінювання ризиків та завданої шкоди; 66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів; 66.29 Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення.	Україна	99,99%
2	Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова Компанія Групи «АРКС ЛАЙФ»	35692536	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8	65.92 Інші види страхування; 65.11 Страхування життя; 65.20 Перестраховання; 66.21 оцінювання ризиків та завданої шкоди; 66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів; 66.29 Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення.	Україна	99,99%
3	Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія Групи «Універсальна»	20113829	01133 м. Київ, бул. Лесі Українки, 9	65.12 Інші види страхування, крім страхування життя; 65.20 Перестраховання.	Україна	99,98%
4	Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія Групи «Колоннейд Україна»	25395057	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8	65.12 Інші види страхування, крім страхування життя.	Україна	99,98%

Опис Компаній Групи

1. **АТ «Страхова Компанія «АРКС»** зареєстрована в Україні як фінансова установа 17 вересня 2009 року за реєстраційним номером 11100795 та є резидентом України. Компанія є акціонерним товариством, яке створене за українським законодавством.

2 листопада 1993 року було створено ЗАТ «Страхова Компанія «Запоріжжя-Вексель», яке 31 березня 1999 року змінило свою назву на ЗАТ «Страхова Компанія «Вексель – Фінансово-Страховий Альянс». 22 серпня 2003 року Компанія змінила назву на ЗАТ «Страхова Компанія «Веско», 15 вересня 2008 року Компанія зареєструвала назву ЗАТ «Страхова Компанія «АХА Страхування».

Протоколом №47 Загальних зборів акціонерів від 11 червня 2019 року прийнято рішення про зміну найменування Приватного акціонерного товариства «Страхова Компанії Групи «АХА Страхування» на Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія «АРКС», і 20 червня 2019 року відбулась державна реєстрація таких змін.

Протягом 2021 року змін у складі власників істотної участі АТ «СК «АРКС не було.

2. **ТДВ «Страхова Компанія «АРКС ЛАЙФ»** зареєстровано в Україні як фінансова установа 27 березня 2008 року за реєстраційним номером 11102186 та є резидентом України. Компанія є товариством з додатковою відповідальністю, яке створено за українським законодавством.

06 лютого 2008 року було створено ТДВ «Страхова Компанія «ЄвростандартЛайф», 05 грудня 2012 року були зареєстровані зміни в Статуті у зв'язку зі зміною учасників Товариства, а 02 грудня 2013 року Товариство зареєструвало назву ТДВ «Страхова Компанія «АХА Страхування Життя».

11 червня 2019 року згідно з протоколом Загальних зборів учасників Товариства було прийнято рішення про зміну найменування Товариства на нове в наступній редакції:

Повне найменування Товариства:

Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова Компанія «АРКС ЛАЙФ».

Скорочене найменування : ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»

Протягом 2021 змін складу власників звітного року змін складу власників істотної участі Товариства не відбулось.

3. **ПрАТ «Страхова Компанія «Універсальна»** була зареєстрована як відкрите акціонерне товариство за законами України у травні 2002 р. Після реорганізації страхового центру "Поділля". У серпні 2019 року Компанія була перереєстрована як приватне акціонерне товариство відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» та змінила назву на Приватне акціонерне товариство «Страхова Компанія « Універсальна ».

Протягом 2021 року змін у складі власників істотної участі ПрАТ «Страхова Компанія «Універсальна» не було.

4. ПрАТ «Страхова компанія «Колоннейд Україна»

ПрАТ «Страхова компанія «Колоннейд Україна» є правонаступником Приватного акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Страхова компанія «К'Ю БП Україна».

Дата державної реєстрації 05.02.1998 р. Номер запису про включення відомостей про юридичну особу до ЄДРПОУ 1 067 120 0000 000978.

Юридична адреса і фактичне місцезнаходження - 04070, м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8.

Відокремлених підрозділів Компанія не має.

Предметом діяльності Компанії є страхування і фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням, а також інша діяльність у межах, визначених Законом України «Про страхування» та іншими нормативними актами України.

Останні зміни у складі акціонерів відбувалися у 2015 році, що мали метою консолідацію акцій Товариства у складі Fairfax Financial Holdings Limited.

Рішенням загальних зборів акціонерів ПрАТ «Страхова компанія з іноземними інвестиціями «К'Ю БП Україна» від 18 грудня 2015 року (Протокол № 18-12/15) було прийняте рішення про зміну назви компанії на Приватне акціонерне Товариство «Страхова компанія «Колоннейд Україна» (скорочене найменування ПрАТ «СК «Колоннейд Україна») та затверджено нову редакцію Статуту товариства.

Протягом 2021 року змін у складі акціонерів не відбувалося.

Надалі по тексті всі компанії – учасники групи зазначаються як – Компанії Групи/ Група

Основна діяльність. Основний вид діяльності Компаній Групи – надання страхових послуг на території України.

Компанії Групи здійснюють свою діяльність на підставі ліцензій, виданих національним Багком України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Страхові послуги Компаній Групи включають: страхування від нещасних випадків, медичне страхування (безперервне страхування здоров'я), страхування здоров'я на випадок хвороби, страхування залізничного транспорту, страхування наземного транспорту (крім залізничного), страхування повітряного транспорту, страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, страхування майна, страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), страхування відповідальності перед третіми особами, страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту), страхування інвестицій, страхування фінансових ризиків, страхування судових витрат, страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій, страхування медичних витрат, медичне страхування, особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд), особисте страхування від нещасних випадків на транспорті, страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми

договорами), страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру, страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів, страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї, страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування, страхування сільськогосподарської продукції, страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса, авіаційне страхування цивільної авіації, страхування судових витрат, страхування здоров'я на випадок хвороби, інші види страхування та перестраховання.

Одна з Компаній Групи здійснює страхування життя та операції перестраховання на підставі ліцензії на проведення страхової діяльності у формі добровільного страхування життя №284381 Серія АЕ видана Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 11 лютого 2014 року. Ліцензія є безстроковою.

Юридичні адреси та місце провадження діяльності Компаній Групи:

Назва Компанії Групи	Код ЄДРПОУ	Юридична адреса
ПРАТ «СК «АРКС»	20474912	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8
ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»	35692536	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8
ПРАТ «СК «Універсальна»	20113829	01133 м. Київ, бул. Лесі Українки, 9
ПРАТ «СК «Колоннейд Україна»	25395057	04070 м. Київ, вул. Іллінська, буд. 8

Діяльність Групи в цілому та кожної з компаній Групи є прибутковою.

Всі Компанії Групи демонструють постійний ріст страхових премій та активів.

Результати діяльності Компаній Групи в 2021 році в порівнянні з результатами діяльності в 2020 році наведені в таблиці нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	2020 рік	2021 рік	Абсолютне відхилення, тис. грн.	Відносне відхилення, %
Премії підписані, загальна сума	4,195,783	5,365,264	1,169,481	28%
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	(277,786)	(478,557)	(200,771)	72%
Премії зароблені, загальна сума	3,917,997	4,886,707	968,710	25%
Премії, передані у перестраховання	(315,450)	(388,557)	(73,107)	23%
Зміна частки перестраховика у резерві незароблених премій	21,891	17,453	(4,438)	-20%
Чисті премії зароблені	3,624,438	4,515,603	891,165	25%
Збитки відшкодовані та витрати на врегулювання збитків	(1,518,772)	(2,000,305)	(481,533)	32%
Дохід за регресами	83,957	161,579	77,622	92%
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	43,710	18,780	(24,930)	-57%
Чисті відшкодування виплачені	(1,391,105)	(1,819,946)	(428,841)	31%
Зміни в резервах на покриття збитків, загальна сума	(22,493)	(141,389)	(118,896)	529%
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	(7,034)	12,803	19,837	-282%
Зміна у резерві на покриття збитків, чиста сума	(29,527)	(128,585)	(99,058)	335%
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування	(1,420,632)	(1,948,531)	(527,899)	37%
Аквізиційні витрати понесені впродовж року	(1,180,074)	(1,553,463)	(373,389)	32%
Зміна відстрочених аквізиційних витрат	47,372	121,357	73,985	156%
Аквізиційні витрати	(1,132,702)	(1,432,106)	(299,404)	26%
Інші доходи/витрати страхової діяльності	(22,014)	(9,783)	12,231	-56%
Чистий результат від страхової діяльності до врахування адміністративних та інших операційних витрат	1,049,090	1,125,183	76,093	7%
Адміністративні та інші операційні витрати (доходи)	(700,014)	(796,594)	(96,580)	14%
Результат від страхової діяльності	349,076	328,588	(20,488)	-6%

Ліквідність та зобов'язання

Компаній Групи дотримуються та виконують всі нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій.

Станом на 31.12.2021 року статутні капітали Компаній Групи сформовано та сплачено відповідно до вимог чинного законодавства

Компанії НФГ дотримуються вимог законодавства відносно регулятивного капіталу.

Необхідний розмір регулятивного капіталу небанківської фінансової групи розраховується як сума необхідних розмірів регулятивного капіталу кожного з учасників цієї групи.

Розрахунок достатності регулятивного капіталу фінансової групи станом на 31 грудня 2021 року:

Учасники НФГ	Розмір регулятивного капіталу учасника НФГ	Сума вкладень інших учасників НФГ в капітал учасника	Розмір регулятивного капіталу учасника НФГ за вирахування суми вкладень інших учасників групи в капітал учасника	Необхідний розмір регулятивного капіталу учасника НФГ
ПрАТ «СК «АРКС»	749,674	-	749,674	598,213
ТДВ «СК «АРКС-ЛАЙФ»	92,495	-	92,495	45,000
ПрАТ «СК «Універсальна»	291,870	-	291,870	206,317
ПрАТ «СК «Колоннейд Україна»	180,029	-	180,029	68,775
Розмір регулятивного капіталу небанківської фінансової групи (I) = сумі регулятивних капіталів учасників цієї групи, зменшеній на суму вкладень (акції, частки, паї) учасників в капітал інших учасників групи			1,314,068	X
Необхідний розмір регулятивного капіталу небанківської фінансової групи (II) = сумі необхідного розміру капіталів учасників групи			X	918,305
Величина перевищення розміру регулятивного капіталу небанківської фінансової групи над необхідним розміром регулятивного капіталу небанківської фінансової групи = (I) - (II)				395,763

Всі Компанії Групи здійснюють контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Компанії аналізують та контролюють терміни здійснення платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогнозні потоки грошових коштів від операційної діяльності.

За 2021 рік балансові показники Групи мають наступну динаміку:

Актив	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року	Абсолютне відхилення, тис.грн.	Відносне відхилення, %
Фінансові інвестиції	2,553,022	2,295,120	257,902	10.1%
Гроші та їх еквіваленти	805,844	560,747	245,097	30.4%
Активи всього	5,757,976	4,784,597	973,379	16.9%
Власний капітал	1,865,853	1,578,034	287,819	15.4%
Страхові резерви	3,044,324	2,420,366	623,958	20.5%
Інші зобов'язання та забезпечення	847,799	786,197	61,602	7.3%
Зобов'язання всього	3,892,123	3,206,563	685,560	17.6%

Соціальні аспекти та кадрова політика

Чисельна кількість персоналу Компаній Групи станом на 31.12.2021 року складає 1,207 штатних одиниць.

Компанії Групи будують свою кадрову політику як цілісну систему, що розвивається та охоплює всі категорії працівників. А також забезпечує здорові та безпечні умови праці, повагу до прав працівників, дотримується колективних угод та законодавства України. Політики Компаній

Групи націлені на системність, прозорість та стандартність кадрових процедур. Кадрові політики Компаній Групи формуються за принципом рівності трудових прав всіх громадян незалежно від походження, соціального та майнового стану, расової та національної приналежності, статі, мови, політичних поглядів, релігійних переконань, що забезпечує відсутність дискримінації та надає рівні можливості для всіх працівників.

Компанії Групи не використовують примусову працю та дотримуються всіх вимог трудового законодавства.

Ризики

Функція управління ризиками в Компаніях здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних, страхових та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Управління операційними та юридичними ризиками спрямоване на забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики для скорочення цих ризиків до мінімуму.

Компанії Групи наражаються на кредитний ризик, який визначається як ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків Компанії. Основні статті, у зв'язку з якими у Компанії виникає кредитний ризик - це грошові кошти та їх еквіваленти, депозити в банках та дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю та перестрахованням.

Управління кредитним ризиком. Кредитний ризик – це суттєвий ризик для бізнесу Компанії, отже, керівництво приділяє особливу увагу управлінню кредитним ризиком.

Оцінювання кредитного ризику для управління ризиками – це складний процес, який потребує використання моделей, оскільки ризик змінюється залежно від ринкових умов, очікуваних грошових потоків і з плином часу. Оцінювання кредитного ризику за портфелем активів вимагає додаткового оцінювання ймовірності настання дефолту, відповідних коефіцієнтів збитковості й кореляції дефолтів між контрагентами. Компанії Групи не має значної концентрації кредитного ризику за операціями з третіми сторонами.

Управління ризиками – процес, за допомогою якого Компанії виявляють (ідентифікують) ризики, проводить оцінку їх величини, здійснює їх моніторинг і контролює свої ризикові позиції, а також враховує взаємозв'язки між різними категоріями та видами ризиків.

Страховий ризик стосується всіх страхових андеррайтингових ризиків у зв'язку зі змінами збитків, що виникають внаслідок невизначеності розмірів та строків цих збитків. Крім того, існує ризик змін основних припущень, включаючи рівень витрат та розірвання договорів, зроблених при оформленні договору/полісу.

Управління страховими ризиками здійснюється завдяки поєднанню андеррайтингових політик, принципів ціноутворення, створення резервів та перестраховання. Особлива увага приділяється забезпеченню того, щоб сегмент клієнтів, який купує страховий продукт, відповідав основним припущенням щодо клієнтів, сформованим під час розробки цього продукту та визначення його ціни.

Андеррайтингові процедури встановлюються в рамках загального управління страховим ризиком і передбачають виконання контрольних процедур актуаріями, які перевіряють фактичні показники збитковості. Для вдосконалення стандартів андеррайтингу використовуються різні показники та інструменти статистичного аналізу з тим, щоб можна було покращити показники збитковості та/або забезпечити належне коригування ціноутворення.

Діяльності Компаній групи характерна значна кількість ризиків, включаючи вплив змін заборгованості, курсів обміну іноземних валют. Управління ризиками спрямоване на зменшення непередбачуваності фінансових ризиків та негативного впливу на фінансові результати.

Керівництво Компаній визнає, що діяльність пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Компанії Групи не здійснюють торгівлю фінансовими активами зі спекулятивною метою і не виписують опціонів.

Компанії наражаються на фінансові ризики внаслідок наявності у них фінансових та страхових активів, а також страхових зобов'язань в т.ч. за перестраховими контрактами. Найважливішою складовою фінансового ризику, на який наражаються Компанії Групи, передусім, внаслідок характеру своїх інвестицій та зобов'язань, є кредитний ризик, ризик ліквідності та ринкові ризики (ризик процентної ставки та валютний ризик). Ці ризики виникають у зв'язку з невідповідністю строків погашення активів та зобов'язань і відкритими позиціями процентних ставок та іноземних валют, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Компанії управляють цими позиціями з метою отримання довгострокового інвестиційного доходу, що перевищує її зобов'язання за страховими контрактами.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація, щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Компанії використовують наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Компанії наражаються на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони

чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Компанії використовують диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Даний метод оцінки проводиться на основі аналізу історичної волатильності фондового індексу ПФТС за останні 5 років.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації збитків та контролю за валютними ризиками Компанії Групи контролюють частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Компанії Групи здійснюють регулярне стрес-тестування та аналізують результати такого стрес-тестування по фінансовим показникам.

Дослідження та інновації

В рамках реалізації стратегії цифровізації Компаній постійно досліджують ринкові тренди та можливості в оптимізації бізнес-процесів, інформатизації операційної діяльності та розвитку бізнесу через продуктивне використання інформаційних технологій. Реалізація ініціатив відбувається на проектній основі з використанням сучасних методів впровадження інновацій та підвищення гнучкості у функціонуванні Компаній. Інноваційна компонента присутня в усьому спектрі проектів - від побудови гібридних ІТ інфраструктури з використанням програмно-визначених систем зберігання даних та мереж до впровадження сучасних клієнтських сервісів та всебічної аналітики для прийняття тактичних і стратегічних рішень.

Дослідження допомагають Компаніям визначати пріоритетні напрямки в розвитку та пул відповідних організаційних, інфраструктурних та програмних проектів. Побудова і розвиток власного Центру розробки значно прискорює впровадження інноваційної культури в Компаніях та дозволяє вийти на новий рівень інтеграції систем та сервісів, а також вбудувати сервіс-орієнтовану модель в усі бізнес-процеси Компаній, як націлених на зовнішнього клієнта, так і на внутрішнього.

Компанії реалізують комплексні ІТ проекти з акцентами на операційну ефективність, інформаційну безпеку та перспективи розвитку. Серед стратегічних проектів слід визначити впровадження сервісної моделі в обслуговуванні внутрішнього клієнта, реалізацію концепції API-економіки за рахунок модернізації ІТ архітектури та побудови сучасних інтеграційних механізмів, значну модернізацію облікових систем, реалізацію клієнтських та партнерських сервісів з використанням мікросервісного підходу, впровадження систем управління бізнес-процесами та мультिकанальної взаємодії з клієнтами, розгортання централізованої та цілісної аналітичної системи. Управління реалізацією всіх технологічних ініціатив та проектів Компаній здійснює на основі портфельного управління та відбудованих практик організаційного розвитку.

Фінансові інвестиції

Компанії групи здійснюють інвестиційну діяльність, що пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням.

Інвестиційний портфель Групи представлений наступними видами інвестицій:

Вид інвестиції	Балансова вартість станом на 31.12.2021р.
Інвестиційна нерухомість	10,368
Фінансові активи (депозити в банках)	844,191
Інвестиції доступні для продажу (акції)	715
Інвестиції, до погашення (облігації підприємств)	10,000
Цінні папери, що емітуються державою	1,698,116
ВСЬОГО	2,563,390

Компанії Групи не мають фінансових інвестицій в асоційовані і дочірні підприємства.

Перспективи розвитку

Компанії Групи займають провідні позиції на страховому ринку України та мають на меті їх збереження та збільшення обсягів страхових премій. Дві Компанії Групи входять до ТОП-10 Страхових компаній за обсягом страхових платежів та виплат. Компанії Групи й надалі планують дотримуватись найвищих стандартів у дотриманні капіталізації, високого рівня платоспроможності, високої ліквідності, прибутковості та бездоганної якості активів.

Корпоративне управління

Корпоративне управління – це процес, який забезпечує ефективне управління діяльністю з метою підвищення його капіталізації та гарантування надійності функціонування. Корпоративне управління зосереджене на створенні системи важелів і противаг, які забезпечують узгодження інтересів акціонерів Компаній Групи, страхувальників та інших зацікавлених осіб. В Компаніях Групи корпоративне управління здійснюється відповідно до чинного законодавства України і базується на вимогах Цивільного і Господарського кодексів, законах “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, “Про страхування”, “Про акціонерні товариства”, “Про цінні папери і фондовий ринок”, на нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює державне регулювання і сфері ринків фінансових послуг, Національного банку України, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Статутів Компаній, рішеннях Загальних зборів акціонерів, рішень Наглядових рад та виконавчих органів Компаній.

Інформація про власників істотної участі Компаній Групи

Власники істотної участі кожного учасника небанківської фінансової групи FAIRFAX:

№ з/п	Найменування юридичної	Пряма участь (% статутного капіталу)	Опосередкова на участь (% статутного капіталу)	Загальний відсоток участі	
1	ПрАТ «СК «АРКС	ТОВ “ЕФ.-ЕФ.ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНЗ”	99,99	X	99,99
2	ТДВ «СК «АРКС ЛАЙФ»	ТОВ “ЕФ.-ЕФ.ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНЗ”	99,99	X	99,99
3	ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»	ТОВ “ЕФ.-ЕФ.ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНЗ”	99,98	X	99,98
4	ПРАТ «СК «Колоннейд Україна»	КОЛОННАД ФІНАНС С.А.Р.Л. (Colonnade Finance S.a.r.l.)	99,98	X	99,98

Склад власників істотної участі у Статутному капіталі Компаній Групи протягом звітнього року не змінювався. Частка власників істотної участі у статутному капіталі Компаній Групи протягом звітнього року не змінювалась. Їхня діяльність відповідає встановленим законодавством вимогам.

Протягом звітнього періоду 2021 року, АФ «РЕСПЕКТ» У ВИГЛЯДІ ТОВ надав послуги аудиту групового пакету звітності Небанківської фінансової Групи FAIRFAX станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, підготовленого відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та Принципів облікової політики НФГ FAIRFAX (обов'язковий аудит).

Кожному з учасників Небанківської фінансової Групи FAIRFAX, протягом звітнього періоду 2021 року, були надані послуги аудиту фінансової звітності станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, підготовленого відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та Принципів облікової політики Компаній Групи (обов'язковий аудит), а саме:

N з/п	Найменування учасника небанківської фінансової групи	Код за ЄДРПОУ	Аудит індивідуальної фінансової звітності		
			дата	аудитор, який здійснював аудит фінансової звітності	Висновок за результатами аудиту фінансової звітності
1	ПрАТ «СК "АРКС"»	20474912	15/04/2021	ТОВ АФ "ПРАЙСВОТЕРХАУСКУПЕРС (АУДИТ)"	Безумовно-позитивний висновок
2	ТДВ «СК "АРКС-ЛАЙФ"»	35692536	21/04/2021	ТОВ АФ "ПРАЙСВОТЕРХАУСКУПЕРС (АУДИТ)"	Безумовно-позитивний висновок
3	ПрАТ «СК «Універсальна»»	20113829	27/04/2021	ТОВ «ПрайсвотерхаусКуперс Ешуренс»	Безумовно-позитивний висновок
4	ПрАТ «СК «Колоннейд Україна»»	25395057	12/03/2021	ТОВ "РСМ УКРАЇНА АУДИТ"	Безумовно-позитивний висновок

**Голова Правління
відповідальної особи Групи**

Музичко О.В.